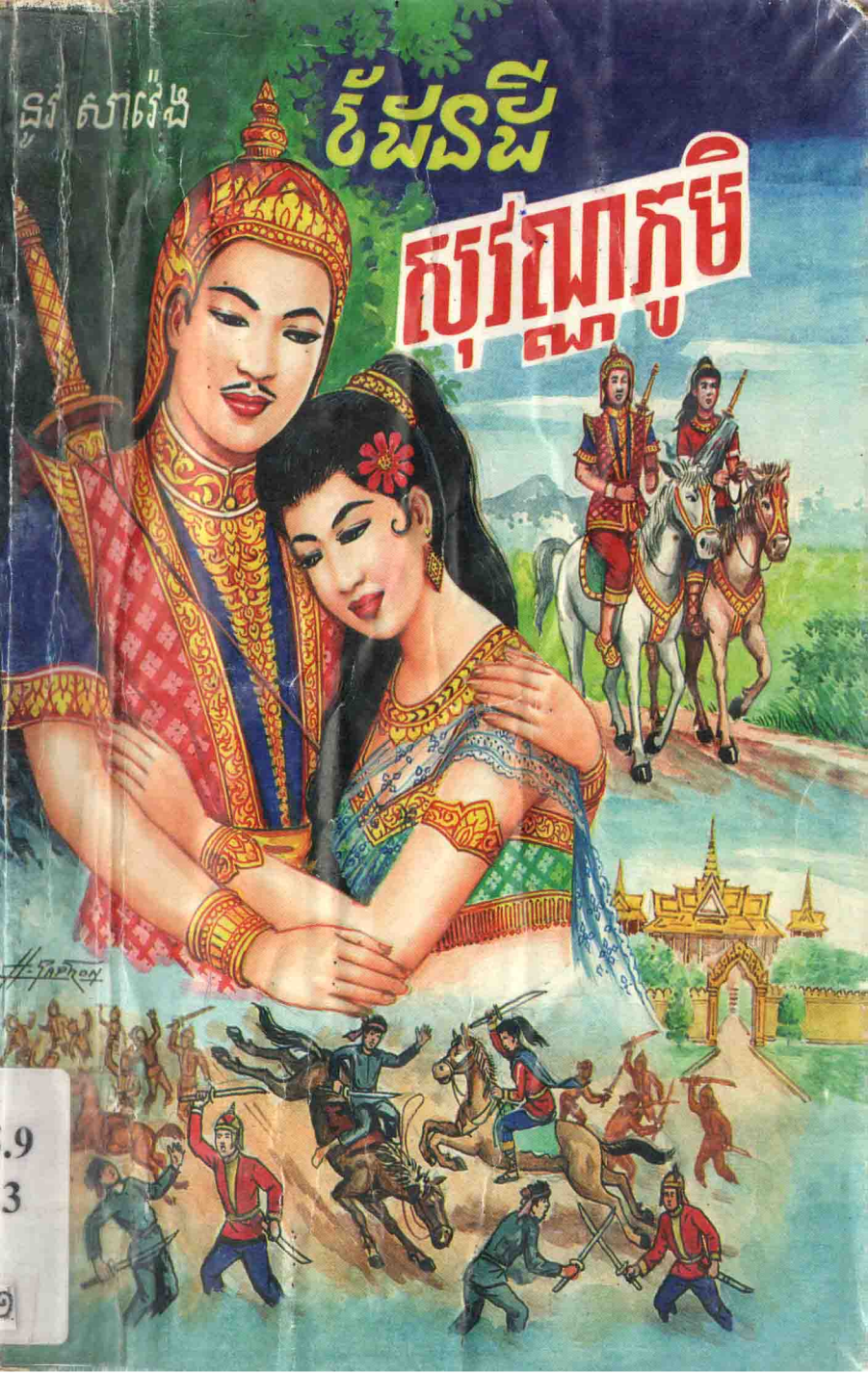

នូវ សាវ័ង្ស

វិសនដ្ឋ

សុវណ្ណកម្ម

.9
3

895-9323

013932

សៀវភៅ
៩៩៩-៤

អេសដ

សុវណ្ណភូមិ

ប្រលោមលោកផ្សងព្រេងមុនប្រវត្តិសាស្ត្រ

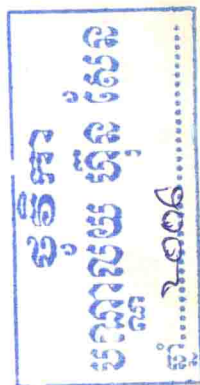
និពន្ធដោយ

ទួត សារ៉េង

បោះពុម្ពផ្សាយជាថ្មីដោយ

លោក ស្រី ម៉ុងជន

កេរ្តសិទ្ធិ

ព.ស ២៥៤៨

គ.ស ២០០៤

អារម្ភកថា

ជំរាបសួរមិត្ត !

មិត្តអ្នកអានជាទីមេត្រី !

ការនិពន្ធរឿងប្រលោមលោកទាក់ទងនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រ គឺជាករណីយកិច្ចដ៏ធ្ងន់របស់អ្នកនិពន្ធ ព្រោះត្បិតអ្នកនិពន្ធត្រូវពុះពារប្រកបដោយសេចក្តីព្យាយាមណាស់ ទើបអាចស្រាវជ្រាវប្រមូលយកឯកសារ ដែលជាព្រលឹងដើមនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ មកផ្គុំគ្នាតាំងពីផ្នែកតូចៗ អោយកើតជាប្រលោមលោកមួយបាន ។

ជាកុសល ជួនកាលអ្នកនិពន្ធក៏មានភ័ព្វវាសនាអាចខ្វែរកកាយរកឃើញឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រ ដែលជាព្រឹត្តិការណ៍ចាស់កន្លងផុតទៅជាយូរអង្វែង ឆ្លៀតមកហើយនោះ យកមករៀបរៀងចងក្រងជាខ្សែរឿងមួយ ដែលហាក់ដូចជាសំរានមានរូបសម្ផស្ស និងជីវិតឡើងវិញពិតៗ ។ តែគួរអោយស្តាយកំណត់ហេតុក្នុងរជ្ជកាលខ្លះ ក៏អ្នកនិពន្ធពុំអាចរកឃើញទាល់តែសោះ ។

យ៉ាងណាមិញ ប្រលោមលោកក្រោមចំណងជើងថា ÷ **សែនធីសុវណ្ណភូមិ** ដែលកំពុងបិតក្រោមខ្សែចក្តុនៃមិត្តអ្នកអានក្នុងពេលនេះ គឺជាខ្សែរឿងដែលអ្នកនិពន្ធគ្មានភ័ព្វវាសនា នឹងបានរៀបរៀងទៅតាមគោលសំណៅឯកសារឡើយ ព្រោះថាទីតាំងជាក់លាក់នៃ **សែនធីសុវណ្ណភូមិ** គេពុំអាចដឹងថានៅត្រង់ណាជាប្រាកដ ។

ក្នុងការស្រាវជ្រាវរកឯកសារ ដែលនិយាយពីប្រវត្តិនៃដង្កូវដង្កូវ-
លាយនេះ អ្នកនិពន្ធចំណាយពេលយ៉ាងយូរបំផុត តែគ្មានបានទទួលកំណត់អ្វី
ចែងពីរឿងរ៉ាវនេះ អោយពិស្តារក្រៅពីចែងថា ÷

សុវណ្ណភូមិជាអាណាចក្រមួយ ដែលមានអំណាចគ្រប់គ្រងបរិបូណ៌ពី
ព្រះមហាវិរក្សត្រង់ក្លាហាន ។

រួមសេចក្តីទៅរឿង **ផែនដីសុវណ្ណភូមិ** ពុំអាចសន្មតបានថា ជាប្រលោម
លោកប្រវត្តិសាស្ត្របានឡើយ គឺជាប្រលោមលោកក្នុងការផ្សព្វផ្សាយមួយបែប
ដែលដំណើរទូទៅ កើតឡើងពីមនោគតិដ៏សុទ្ធសាធរបស់អ្នកនិពន្ធ ។

លើសពីនេះទៅទៀត អ្នកនិពន្ធមានមនោសញ្ចេតនាយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ
ចង់ផ្តិតយកការផ្សាយព្រះពុទ្ធសាសនា កាលពីជំនាន់នោះអោយចូលទៅក្នុង
សាច់រឿងនេះ ដើម្បីបញ្ចាំងអោយឃើញថា តើព្រះពុទ្ធសាសនាជាសាសនា
ប្រកបដោយការប្រៀនប្រដៅយ៉ាងត្រឹមត្រូវ មានទស្សនៈយ៉ាងទូលំទូលាយ
និងទាក់ទងនៅក្នុងវិទ្យាសាស្ត្របច្ចុប្បន្នយ៉ាងណាខ្លះ ? សូមមិត្តអ្នកអានមេត្តា
ផ្ដាត់ទំព័រសៀវភៅប្រលោមលោកនេះ អានដោយរីករាយដូចតទៅ ÷

សូមអរគុណ

នូវ សាវ័ណ៍

ក្រោមម្លប់ឆ្នក

កាលពីសម័យមុនប្រវត្តិសាស្ត្រសកលលោក ដែនដីនៃនគរសុវណ្ណភូមិ ក្នុងរជ្ជកាលព្រះបាទសុរិយាវរ្ម័ន បានលាតសន្ធឹងតែជានុភាពយ៉ាងសម្បើម អស្ចារ្យ ។ គឺជាមហានគរមួយដែលគ្មានប្រទេសណាហ៊ានប្រកាសសង្គ្រាមជា មួយឡើយ ។

ប្រទេសទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅជិតខាងនៃនគរសុវណ្ណភូមិនេះ ដូច ជាប្រទេសជ្វា, ប្រទេសចម្ប៉ា, ប្រទេសមន និងប្រទេសចិន រាជគ្រីស្តជាដើម ដែលជាអតីតបច្ចាមិត្ត ធ្លាប់ធ្វើសិកសង្គ្រាមនឹងគ្នា ក្នុងរាជក្សត្រមុនៗ ស្លាប់ អស់ពលសកលយោធារាល់ម៉ឺននាក់ ក៏បានចាប់ដៃចងមិត្តជាមួយសុវណ្ណភូមិ យ៉ាងជិតស្និទ្ធ ។

ពេលវេលាធ្វើដំណើរទៅមុខជាលំដាប់ ដោយទាញកងប្រវត្តិសាស្ត្រ អោយរិលទៅជាមួយផង ។ អនិច្ចា ! លុះព្រះបាទសុរិយាវរ្ម័នសោយទីវង្គត ទៅដោយព្រះរោគជំរាញ ភាពអនត្តានៃតេជានុភាព ដែលជាមហាកំពែង របស់សុវណ្ណភូមិ ក៏បាក់បែកធ្លុះធ្លាយប្រពណ៌សម្បុរ ស្ទើរពុំអាចស្មានយល់ ។

ភ្លើងកលិយុគ បណ្តាលមកពីសង្គ្រាមក្នុងស្រុក បានឆាបឆេះសន្លោ- សន្លៅ ដុតរោលជីវិតជាតិអោយក្តៅផ្សា ធ្លាក់ដល់ក្តីមហន្តរាយឥតបរិយាយបាន

ព្រះបាទសាយណ្ហាវ្រ្មន ព្រះរាជបុត្រព្រះបាទសុយិន្រាវ្រ្មន, បានត្រូវ
នាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រី យាងព្រះអង្គអោយឡើងគ្រងរាជ្យសម្បត្តិ ឥពីព្រះបិតា
ព្រះអង្គ ។

ព្រះរាជាអង្គនេះទ្រង់នឹកតូចព្រះទ័យយ៉ាងខ្លាំង ចំពោះបឋមរជ្ជកាល
របស់ព្រះអង្គ ដែលពោរពេញដោយការកាប់សម្លាប់អ្នកស្រុក បណ្តាលអោយ
បាក់បែកសាមគ្គីរវាងគ្នានិងគ្នា ។

ដោយខ្សែព្រះហិតព្រះអង្គជាក្សត្រសឹក ប្រកបដោយជោគជ័យ ព្រះ
អង្គពុំអាចគង់ស្ងៀមនៅលើបល្ល័ង្ករាជ ទុកអោយសត្រូវកាប់សម្លាប់ប្រជារាស្ត្រ
ព្រះអង្គ តាមអំពើចិត្តបានឡើយ ។

ថ្ងៃនេះ នៅពេលព្រះអាទិត្យរះពេញពន្លឺក្រហមប្រាល ក្រោមបទ
ចម្រៀងជូនពរស្វាគមន៍យ៉ាងខ្សៀវខ្លាំងនៃហ្វូងសត្វបក្សាបក្សី ព្រះអង្គទ្រង់គង់
លើព្រះទីនាំងអស្សុតរ នាំរបាំពលសកលយោធា បំពេញព្រះរាជបេសកកម្ម
បោសសំអាតពួកបះបោរនៅតាមឆ្នេរសមុទ្រខាងជើង ជាទីដែលពួកប្រព្រឹត្ត
អំពើចោរកម្ម ឬន់ កាប់សម្លាប់អ្នកស្រុកយ៉ាងសាហាវយង់ឃ្នង ។

ក្បួនទ័ពបោះជំហ៊ានទៅមុខ សន្សឹមៗ នៅតាមផ្លូវ ព្រះរាជាទ្រង់ប្រទះ
តែសំណល់បទឧក្រិដ្ឋ ដែលពួកបះបោរសាងអោយប្រជារាស្ត្រ ។

មើលចុះ ! ផ្ទះសម្បែងបែកបាក់ខ្ទេចខ្ទី មានភ្លើងឆេះរោលរាល ជូន
កាលឃើញទាំងសាកសពហើមប៉ោង ស្កុយរលួយគួរអោយសង្វេគផង ។

មកដល់លើផ្លូវខ្សាច់ ទិដ្ឋភាពថ្មីដែលជាគ្រឿងល្ងង់លោមអារម្មណ៍

ពេលកើតរាំងននឡើងយ៉ាងសង្ហា ។

ក្រោមផ្ទៃមេឃពណ៌ខៀវបំព្រង ដ៏ដេរដាសទៅដោយផ្ទាំងអម្ពរ ព្រះ
ពាយបក់បោកមករូ ! រូ ធ្វើអោយដើមត្រែង និងដើមស្រល់ ទោរទន់កាយ
បញ្ចេញក្បាច់នាងកម្ពុមួយបែបយ៉ាងទន់ភ្លន់ ។ ទឹករលកក្នុងមហាសាគរ រត់
រមេញប្រដេញគ្នាពីចម្ងាយ មកបោកកាយ ននាលលេងប្របឆ្នេរខ្សាច់យ៉ាង
ក្រៀមក្រានសប្បាយ ។

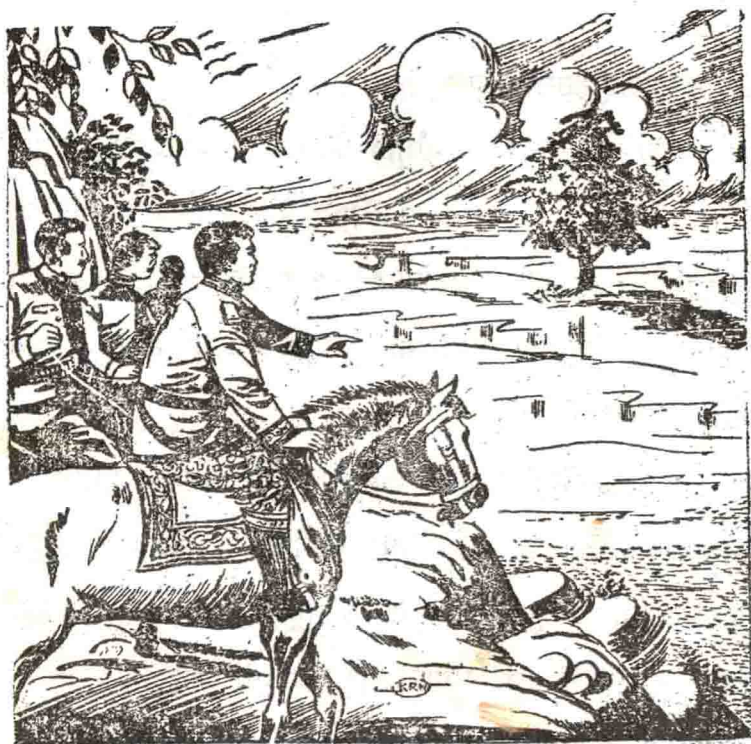
តែផ្ទុយទៅវិញ សភាពទាំងនេះពុំបានទាក់ទាញទឹកព្រះទ័យព្រះមហា
ក្សត្រអោយបានឆ្ងរស្បើយ ពីព្រះរាជកង្វល់ក្នុងកិច្ចការផែនដីដែលប្រកបដោយ
គ្រោះថ្នាក់ឡើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះភ័ក្ត្រស្ងប់ ដោយព្រះវិញ្ញាណចាក់
ស្រេះទៅលើសេចក្តីវេទនារបស់ប្រជានុរាស្ត្រដែលត្រូវរាជសត្រូវក្បត់ជាតិរាត-
ត្បាតជិះជាន់កាប់សម្លាប់រាល់ថ្ងៃ ។

ក្សិណនោះ ទ្រង់ឆ្លៀងព្រះភ័ក្ត្រទតទៅកណ្តាលមហាកោះ ទ្រង់បាន
យល់រុក្ខជាតិមួយដើមធំ មានមែកបែកត្រសុំត្រសាយសាខា ប្រកបដោយម្លប់
យ៉ាងត្រជាក់ ក៏ទ្រង់ត្រាស់សួរទៅឧកញ៉ាហោរាធិបតីឥសូរភទ្រ ដែលជិះសេះ
រាបព្រះទីនាំងអស្សុតរព្រះអង្គថា ÷

- លោកតា តើមានស្គាល់ដើមឈើដ៏ធំនោះទេ ?

លោកតាហោរាធិបតីឥសូរភទ្រ លើកករប្រណម្យចំពោះព្រះភូមិន្ទដ៏
ជាក់ពូលភព ទើបក្រាបទូលព្រះអង្គថា ÷

- សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រឹក្សាដ៏ធំនេះឈ្មោះថាដើមឆ្នុក ដែល

កាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់តង់ព្រះជន្មនៅឡើយ ព្រះអង្គបានយាងមកប្រោស
សត្វនៅទីនេះម្តង ឃើញសត្វត្រកូតមួយនៅក្រោមដើមឆ្នួកនេះ ព្រះអង្គទ្រង់
បានព្រះព្យាករណ៍ថា កោះនេះនឹងក្លាយទៅជាមហានគរមួយឈ្មោះគោកឆ្នួក ។
តែលុះក្រោយពីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់យាងចូលនិព្វាន ទៅបានជាងសាមសិបឆ្នាំ
មានព្រះមហាក្សត្រមួយអង្គទ្រង់ព្រះនាមព្រះបាទសហមណីរាជ^(១) ទ្រង់សោយ
រាជនៅហង្សាវតីបុរី^(២) ។ លុះដល់ទ្រង់សោយទីវង្គតទៅបានបីឆ្នាំ ទ្រង់កើតជា

(១) ប្រវត្តិព្រះគោព្រះកែវ ស្រាវជ្រាវដោយ អឿ- តូសុច ។

(២) ទីក្រុងនៅប្រទេសភូមា សម័យបុរាណ ។

សត្វគោបាមួយមកនាំព្រះអនុជអោយស្គាល់ទីជ័យភូមិ ដែលអាចសាងជានគរ
ស្តេចចក្របាន ។

គោបាននោះបានធ្វើដំណើរមកដល់កោះមួយ ដែលមានដើមឆ្នកដុះ ក៏
កាយរុងរឿងក្រោមដើមឆ្នកនោះ អស់វេលា ៧ យប់ ៧ ថ្ងៃ ទើបក្រោកឡើង
ឈរលើមុខទៅគ្រប់ទិសទាំង ៨ រួចទើបបន្តដំណើរតទៅទៀត ។

ព្រះអនុជឃើញដូច្នោះ ក៏ទាយទុកថា អំណើតទៅនឹងកើតជានគរ
មួយមានកិត្តិសព្ទរុងរឿង ។

ក្រោយមក គោបាភក្តីត្រឡប់ទៅកាន់ក្រុងហង្សវត្តវិញ ស្រាប់តែត្រូវ
ស្រុតនៅពាក់កណ្តាលផ្លូវស្លាប់បាត់បង់ជីវិតទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះអនុជទ្រង់ឮ
សូរតូរ្យតន្ត្រីគឺកងរំពងពង្សកាស គួរអោយរំភើបអស្ចារ្យ ។ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់
ត្រាស់ទៅរាជបរិញ្ញា ដែលហែហមព្រះអង្គថា នេះពិតជាព្រះជេដ្ឋាយី យើង ស្តេច
យាងមកបង្ហាញទីជ័យភូមិអោយយើងដឹង ហើយព្រះអង្គស្តេចទៅកើតជាទេវ-
បុត្រឯឋានតុសិតពិតប្រាកដ ។

ព្រះបានសាយណ្ហវ្ម័នទ្រង់ប្លែកក្នុងព្រះរាជហឫទ័យ ចំពោះសេចក្តី
ក្រាបបូជន របស់ឧកញ៉ាហោរាធិបតីឥសូរកទ្រណាស់ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះតម្រិះថា
ព្រឹក្សានេះមានម្លប់ត្រឈឹងត្រឈៃសមគួរដល់ការតង់ប្រហាប់ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់
នាំរេហ៍ពលទៅសំចតនៅទីនោះ ដោយទ្រង់ត្រាស់បញ្ជាទៅលោកឧកញ៉ាពិជ័យ
រចនា ដែលជាសេនាធិបតីកាន់កាប់ខាងកិច្ចការសំណង់ និងការរចនាទាំងពួង

- លោកពិជ័យរចនា ! ដល់ត្រឡប់ទៅដល់វាំងវិញ ចូរលោករៀបចំ
សាងរូបសំណាកគោបាយយ៉ាងធំ, ពីមាស ដើម្បីទុកជាសក្ខីភាព នៃអនុស្សាវរ-
វិយ័ចំពោះគោ បានដែលបានមកដល់កោះយើងនេះ !

- ព្រះករុណាថ្វីវិសេស ! ទូលព្រះបង្គំសូមទទួលតាមព្រះរាជឱង្ការ
ដកល់លើត្បូងក្រាបទូល !

ខ្យល់ជំនោរបក់មករំភើយៗ ព្រះបាទសាយណ្ហវរ្ម័នគង់លើកម្រាល
កម្មីក្រោមដើមធួក ចំណែកពលសេនាទាំងអស់ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ នាំគ្នាដឹក
សេះយកទៅលាងទឹក ខ្លះទៀតដឹកវាយកទៅអោយស៊ីស្មៅ ។

ថ្ងៃងពីប្រជាពលរដ្ឋដែលស្ថិតនៅកោះគោកធួក កាលបើដឹងថាព្រះ
ប្រិយមហាក្សត្រទ្រង់យាងមកគង់សំចតក្រោមដើមធួក ក៏នាំគ្នាពពាក់ពពួនចូល
មកក្រាបបង្គំគាល់ព្រះអង្គ ដោយសំដែងស្វាមីភក្តិចំពោះព្រះនរេបតី និងទូល
ព្រះអង្គពីការឈ្លានពានរបស់ពួកបះបោរ ដែលវានាំគ្នាមកប្លន់, កាប់សម្លាប់អ្នក
ស្រុក ព្រមទាំងដុតបំផ្លាញលំនៅខ្លួនផង ។

ព្រះរាជាមានសេចក្តីខ្លោចផ្សា ចំពោះសេចក្តីទុក្ខរបស់កូនចៅព្រះអង្គ
ជាភិយេ្យាភាព ។ ទឹកព្រះភ័ក្ត្រក៏ប្រែក្លាយទៅជាក្រហមទុំ ដោយព្រះពិរោធន៍
ក្នុងព្រះហឫទ័យជាអតិបរមា ។

លុះអ្នកស្រុកទាំងនោះត្រឡប់ទៅកាន់ភូមិស្ថានវិញ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ទៅកាន់លោកមេទ័ពតេជោក្លាហាន, លោកវិសេសសេនា, លោកក្រឡា-
សូ, លោកតាហោរាធិបតី និងលោកពិជ័យរចនា ពីព្រះរាជកង្វល់របស់ព្រះអង្គ

ក្នុងការបង្ក្រាបពួកបះបោរនេះ ។

- តាមពិតមានដែលខ្ញុំបានទទួលថា ពួកក្បត់ជាតិដែលដឹកនាំការបះបោរនេះ មានរាមរាជ្យជាមេ អស់លោក ! ខ្ញុំមានការឈឺចាប់ណាស់ចំពោះរាមរាជ្យ និងបរិវារវាដែលបានបះបោរ វាយបំបែកកម្លាំងសាមគ្គីជាតិឱ្យវិវិលវិលទៅជួបសេចក្តីវិនាស យើងកាលនៅរាជវាំងបានដឹងថាវាមករាត-ព្យាតអ្នកស្រុកកោះគោកឆ្នកនេះយ៉ាងខ្លាំង យើងក៏លើកទ័ពមករកជួបមុខវា ប្រាប់តែពួកវាគេចទៅណាបាត់អស់ ! ខ្ញុំឆ្ងល់ណាស់ ហេតុដូចម្តេចបានជាពួកវាដឹងការសម្ងាត់របស់យើង ! ចំពោះរឿងនេះ តើអស់លោកយល់ឃើញដូចម្តេច ?

ខណៈនេះ តេជោក្លាហានដែលជាមេបញ្ជាការសឹក ក៏បញ្ចេញមតិឡើង ទូលព្រះករុណាជាអម្ចាស់ ។

- ក្រាបទូល ! តាមការដកទ័ពរបស់ពួកបះបោរនេះ តាមទូលបង្គំយល់ គឺជាកលល្បិចរបស់សត្រូវដែលវាចង់រាយគ្នាលបវាយស្លាក់យើង នៅកន្លែងណាមួយក៏មិនដឹង ហើយម្យ៉ាងទៀត ការដែលវាគេចទៅនេះ បើវាពុំបានចេញមុខមកប្រយុទ្ធនឹងយើងទេ នោះក៏ពុំមានន័យថាវាខ្លាចយើងដែរ ព្រោះបើវាខ្លាចច្បាស់ជាពុំហ៊ានធ្វើការបះបោរឡើយ តែទូលព្រះបង្គំយល់បានទៀតថា វាពិតជាចង់ទុកការរាតត្បាតនេះ អោយមានបេរវេលាយូរអង្វែងតទៅទៀត ដើម្បីឱ្យរដ្ឋធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅហាយនភាព ដែលជាការងាយដល់វានឹងស្រវាចាប់ផែនការធំៗដែលវាបានគ្រោងទុកជាស្រេច តាមគោលគំនិតអាទិកំបាំងរបស់វា

- មែន ! លោកតេជោក្លាហាន (ព្រះភូមិន្ទទ្រង់ត្រាស់តបដោយ

សោមនស្ស) ខ្ញុំក៏គិតដូចលោកដែរ ! ចុះអស់លោកឯទៀតៗ យល់ឃើញដូចម្តេចដែរ ? លោកវិសេសសេនា មានប្រសាសន៍ទៅមើល !

- ក្រាបទូល ! ព្រះករុណាថ្លៃវិសេស ! ទូលព្រះបង្គំយល់ស្របតាមយោបល់លោកតេជោក្លាហានទាំងស្រុង តែចំពោះការដែលពួកបះបោរ ចេះតែដឹងជាមុននូវគំរោងការណ៍បោសសំអាតរបស់ល្អងធូលីព្រះបាទ ទូលបង្គំសង្ស័យថាច្បាស់ជាមានមនុស្សក្បត់ដែលជានុកក្នុងរបស់វា បានបន្លំបង្កប់ខ្លួនក្នុងអង្គការរដ្ឋ លបលួចយកការណ៍សម្ងាត់នេះទៅអោយពួកនោះក្រាបទូល ! បើវាពុំដឹងជើងការណ៍របស់ល្អងធូលីព្រះបាទទេ ទូលព្រះបង្គំជឿថាព្រះអង្គគង់តែនឹងបានជួបប្រយុទ្ធនឹងពួកវា អោយឃើញសខ្មៅជាមិនខាន ហើយការបោសសំអាតនឹងប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយជោគជ័យជាប្រាកដ !

- ល្អណាស់លោកវិសេសសេនា លោកមានប្រសាសន៍ត្រឹមត្រូវណាស់ ចុះលោកក្រឡាសូចង់មានប្រសាសន៍ដូចម្តេចដែរ ក៏ដូចជាអន្ទះអន្ទែងម្ល៉េះ ? លោកយល់ឃើញយ៉ាងណាមានប្រសាសន៍មក !

- ក្រាបទូលព្រះករុណាថ្លៃវិសេស តាមទូលព្រះបង្គំយល់ថា ខ្ញុំរាជការទាំងអស់គ្នា គ្មានបានផ្សំគំនិតក្បត់ជាមួយរាមរាជ្យទេ សូមទ្រង់ជ្រាប ! ពិតជាមានទឹកចិត្តស្វាមិភក្តិចំពោះព្រះអង្គគ្រប់គ្នា

- ហាំ ! ហាំ ! (ព្រះចមពលទ្រង់ព្រះសម្រួល) ម្តេចក៏លោកដឹងជម្រៅចិត្តគេទាំងអស់គ្នាម្ល៉េះ ! ចំពោះខ្ញុំ ពិតជាឥតសង្ស័យជានរណាក្បត់ខ្ញុំដែរ តែខ្ញុំក៏មិនទុកចិត្តនរណាក្រៅពីខ្ញុំឡើយ ! តាមពិតច្បាស់ជាមានមនុស្សខ្លះក្បត់

ពីររាជបណ្ឌិតទៅទាក់ទងនឹងពួកក្បត់ជាតិ ទើបបានជាផែនការណ៍បោសសំអាត
របស់ខ្ញុំធ្វើឡើងម្តងណាម ក៏ពុំដែលបានសម្រេចសោះ !

ក្រឡាសូ នឹកអៀនខ្មាសយ៉ាងខ្លាំងក្នុងសំដីឥតខ្ចីមសាររបស់គេ ។

ព្រះទសពល ក្រោយដែលទ្រង់ព្រះតម្រិះអស់មួយរយៈ ព្រះអង្គ
ព្រាស់បន្តទៅទៀតថា ៖

- កោះគោកធ្នូកយើងនេះ មានប្រជាជនច្រើនកកកុញណាស់ ខ្ញុំគិតថា
ត្រូវតែយើងរៀបចំ ពង្រីកបន្ទាយចាស់របស់យើងដែលសព្វថ្ងៃបានទ្រុឌទ្រោម
បន្តិចទៅហើយ អោយបានធំមាំមួនឡើងវិញ ព្រោះកាលក្នុងរាជ្យព្រះបិតាខ្ញុំ
នៅពេលច្បាំងនឹងចម្ប៉ា បន្ទាយនេះបានផ្តល់ជោគជ័យយ៉ាងច្រើនលើសលប់ពី
លើខ្មាំង ! ដូច្នេះសូមលោកតេជោក្លាហានធ្វើសារមួយទៅប្រាប់លោក ឧកញ៉ា
ជំនិតភក្តីថាចៅហ្វាយខេត្តកោះគោកធ្នូនេះ អោយរៀបចំជួលជុលបន្ទាយសា
ជាថ្មីឡើង ចាំយើងបញ្ជូនកងទ័ពទៅជាខាងក្រោយ ។

- សូមទទួលតាមព្រះរាជបញ្ជា !

លោកមេទ័ពតេជោក្លាហាន ក៏ចាប់សរសេរសារលិខិតតាមព្រះរាជ
តម្រាស់ ហើយអោយទាហានប្រាំនាក់ នាំយកទៅជូនលោកជំនិតភក្តី ចៅហ្វាយ
ខេត្តកោះគោក ។

ក្រោយពីទាហាន ៥នាក់ ចេញទៅបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនផុតទៅ
បានមួយសន្ទុះ ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតក៏ទ្រង់នាំវេហ៍ពលសកលយោធា ចាក
ចេញពីកោះគោកធ្នូមកកាន់ព្រះបរមរាជវាំងវិញ ។

២

គូងក្រញាំពួកក្បត់

ឧកញ៉ា ក្រឡាសូ កាលដង្ហែព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង មកដល់ខ្លោងទ្វារព្រះបរមរាជវាំងហើយ ក៏លបគេចខ្លួនលួចជិះសេះយ៉ាងរួតរមកកាន់គេហស្ថាន ។

គ្រាន់តែមកដល់ភ្លាម មន្ត្រីរូបនេះចុះពីលើខ្នងសេះយ៉ាងរហ័សរហួន ដោយមិនរវល់នឹងទទួលគោរពអភិវន្តនាការពីអ្នកយាមទ្វារឡើយ ។ គាត់រត់ត្រហេតត្រហបចូលក្នុងបន្ទប់សម្ងាត់ទើបប្រាប់អ្នកយាមម្នាក់ ដែលនៅយាមប្រចាំការក្នុងបន្ទប់នេះថា ÷

- អាស្មោញ ! ឯងទៅប្រាប់អាឆើតអោយនាំគ្នា ១០ នាក់ មកជួបអញជាប្រញាប់ ! អញមានការ !

- ប្របាទ !

អ្នកយាមឆ្លើយយ៉ាងគោរព ទើបបោះជំហានចេញទៅក្រៅយ៉ាងប្រញាប់ ។

នាយឆើតជាយុវជនមួយរូប មានរូបរាងអាក្រក់ មើលមិនយល់ ។ រាងកាយវាខ្លោតម្រាំង មាឌធំដបង, ភ្នែកល្បែង សក់រួញក្រញាញ់ បះឡើងកន្ត្រឹង ។

នាយឆើត និងសហការីរបស់គេ ១០ នាក់កំពុងបិទនៅចំពោះមុខ
លោកក្រឡាសូ ។

កាលបើឃើញនាយមាណពនេះមកដល់, ដោយនាំទាំងគូកនិងក
មកជាមួយដូចបំណង, លោកក្រឡាសូ ក៏ញញឹមព្រាយដោយអាការៈត្រេកអរ

- ឆើត ! អាវិសេសសេនា ដឹងការសម្ងាត់យើងហើយ ពេលនេះបើ
យើងមិនកំចាត់រូបវាទេ ផែនការរបស់យើងនឹងត្រូវបែកក្លាយរលាយជាមិនខាន
ដូច្នេះឆើតត្រូវនាំគ្នាទៅចាត់ការស្ដាត់ចាប់យកវាអោយបាន នៅពេលដែលវា
ចេញពីរាំងមកផ្ទះវិញ ។

នាយឆើតឮនាយចៅហ្វាយនិយាយថា វិសេសសេនា ដឹងការសម្ងាត់
របស់ពួកគេៗ ក្ដៅក្រហាយណាស់ ។ នរៈសង្ឃៀតឆ្នើមក្រីតៗ បញ្ឆោញគ្រាប់
ភ្នែកលៀនថ្លៃ ទើបរំពងសំលេងដូចផ្កាឈានថា ៖

- ហ៊ុន ! វិសេសសេនាដឹងការសម្ងាត់របស់យើង ! ដាច់ខាត វា
នឹងត្រូវស្លាប់ក្នុងយប់នេះហើយទាន់ព្រលឹម ! សូមព្រះតេជគុណ ទុកចិត្តលើរូប
ខ្ញុំ និងពួកនេះចុះ !

- ខ្ញុំទុកចិត្ត លើឆើតឯងទាំងស្រុង ហើយចូរចាត់ការនេះអោយបាន
សំរេច ដោយកុំអោយបែកការអោយសោះ ។

- បាទកុំព្រួយព្រះតេជគុណ !

នាយឆើត ! កំពូលអ្នកលេង, បន្តនកាយគោរពក្រឡាសូបន្តិច ទើប

នាំសហការីរបស់គេចេញទៅប្រតិបត្តិការណ៍តាមសំណៅ នៃគម្រោងការណ៍
របស់គេយ៉ាងស្ងប់ស្ងៀម ។

ពួកនេះបានប្រាកដខ្លួន មកដល់ក្បែរកំពែងព្រះបរមរាជវាំង ហើយវា
បានបញ្ចេញអាកប្បកិរិយាដូចជាពួករាត្រីចរ តែតែវត្ថុរបស់ពួកវាគ្រប់ៗ រូប
កំពុងធ្វើការរាវរក លោកវិសេសសេនាក្នុងចំណោមនាម៉ឺនទាំងអស់ ដែលកំពុង
ធ្វើដំណើរចេញពីខ្លោងទ្វារព្រះបរមរាជវាំង មកកាន់គេហស្ថាន, យ៉ាងប៉ិនប្រ-
សប់ ។

នាយឆើតបណ្តាក់គ្នាតាមដងផ្លូវ ដែលវាសន្តត់ថាជាផ្លូវរបស់លោក
វិសេសសេនាធ្លាប់ចេញចូល ។

ចៃដន្យអី ! ជួនជាខណៈនោះ វាចោលភ្នែកមួយខ្ជាប់ទៅទិសខាង
ត្បូង ក៏ប្រទះរូបលោកវិសេសសេនា កំពុងជិះសេះយឺតៗ តាមដងរុក្ខវិថី ។

ត្រេកអរណាស់ នាយនេះហូចមួយភ្លែតបន្តិចសព្វទៅដល់គូករបស់
វា អោយចាប់ប្រព្រឹត្តគ្រោងការណ៍ក្បត់មួយរំពេច ។

អាយ៉ង ១០ នាក់ ក៏នាំគ្នាបត់ក្បាលសេះមករកនាយឆើតដែលកំពុង
តាមឈ្លៀសសេះ លោកវិសេសសេនាយ៉ាងស្ងៀត ។ ចំណែកលោកវិសេសសេនា
វិញ ក៏ឃើញពួកនេះជិះសេះពីក្រោយលោកដែរ តែលោកមិនចាប់ភ្លឹកពីឧបទ្វី-
ហេតុអ្វីឡើយ ព្រោះតាមធម្មតា នៅកណ្តាលរាជធានីនេះ ពុំដែលមានចោរឬនំ
ឬការលបលួចចាក់ដល់ម្តងណាសោះ ។ ម្ល៉េះហើយក៏ពុំអាចសន្មតបានថា ពួក

ពេលជាងត្រូវ ដែលកំពុងប៉ុនប៉ងយាយីចាប់រូបលោកឡើយ ។

នៅក្នុងអន្លង់អន្ធការ ប្រាសចាកពន្លឺដួងច័ន្ទ លោកជិះសេះដោយគ្មាន
ពិកព្រីរអែង អំពីគ្រោះថ្នាក់សោះទេ តែលុះមកដល់កន្លែងស្ងាត់មួយស្រាប់តែ
លោកភ្ញាក់ស្មារតីយ៉ាងខ្លាំង ដោយមានអ្នកជិះសេះមួយរូប ហាក់មកអោបរាង
កាយលោកពីក្រោយជាប់ ។

ភ័យណាស់ លោកខំរើបរះពេញទំហឹង ពឹកណ្តាប់ដៃជនចម្លែកនេះ
បណ្តាលអោយខ្លួនលោក និងភេរវជនរហូតពីខ្នងសេះធ្លាក់មកដីទាំងពីរនាក់ ។

នាយឆើត សង្កត់លោកវិសេសសេនាយ៉ាងខ្លាំង តែក្នុងឱកាសនេះ
លោកបានប្រើល្បិចបម្រះចេញរួចពីរង្វង់ដៃជននេះទាល់តែបាន ។ គាត់អោយ
រង្វាន់នាយឆើតមួយដៃយ៉ាងដំណាំ ទើបស្ទុះក្រោកឡើងស្រវាចាប់ដងដាវនៅ
ចង្កេះ ប្រុងនឹងហូតឡើងប្រល័យជីវិតវា តែឥតប្រយោជន៍សោះ ពេលនេះផ្លែ
ដាវយ៉ាងច្រើនប្រឈមពីគ្រប់ទិស ឃុំខ្លួនលោកជាប់ដោយបញ្ឆោជាដាច់ខាត
ថា ÷

- នៅអោយស្ងៀម ! បើចង់រស់តទៅថ្ងៃស្អែកទៀត ចូរប្រគល់ខ្លួនឱ្យ
យើងទៅទើបប្រសើរ !

ឧកញ៉ាវិសេសសេនា ធ្លាក់ថ្លើមក្អក លោកខាំធ្មេញក្រិត ។ បើកភ្នែក
សម្លឹង មើលមុខបរហក្សយ៉ាងឃ្លាន់ខ្មាញ់ ទើបលូចឆ្លៀតយកឱកាសដ៏តូចនេះ
ដកដាវឡើងតទល់នឹងពួកវា តែពុទ្ធាអើយ !

- ប៉ា ! ប្រុស !

- អ៊ុយ !

នាយឆើតក្រឡេកទាន់ ក៏លើកដាវទាំងស្រែមេសំពងលោកចំលលាដ៏
ក្បាលពីក្រោយ បណ្តាលអោយរាងកាយមន្ត្រីស្នេហាជាតិរូបនេះ ទន់ស្រុត ដួល
ដេកមកលើព្រះធរណីដល់ក្តីវិសញ្ញាណនៅនាទីនោះទៅ ។

- ហាំ ! ហាំ ! នៅឯណាមិនដឹងដៃអាឆើត ! កនយើងវាសន្លប់ហើយ
លើកវាដាក់លើខ្នងសេះ នាំវាយកទៅកន្លែងយើងភ្លាម !

រលកសម្លេងរបស់នាយឆើត រលត់ផុតទៅក្នុងអន្លង់តុណ្ហភាពនៃរាត្រី
កាល គេក៏នាំគ្នាចាប់លើកអ្នករងគ្រោះយើងដាក់លើខ្នងសេះ នាំយកមកលំនៅ
ក្រឡាសូយ៉ាងរួសរាន់ ។

ចង្អៀងខ្លាញ់នេះបញ្ចេញពន្លឺព្រឹម ១ បំភ្លឺបន្ទប់មួយក្នុងបណ្តាបន្ទប់
ពិសេស១ ជាច្រើននៃលំនៅរបស់ក្រឡាសូ អោយឃើញបុរសម្នាក់ដេកស្លុកស្លឹង
នៅលើគ្រែរនាបមួយគ្រឿង ។

នៅក្បែរនោះ ក្រឡាសូរឈរក្រពាត់ដៃ ដោយទឹកមុខញញឹមទៅកាន់
សហការីរបស់គាត់ មាននាយឆើតជាមេដែលបានចេញទៅបំពេញបេសកកម្ម
នេះសម្រេចដូចគោលបំណង ។

- យើងចាប់បានវិសេសសេនាក្នុងពេលនេះ គឺហាក់ដូចជាបានខ្ចាស់ទ្វារ
ផែនការសម្ងាត់យើង អោយបិតក្នុងជម្រៅអាទិកំហាំងដូចធម្មតា ! តែទោះ

បីយ៉ាងនេះ ផែនការយើងនៅមានច្រើនជាន់ថ្នាក់ទៀតណាស់ ដែលសុទ្ធសឹងជា
ការពិបាក !

ស្តែកនេះ អា ! ក្រឡាសូនិយាយបានតែត្រឹមនេះ ក៏នឹក
ឃើញរឿងអ្វីម្យ៉ាងដែលគាត់ត្រូវរឹងមាត់ទៅវិញ ។ គាត់ងាកមុខឈរសម្ងាត់
លោកវិសេសសេនាអស់មួយរយៈ ទើបនិយាយទៅកាន់សហការីរបស់គាត់ទាំង
អស់ថា ÷

- អ្នករាល់គ្នា ទៅសំរាកកម្លាំងចុះ ! នៅតែឆ្ងល់បានហើយ !

ទាហានដែលជាដៃជើងរួមការក្បត់របស់ក្រឡាសូនៗទាំង ១០ នាក់ ក៏នាំ
គ្នាចេញពីបន្ទប់នេះអស់ទៅ ។ ក្រឡាសូនៗស្ទើរឆ្ងល់ច្រើន ទើបនិយាយឡើង ÷

- ឆ្ងល់ ! ចំពោះវិសេសសេនាយើងត្រូវតែឃុំឃាំងវាទុកកន្លែងនេះ
ហើយ ដោយកុំអោយវាឃើញមុខយើងអោយសោះ ! ឥឡូវយើងទៅជំនុំគ្នា
នៅបន្ទប់ឯណោះវិញ ។

អ្នកទាំងពីរ នាំគ្នាចេញដោយទាញទ្វារបិទយ៉ាងជិត ទើបដើរមកកាន់
បន្ទប់មួយទៀត ។

នាយឆ្ងល់ឃើញចៅហ្វាយនាយរបស់ខ្លួន បញ្ចេញសេចក្តីរាក់ទាក់ស្និទ្ធ
ស្នាលចំពោះគេខុសពីប្រក្រតី គេតែងនឹកសប្បាយរីករាយក្នុងចិត្តឥតបីបរិយាយ
ព្រោះតាំងពីដើមមក គឺចាប់តាំងពីចូលមកធ្វើការបំរើលោកក្រឡាសូនៗ ពុំដែល
បញ្ចេញទឹកមុខស្រស់ញញឹមរកគេដល់ម្តងណាឡើយ ។

ខណៈនេះ, នៅលើកៅអី, ក្រឡាសូ និងនាយឆើតអង្គុយសន្ទនាគ្នា យ៉ាងស្និទ្ធបំផុត ។ ជាបឋមយើងឮក្រឡាសូបន្តឡើង ។

- ហេតុដែលខ្ញុំប្រាប់មិនអោយឆើតឯងបង្ហាញមុខ អោយវិសេសសេនា ឃើញ ព្រោះយើងត្រូវយកកំហុសរបស់យើងទាំងស្រុងទម្លាក់ទៅឱ្យវាទទួល ចំពោះមុខតុលាការសឹក ! តាមពិតមានដែលខ្ញុំបានដឹង ស្តែកនេះព្រះករុណា ទ្រង់ប្រទានមាសយ៉ាងច្រើនទៅអោយលោកពិជ័យរចនា យកទៅធ្វើជារូបសំណាកគោបាយយ៉ាងធំ ។ ពេលនេះ ខ្ញុំគិតថាត្រូវប្រគល់អោយឆើតឯងដឹកនាំ គម្រោងការណ៍ទី ១ ចំណែកខ្ញុំកាន់កាប់គម្រោងការណ៍ទី ២ ។

- ព្រះតេជគុណ តើគម្រោងការណ៍ទី ១ របស់ខ្ញុំបាទមានដំណើរយ៉ាងណាទានប្រោស !

- ស្តែកនេះ លោកពិជ័យរចនា ត្រូវកាន់ព្រះរាជសារព្រះករុណាទៅបិយកមាសឯភ្នំមាស មកធ្វើរូបគោបាយព្រះរាជតម្រាស់ ។ នៅពេលដែលពិជ័យរចនាយកមាសបាន ហើយនាំមកឯមន្ទីរធ្វើការរបស់វា ឆើតឯងត្រូវស្តាប់ចូលទៅប្លន់យកមាសនោះអោយបានណា !

- បាទព្រះតេជគុណ ខ្ញុំបាទនឹងគោរពតាមបញ្ជារបស់ព្រះតេជគុណ ទាំងអស់ !

- អើ ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមាំ លើឆើតឯងជាលើកទី ២ ហើយបើឆើតឯងសម្រេចទៅបាន កម្លាំងរបស់យើងច្បាស់ជាជឿនលឿនជាប្រាកដ ! ឯគម្រោង

ការណ៍ទី ២ ស្រេចនៅលើខ្លួនខ្ញុំចុះ !

- ប្រធាន ខ្ញុំនឹងខំអោយអស់ពីសមត្ថភាព ដែលខ្ញុំធ្លាប់បំពេញត្រប់
យ៉ាង ចំពោះអង្គការរបស់ព្រះតេជគុណ ។

- អើ ! យប់ជ្រៅណាស់ហើយ ទៅរកដេករកពូនចុះ ចាំស្អែកសឹមលែ
លកទៅទៀត ។

អនិច្ចា ! លោកវិសេសសេនា

ព្រឹកនេះ នៅក្នុងអាណាខេត្តនៃលំនៅរបស់ក្រឡាសូ កងទាហាន
ពិសេសរបស់គាត់មានសកម្មភាពប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងប្លែក ខុសពីសព្វដងទាំងអស់
ក្រឡាសូ តាក់តែងកាយដោយគ្រឿងសឹក ចុះពីលំនៅដោយទឹកមុខ
ញញឹមទៅកាន់នាយឆើតដែលដើរត្រងៗ មករកគាត់ ។

- ម៉េចទៅឆើត ! សត្វកណ្តុរដែលនៅក្នុងទ្រុងយើងយ៉ាងណាទៅ
ហើយ ?

- ប្របាទ វាបែបច្រងេងច្រងាងណាស់ទានប្រោស ! កាលក្នុង
វេលាអាធ្រាត្រ ខ្ញុំប្របាទឮសូរក្នុងក្តាំងយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងបន្ទប់ ។ ទ្រាំមិនបាន ខ្ញុំ
ប្របាទក៏បើកទ្វារចូលទៅ ឃើញវាកំពុងតែច្របាច់កម្អុកយ៉ាងរហ័សយើងម្នាក់
ខ្ញុំប្របាទក៏ប្រដៅវាច្រងំដៃបន្តិច លុះត្រាតែវាសន្លប់ ។

- អើ ! បង្គន់វាយ៉ាងនេះខ្លះទើបបាន ព្រោះអានេះវាធ្លាប់ជាជើងឯក
ខាងការលោតហាក់នេះជាយូរមកហើយ ! តែឥឡូវនេះ ឆើតឯងត្រូវទៅ
ឯភ្នំមាសមុនទៅ !

- ប្របាទ ចុះព្រះតេជគុណអញ្ជើញទៅអង្គាល់ដែរទានប្រោស ?

- ចំណែកខ្ញុំ ទៅក្រោយដំណើរលោកពិជ័យរចនាឯណេះទេ !

ឆើតឯងត្រូវទៅមុន ហើយរកកន្លែងបង្កប់ខ្លួនអោយស្រួលបួលណាំ !
អូន ! ប្រយ័ត្នតែខូចជើងការ មុខជាគ្រោះអាសន្នធំហើយ !

- ប្របាទ ! ទោះបីយ៉ាងណាក៏ខ្ញុំប្របាទមិនធ្វើការនេះអោយថ្លោះ
ឆ្មោយដែរ ទានប្រោស !

នាយឆើតឆ្លើយអះអាង ហើយក៏ត្រលប់មករៀបចំកិច្ចការរបស់វា
តាមបញ្ជានៃលោកក្រឡាសូ ដែលខ្សឹបប្រាប់វាពីនាទីមុន ។ វានាំសហការី
របស់វាបីនាក់ដើរមកកាន់បន្ទប់លោកវិសេសសេនា ។

ពេលនេះ វិសេសសេនា, ដែលកំពុងអង្គុយសញ្ចប់សញ្ជឹងស្ទឹងស្មាច់
ក្នុងបន្ទប់, មានសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ និងឈឺចាប់ក្នុងឱរាយ៉ាងខ្លាំង ចំពោះការដែល
ជនមិនស្គាល់មុខ ចាប់រូបលោកយកមកធ្វើបាប ។

លោកអង្គុយសំយុងជើងនៅលើគ្រែ គិតយ៉ាងល្អិតល្អន់ពីរឿងនេះ តែ
លោកនៅតែមិនយល់ថា តើនរណាមួយចាប់រូបលោក ហើយគេយកមកដាក់
ទីឃុំឃាំងនេះដើម្បីអ្វី ?

កំពុងតែលង់លក់អារម្មណ៍ទៅក្នុងពិភពគំនិត ដ៏ចង្អៀតចង្អល់នេះ ទ្វារ
បន្ទប់ក៏រើកឃ្លាំងឡើង ។ លោកវិសេសសេនា ភ្ញាក់វិញ្ញាណចេញពីភវង្គ ស្ទុះ
ក្រោកឡើងបែរមុខផ្ទាំង សម្លឹងទៅនាយឆើត និងគូកនរបស់វា ដែលកំពុង
បោះជំហានចូលមកយ៉ាងអង់អាច ។

ឃើញប្រព្យក្សនឹងភ្នែកដូច្នេះ ភ្លើងទោសៈដុតរោលពេញផ្ទាំងទ្រូង
អ្នកក្លាហានដែលធ្លាប់បូជារូបកាយ និងជីវិតទៅបណ្តេញខ្មាំងសត្រូវក្នុងមហា

សមរភូមិនារដ្ឋកាលព្រះបាទសូរិយិន្រ្ទាវរ្ម័ន ។

ក្តៅណាស់ ! យុទ្ធជនជរាស្ត្រចូលទៅរកនាយរើតទាំងកម្រាល ។

- ផាច់ ! អឺក !

លោកដាស់នាយរើត ត្រូវមួយដៃយ៉ាងដំណំ ទើបថែមមួយដៃឆ្វេង ទៀត បណ្តាលអោយវាប្រាសចាកស្ថានភាព ។ គូកនរបស់រើត ឃើញអ្នកជាប់ ឃុំរបស់ខ្លួនតំឡើងឆ្នងដាក់រើត ក៏ព្រួតគ្នាប្រយុទ្ធតបទៅវិញ បណ្តាលឱ្យការ ច្របូកច្របល់មួយយ៉ាងតូចប្រសូត្រឡើងនៅក្នុងបន្ទប់ ។

វិសេសសេនា កាលផ្តួលនាយរើតហើយ ក៏ត្រូវរងកាត់នឹងទម្ងន់ កញ្ចប់ដៃ ព្រួតវាយរបស់ជនទាំងបីរូបឈរទៀត ។ គូប្រយុទ្ធវាយតប់គ្នា ព្រួសប្រាសពេញក្នុងបន្ទប់ ។ នាយរើតក្តៅនឹងវិសេសសេនាណាស់ គេហូត កាំបិតស្លៀតពីចង្កេះ ស្ទុះក្រោកចូលមកវែកកូនចៅគេទាំងបី បណ្តាច់ចេញពី វិសេសសេនា ទើបចាក់លោកមួយកាំបិតពេញទំហឹងដៃ ។

- ឈឺប !

- អួយ !

ផ្នែកកាំបិតបានវែកសាច់ ទម្ងន់យ៉ាងជ្រៅ ទៅក្នុងកំភួនដៃអ្នករងគ្រោះ លោហិតក្រហមរន្ទាលឆ្អិនឆ្អោស្ទុះចេញមក ដោយនាំនូវសេចក្តីចុកចាប់ពិតក្នុង មនោសញ្ចេតនា ស្នេហាជាតិមកជាមួយផង ។ ខ្លាចាស់បាក់ចង្អុម ទ្រុឌទ្រោម កម្លាំងពុំអាចបន្តការតយុទ្ធទៀតបាន ក៏បណ្តោយប្រាណអោយស្ថិតក្នុងការ គម្រាមកំហែងរបស់សត្រូវតាមយថាភូត ។

អនិច្ចា ! នាយឆើតចិត្តចោរអន្ធពាល វាយតបំទាត់ធាក់លោកវិសេស
សេនាគ្មានត្រាប្រណី ។ អ្នករងគ្រោះទោះបីរូបកាយត្រូវទ្រម នឹងទម្ងន់ទារុណ
កម្មយ៉ាងសាហាវយង់ឃ្នងដូច្នេះក៏ដោយ ក៏ពុំគួរឱ្យត្រូវការចាប់ពើតដល់បន្តិច
ឡើយ ។

ស្មារតីដ៏ក្លាហានរឹងប៉ឹងដូចដុំដែក ស្ថិតជាស្មារតីក្នុងសន្តានចិត្តព្រឹទ្ធជន
នេះគ្មានរលប់បាត់ ។

- ភឹង ! វិប !

ឆើតទាត់មួយជើងចម្លើងជំនិរ ។ រាងកាយរបស់លោកក៏ប៉ើងដូចស្លឹក
កណ្តុប, រសាត់ទៅប៉ះនឹងគ្រែពូសូរគ្រាំង ។ ក្បាលលោក ដែលទ្រាំទ្រនឹងទម្ងន់
ទារុណកម្មជាច្រើនលើក ច្រើនគ្រាមកហើយនោះ ឥឡូវក៏បន្ថែមមកទៀតឥត
ត្រាប្រណី បែកហូរឈាមរហាមសស្រាក់សស្រាំ រកាំផ្សាក្នុងដួងចិត្តឥតបី
ប្រៀប ។

លោកវិសេសសេនា ពើតចុកចាប់ពេញឱវា ខំប្រឹងប្រែប្រវារ់មុខ
ឡើងខាំធ្មេញ បញ្ចេញទម្ងន់ពាក្យស្នេហាជាតិ ដែលលោកបានជួយគាំទ្រ អស់
ពីសមត្ថភាព និងដង្ហែតាមក្រោយព្រះប្រិយមហាក្សត្រដោយសុទ្ធចិត្ត ។

- អាតិរច្ឆាន ! សម្លាប់អញមក អញមិនអោយប្រជាជាតិទាំងមូល
ស្ថិតនៅក្នុងការបំផ្លិចបំផ្លាញរបស់អាងទេ ! ពួកអាងជានរណា បាន
ជាចាប់អញមកឃុំឃាំង វាយធ្វើបាបយ៉ាងសោតស្រក់ដូច្នេះ !

- ហ៊ុះ ! ហ៊ុះ ! សោតស្រក់ ! (ឆើតសើចចំអក) ចំពោះយើង ការធ្វើ

ទារុណកម្មប៉ុណ្ណេះ មិនសមនឹងគោលបំណងរបស់យើងទេ ឬមួយក៏ឯងមិនទាន់
ពេញចិត្ត ?

- ប៉ុង ! ប្រុស !

វាចាចបំ អាឆើតទះលោកយើងមួយកន្លែងយ៉ាងខ្លាំង បណ្តាលឱ្យ
រាងកាយរបស់លោកដួលគ្រាំជាលើកទីពីរ ។

លោកវិសេសសេនា ប្រឹងត្រដវងើបឡើងម្តងទៀតយ៉ាងលំបាក ទើប
បន្តវាចាចុកចាប់ទៅទៀត ។

- ហ៊ុះ អាតិរច្ឆាន ! អញមើលទៅរង្វង់មុខអាងង អញយល់ថាជន
ជាតិសុវណ្ណភូមិរួមត្រកូល ពូជពង្សវង្សាសាសន៍ដូចអញដែរ អាងងមិនគួរធ្វើ
បាបអញសោះ ! អាងងធ្វើទារុណកម្មអញប៉ុណ្ណេះមិនពេញចិត្តអញទេ !
សម្លាប់អញមក បើឯងទុកអញគ្រាន់សម្រាប់ធ្វើបាបយ៉ាងនេះទេ តើ
ប្រាថ្នាអ្វីប្រាប់អញមក ! អាក៏សាក !

ហាស់ ! ហាស់ ! ឆ្លើយ !

ឆើតឈរច្រត់ចង្កេះ មើលទៅអ្នករងគ្រោះដែលកំពុងតែស្ថាបនាឆាក
ទារុណកម្មក្នុងផ្នូកលោហិត ។ គេស្មោះទឹកមាត់ដាក់មុខព្រឹទ្ធបុរសនេះ ទើបបន្ត
វាចាថា ÷

- ឯងចូលចិត្តនិយមតែធ្វើមិនដឹងខ្លួន យ៉ាងនេះហើយ តើដែលយើង
មានករណីនឹងរំលាយរូបឯងចោល ! អាកញ្ចាស់ឯងជាជាតិសាសន៍ដូច
អញមែន តែអាងងមានចិត្តថ្លើមមិនដូចអញទេ ! ស្គាល់អញទេ ?

- អញ្ជីក៏មិនស្គាល់ (វិសេសសេនាតប) អាងជាពួកចោរឃ្លាន ដើរតែ
កាប់សម្លាប់អ្នកស្រុក បើពុំនោះសោតទេ អាងជាបរិវាររបស់អាមេក្សាតជាតិ
ឈ្មោះរាមរាជ្យ !

- ឈប់និយាយ ! ហ៊ុន ! អាសត្តខ្លាបាក់ចង្កូមជាប់ទ្រូងដៃកហើយនៅ
បានសម្លេងទៀត ! អញមិនពឹងអាងមកធ្វើហោរាទស្សន៍ទាយរូបអញ
ទេ ហំ ពួកយើងចាំដល់ណាទៀតលេងមួយជើងម្នាក់អោយវាស្គាល់ដៃ
ទៅមើល !

ស្ទើរមិនទាន់ផុតពីមាត់ ជនអន្តពាលបីនាក់ទៀត ក៏ស្ទុះវាវែមកទាត់
បាក់លោកវិសេសសេនាទាំងកម្រោល លុះត្រាតែលោកសន្លប់បាត់ស្មារតី ។

ព្រះនរកមណី យាងកាត់កណ្តាលព្រំអាកាស ឆ្លងរំលងត្រង់ជាក់ទៅ
ហើយ ការធ្វើដំណើរនៃពួកក្សត្រ និងបរិវារ ក៏ត្រូវចាកចេញពីលំនៅដ្ឋាន តាម
រទេះដំបូលមួយសំដៅទៅភ្នំមាស ។

យើងឆ្ងល់ណាស់ នៅកណ្តាលរទេះ មានបារម្ភយូរចងមាត់ជិត ពុំអាច
កាត់បានស្មានត្រូវថា នៅក្នុងបារម្ភនោះ មានវត្ថុអ្វីឡើយ ។

នាយឆើត មិនជិះក្នុងរទេះជាមួយគេទេ នាយជាមគ្គុទេសក៍ ជិះសេះ
យ៉ាងសង្ហានាំបរិវាររបស់វា ទៅកាន់ទីដៅ ។ តាមដងផ្លូវវាធ្វើការពិនិត្យហ្មត់-
ចត់ណាស់ ព្រោះខ្លាចក្រែងកងទ័ពព្រះរាជាទ្រង់ជ្រាបនូវផែនការសម្ងាត់របស់
ពួកវា តែជាកុសលដែល គ្រប់ជំហានរបស់ពួកវា គ្មានឧបសគ្គអ្វីមកបៀតបៀន
ឡើយ ។

នៅតាមផ្លូវលំយ៉ាងចង្អៀតនេះ ការធ្វើដំណើរប្រកបដោយសុវត្ថិភាព
ចេះតែខិតទៅមុខបន្តិចម្តងៗ ជាលំដាប់ ទៅតាមពេលវេលាដែលកំពុងទន្ទ្រាន
កាត់អង្គសម្ព័ន្ធផ្សេងៗជាតិទាំងមូល ។

ព្រះអាទិត្យយាងឆៀវទាបបន្តិចទៅហើយ ។ ក្រោមសីតុណ្ហភាពជា
មធ្យមនៃកាំរស្មីព្រះអាទិត្យ រទេះនៃពួកក្បត់ទាំងនេះ បត់ក្បាលសំដៅមហាគិរី
ដែលបិទនៅបង្អើយពីមុខពួកវា ។

- ឆែក

នេះជាសញ្ញារបស់អាឆឺត ដែលបន្តឡើងប្រាប់ក្រុមបក្សសម្ព័ន្ធក្បត់
ទាំងប៉ុន្មាននាក់ ។

រហ័សដូចចិត្ត ក្រុមក្បត់បត់ក្បាលចូលទៅពួនក្នុងលង្អែកព្រៃមួយ
រំពេច ព្រោះនៅឯនាយខាងក្រោយ គេឮសូរសន្លឹកជើងសេះខ្លាំងណាស់ ។

ពួកយើងត្រូវបត់រទេះចូលពួនក្នុងព្រៃនេះសិន ហើយត្រូវសម្លៀកខោ
ស្បែក សួរសន្លឹកជើងសេះនេះ ច្បាស់ជាលោកពិជ័យរចនា នាំគ្នាមកយកមាស
ហើយ ។

ជាកំពូលដំណាងរបស់វាដែរ ទើបតែនឹងចូលផុតបន្តិចក្នុងលង្អែកព្រៃ
រនាម សួរជើងសេះក៏កាន់តែសន្ធាប់ជិតមកៗ ជាលំដាប់ ដរាបដល់កន្លែងនេះ
មួយរំពេច ។

ឆឺតបុកពោះភិបៗ ខ្លាចក្រែងពួកវា ធ្វើអោយលេចពួនរំភើរស័ព្ទអ្វី
ម្យ៉ាង ដែលជាហេតុនាំអោយបែកធ្លាយគម្រោងការណ៍នេះ ។ វាងាកមើលទៅ

កូនចៅរបស់វា ទាំងក្រសែភ្នែកព្រួយបារម្ភ ទើបលូចរែកស្លឹកឈើយ៉ាងផ្ទុះៗ មើលទៅក្បួនដំណើរដែលកំពុងបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងស្វាហាប់ ក្រោមការ ដឹកនាំរបស់លោកពិជ័យរចនា ។

ឆើតនឹកភ្លាមថា ពិតជាលោកពិជ័យរចនា ធ្វើដំណើរទៅយកមាស ដើម្បីធ្វើរូបសំណាកគោបាហើយ ។ វាត្រេកអរណាស់ ក្រោយពេលដែលពួក ឆាម៉ុនទាំងនេះ ធ្វើដំណើររំលងផុតទៅ វាងាកមកញញឹម វាយចិញ្ចើមម្ខាង ព្រើតជាសញ្ញាដាក់សហការីវាទាំងអស់ ដែលកំពុងពួននៅជិតវា ។

- យើងនៅរង់ចាំពួកវាត្រង់កន្លែងនេះចុះ តាមស្មានមើលទៅ ប្រហែលជាមួយស្របក់ធំប៉ុណ្ណោះ វានឹងត្រលប់មកវិញតាមផ្លូវដដែលនេះហើយ ឥឡូវពួកឯងសម្រាកសិនចុះ តែកុំធ្វើអោយលេចឮសូរស័ព្ទអ្វីអោយ ឆោរឆៅ ចំណែកអញៗ នៅក្រោមដើមពោធិ៍ ។

ចប់ចុងប្រយោគ ឆើតក្រោកដើរចេញពីតម្កាត់ព្រៃ នៅបង្កប់ខ្លួនក្នុង សន្លឹកពោធិ៍យ៉ាងស្មើស្មាត់ ដោយការប្រុងប្រៀបជានិច្ច ។

ព្រះពាយត្រជាក់បក់ធ្លាក់រំភើយៗ បបោសអង្គុលដើមរុក្ខជាតិតូចធំ ឱ្យព្យាយាមទន់ទៅវិញទៅមកកណ្តាលព្រៃស្រោង ក្រោមទេសភាពយាម ឈាយណ្ត ដែលរចនាឡើងដោយសម្លេងនាដកម្មនៃពួកម្រឹតីម្រឹតា និងបក្សា- បក្សីពងពេញអរព្វវា ។

នៅលើចុងរុក្ខាឯណោះ ក្រៅពីសម្លេងសត្វវៃ, សត្វចាប, និងមាត់ព្រៃ តែងបន្តិសូរសៀងពិរោះលន្លង់លន្លោច ហាក់ប្រណាំងប្រជែងនឹងសម្រែកដីវិស្វ

ស្រែកសង្ឃកមកម្តងៗ គួរអោយព្រឺព្រួច តែចំពោះបក្សពួកអាឆេតវិញ សម្លេង
ធម្មជាតិទាំងនេះ មិនជាទីភ័យបារម្ភប៉ុន្មានទេ ប្រែជាតន្ត្រីយ័មួយរង់យ៉ាងជាប់
ចិត្តជិតអារម្មណ៍ក្រៃលែង ព្រោះត្បិតក្នុងខ្សែជីវិតវាទាំងអស់គ្នា បានស៊ាំស៊ប់
ក្នុងបរិយាកាសនេះ ជាយូរយាណាស់មកហើយ ។

ការពូនស្នាក់ចាំ ផ្តល់នូវសេចក្តីរំខានដល់ក្បួនដឹកនាំមាសចេញពីភ្នំ
មាស មកកាន់រាជធានីអស់ថិរៈវេលាយូរក្រៃលណាស់មកហើយ តែទោះបីជា
យ៉ាងណា ក៏ពួកវានៅតែរក្សាសេចក្តីរៀបរយរបស់វាក្នុងទ្រូងព្រៃ អោយបាន
ល្អប្រពៃជាដរាប ។

សួរជើងសេះក៏ឧបត្តិកឡើងសាជាថ្មីម្តងទៀត ស្ទុះចូលមកត្រាក់
វិញ្ញាណអាឆេត និងក្រុមបក្ស អោយផ្ដើមការប្រុងប្រៀបនឹងសម្រេចតាមផែន
ការរបស់វា ។

ត្រេកអរណាស់, បេះដូងនាយឆេតិកប៉ោងឡើងដោយត្រូវព្យុះនៃ
សេចក្តីរីករាយ បញ្ឆោតក្រុមបក្សរបស់វាអោយក្រោកឈរឡើងកាន់អាវុធ ចូល
ប្រយុទ្ធនឹងទាហានដែលតាមឆ្កករទេះដឹកមាស ។

ជើងសេះជាច្រើន សន្ទាប់ចូលមកពួតុប ! តុប ! កក្រើកផែនធរណី
ប្រៀបបាននឹងចង្វាក់ស្តាំដែលទូងឡើងដាស់សតិពួកទ្រុស្តជាតិ អោយត្រៀម
ខ្លួនចូលធ្វើការវាយកំបាត់ក្នុងពេលបន្តិចទៀតនេះ ។

អាឆេតក៏បន្លឺទៅកាន់មិត្តរួមកម្លាំងរបស់វា ៖

- នែ អាព្រលួង, អាសុខ អាផ្លែកែវ អញប្រគល់ភារៈអោយឯងទាំង

បី កាន់កាប់រទេះបិទដំបូល ពេលណាអញចូលទៅវាយលុកសម្រុកពួក
ទាហានឆ្កុរទេះមានបានបន្តិច ឯងត្រូវតែស្រាយមាត់បារនេះចេញ ហើយ
ត្រូវប្រព្រឹត្តតាមគ្រោងការណ៍ដែលអញបានប្រាប់រួចមកហើយ ! ឯងត្រូវប្រុង
ប្រៀបអោយមែនទែនណា ! ឥឡូវទៅចាត់ការភ្លាមៗ ទៅ ពួកដឹកមានមក
កាន់តែជិតណាស់ហើយ ។

នាយព្រលួង, ឆ្មែកែវ, និងសុខ ទទួលបញ្ជាពីឆើតហើយ ក៏ត្រលប់
មករទេះបិទដំបូលវិញ ។

ក្បួនដឹកនាំមានពីភ្នំមានដែលគេឃើញលិមៗ ពីចម្ងាយពីនាទីមុន
បានលូនចូលមកជិតជាលំដាប់ ។ ឆើត និងបរបក្សជាដៃជើង ត្រៀមខ្លួននៅលើ
ខ្នងសេះប្រុងបោលចូលទៅវាយលុកពួកទាហាននេះតែម្តង ។

រទេះមានចូលមកដល់ហើយ អាក្បត់ទាំងអស់ហូតដាវខ្នាឡើង
ព្រមគ្នា ស្រែកហើកព្រៀវខ្សៀវខ្នា ចូលវាយសម្រុកកងទាហាន ដែលកំពុង
រំពឹងនៅក្រោមការដឹកនាំនៃលោកពិជ័យរចនា ។

- ចូល ! កនយើងចូល !

លោកពិជ័យរចនា ឃើញភេរវជនប្រកបដោយគ្នាច្រើនចូលមកយា-
យី ក៏ចេញបញ្ជាអោយទៅទាហានទាំងអស់ដកអាវុធធាតុបទៅវិញយ៉ាង
អង់អាច ។

- កាត់ក្បាលអាចោរប្លន់អោយអស់ពួកយើង !

ពេលនេះ គូបដឹកទាំងសងខាង ក៏ដកអាវុធចូលប្រយុទ្ធគ្នាយ៉ាង

កាចសាហាវ ។

លោកពិជ័យរចនា ពុំបានចេញទៅឯណាឆ្ងាយពីរទេះមាសឡើយ ។
លោកបានបញ្ជាអោយទាហានទាំងអស់ស្ថិតជារបងការពាររទេះនេះ អោយ
យ៉ាងមុតមាំ ដើម្បីកុំឱ្យភេរវជនចូលមកប្លន់យកមាសពីក្នុងរទេះនេះបាន ។

សភាពច្របូកច្របល់ ដែលបណ្តាលមកពីការវាយប្រហារនេះបានធ្វើ
អោយអារព្វប្បទេសទាំងមូល ផ្ទុះដោយសម្លេងដាវដែលប៉ះទង្គិចគ្នា ប៉ែស !
ប៉ែស ! លាន់ឮទ្រហឹងអឹងអាប់ សូរសព្ទដូចនេះ ញាប់ទីស្នូសានឋានស្ងាត់នេះ
ក្លាយទៅជាផ្ទាំងគំនូរដ៏រស់រវើក ក្រហមច្រាលដាលដោយលោហិត ដិតជាប់
ពាសប្រថី !

លោកពិជ័យរចនា មានការព្រួយបារម្ភច្រើនចំពោះមហាឧបសគ្គទាំង
នេះ ដែលពុំបានចាប់ភ្លឹកថាមានភេរវជន លើកគ្នាមកប្លន់យកមាសពីលោក
ឡើយ ។ ពេលនេះលោកគិតថា សត្រូវវាយយករទេះមាសបាន លោកធ្វើអត្ត-
ឃាតកម្មខ្លួនលោកមួយរំពេច ។

- ពួកទាហាន ! ប្រុងប្រយ័ត្នអោយមែនទែន ធ្វើរបងការពារ
រទេះយើងអោយមាំ កុំអោយអាចោរយង់ឃ្នងចូលមកយាយីបានឱ្យសោះ !

ពោលបណ្តើរ លោកពិជ័យរចនាញាក់សេះចូលមករកបច្ចាមិត្តដែល
កំពុងវាយបណ្តាក់គ្នាពីទ្វីបក្នុងទាហានរបស់លោក ។

គូប្រយុទ្ធទាំងសងខាង ពុំទាន់ឃើញខាងណាអន់ដែររបស់ខាងណានៅ
ឡើយទេ តែដោយសេចក្តីក្លាហានរបស់ទាហានអ្នកស្នេហាជាតិយើង បានរំ-

លាយខ្លួនបច្ចាមិត្តអស់បីនាក់រួចទៅហើយ ។

ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយ ក្រុមបក្សចោរឆ្លងឥតធ្វើកំហឹងក្រៅ-
ក្រោធឡើយ ។ វាវាយនេះគ្រាន់ជាការតម្រាមកំហែង ដើម្បីរង់ចាំទ័ពលោក
ក្រឡាសូ ចូលមកជួយលោកពិជ័យរចនា គេនឹងអាចដកដៃរត់ប៉ុណ្ណោះ ។

យើងឆ្ងល់ណាស់ ហេតុដូចម្តេចក៏លោកវិសេសសេនាមកដល់ទីនេះ
ដែរ ។ ខណៈនេះ លោកកំពុងស្ថិតនៅក្រោមការធ្វើបាបរបស់ក្រុមចោរយ៉ាង
សោករន្ធត់ ។

ពេលជាមួយ អាសុខក្រឡេកទៅនាយឃើញទ័ពលោកក្រឡាសូមក
ដល់ ក៏ក្លែងជាស្រែកប្រាប់ទៅឆ្នែកែវថា ៖

- នែអាតែវ ទុកវាធ្វើអី ! លេងមួយដាវទៅ ក្រឡាសូលើកមកព័ទ្ធ
យើងទៀតហើយ !

- ខ្ជាប់ !

ឆ្នែកែវទម្លាក់ដាវយ៉ាងធ្ងន់ ទៅលើភ្លៅលោកវិសេសសេនា ទើបនាំ
គ្នារត់ទៅចាប់សេះហាក់ដែលឡើងជិះចេញទៅមួយរំពេច ។

អនិច្ចា លោកវិសេសសេនា លោកស្រែកបានតែអួយមួយម៉ាត់ប៉ុណ្ណោះ
ក៏ដួលគ្របទៅលើព្រះធរណីហើយប្រកាច់រមួលយ៉ាងសែនខ្លោចផ្សា ។

ក្រឡាសូ មានសេចក្តីត្រេកអរណាស់ កាលបើឃើញបក្សពួករបស់
គេ ធ្វើការបានសម្រេចដូចគោលបំណង ។ គេនាំកងពិសេសរបស់គេ ជិះចូល
មកកាន់សមរភូមិយ៉ាងលឿន ហាក់ដូចជាភិតភ័យនឹងគ្រោះថ្នាក់របស់កងទា-

ហាន ដែលតាមការពាររទេះដឹកមានណាស់ ។ គេធ្វើជាស្រែកសន្ធាប់ពីនាយ
ថា ÷

- កនយើង ! ចូលទៅកាត់ក្បាល ពួកអាចោរប្លន់ដែលចូលមកដណ្តើម
ព្រះរាជទ្រព្យ ចូល

នាយឆើតឃើញចៅហ្វាយ មកជិតដល់ណាស់ទៅហើយ ក៏អោយ
សញ្ញាទៅបក្សពួកគេដកឃ្លាចេញយ៉ាងរហ័សរហួន ។

- ដកឃ្លាចយពួកយើង ! ទាហានមកច្រើនណាស់ !

មិនបានសង្ស័យក្រុមបក្សចោរប្លន់ក៏បត់ក្បាលសេះចេញពីសមប្រយុទ្ធ
ជិះដោះខ្លួនយ៉ាងលឿន ។ ក្រឡាសូ ឃើញដូច្នោះក៏ស្រែកបង្កើលពីក្រោយថា ÷

- តាមពួកយើងតាម ! តាមកាត់ក្បាលពួកអាចោរទាំងនេះឱ្យបាន ...

បានដូចចិត្ត កូនទាហានដែលទទួលបង្គាប់ ពីចៅហ្វាយទ្រុស្តជាតិរួច
មកហើយ ក៏ធ្វើជាដេញតាមបក្សពួកនាយឆើតយ៉ាងស្វាហាប់ ។ លោកពិជ័យ
រចនានិងកូនទាហានរបស់លោកទាំងអស់ ត្រេកអរណាស់ដោយឃើញក្រឡាសូ
នាំកូនទាហានមួយក្រុមមក ជួយលោកក្នុងពេលមានអាសន្នធំនេះ ។

ក្រឡាសូដេញតាមពួកនាយឆើតបន្តិច ទើបត្រឡប់មករកលោក
ពិជ័យរចនាវិញ ។

- ម៉េចទៅលោក មានរបួសកូនទាហាន ឬខូចខាតអ្វីខ្លះ ? (ក្រឡាសូ
សួរដោយយកចិត្តទុកដាក់) ។

- បាទគ្មានគ្រោះថ្នាក់អ្វីទេ ! ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ

ចំពោះលោក បើកុំតែបានលោកមកជួយទាន់ ច្បាស់ជាពួកចោរអម្បាញ់មិញ
ប្លន់យកមាសក្នុងរទេះនេះ ខ្មែរខ្ចីជាមិនខាន ! ហើយខ្ញុំក៏ប្រហែលជាពុំបានរស់
រានមានអាយុតទៅទៀតដែរ ។

- បាទលោក ! មិនមែនជាគុណស្រ័យអ្វីទេ ! នេះក៏រាប់ថាជា
កំពុងប្រសើររបស់លោកហើយ ម្យ៉ាងវិញទៀតជាករណីយកិច្ចចាំបាច់ដែលខ្ញុំ
ត្រូវជួយគាំទ្រជាតិសាសនា, ព្រះរាជបល្ល័ង្កប៉ុណ្ណោះឯង តែខ្ញុំសូមសរសើរពីជីវិត
ដ៏ថ្លៃរបស់លោកបណ្ឌាលអោយខ្ញុំនឹកបានម្តងទៀតធ្វើការមិនកើត ក៏នាំទាហានមក
ឃ្លាំមើលតាមផ្លូវ ក្រែងហេតុការណ៍មិនស្រួលកើតមានឡើង ឥឡូវស្រាប់តែ
មានដូចសេចក្តីស្មាននេះមែន ។

- អូយ ! លោកអើយជួយខ្ញុំផង !

នេះជាចំណុចសំខាន់ ដែលក្រឡាស្លឹកកំពុងត្រូវការ ក្រោយពីពួកសម្លេង
ថ្មីនេះ អាមេក្បត់ក្រឡេកទៅគម្កោតព្រៃម្ខាង ក៏យល់លោកវិសេសសេនា
ហើយក្លែងជាសួរទៅលោកពិជ័យរចនាឥតបង្អង់ ÷

យីលោក ! នរណាត្រូវរបួសដេកថ្ងៃ ឯគម្កោតព្រៃឯនោះនំ ?

- ទេ ! កូនទាហានខ្ញុំគ្មានត្រូវរបួសម្នាក់ទេលោក !

- បើឥចឹងនរណាថ្ងៃ ? លោកស្តាប់មើល ?

ទាំងអស់គ្នាក៏ផ្ទៀងត្រចៀក ស្តាប់សម្លេងនេះយ៉ាងពិនិត្យពិចារណាទៅ

ទៀត ។

- នុះ ហ្ន៎ ! អូ មានមនុស្សត្រូវរបួសនៅត្រង់គម្កោតព្រៃឯនោះ

មែនហើយ !

ផុតចុងប្រយោគ ក្រឡាសូញាក់សេះជិតប្រង់មកកន្លែងនេះភ្លាម ។
លោកពិជ័យរចនា និងទាហានពីរបីនាក់ ក៏នាំគ្នាជិះសេះតាមក្រោយក្រឡាសូ
មកកាន់ទីនេះដែរ ។

- យី ! លោកវិសេសសេនាត្រូវរឺបូស ! លោកពិជ័យជួយលោក
ផង យី ! ត្រូវរឺបូសខ្លាំងណាស់ ហេតុដូចម្តេចក៏បានជាឥចឹង ?

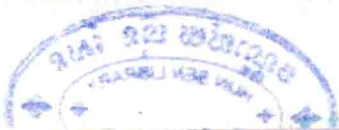
លោកពិជ័យ គ្រាន់តែឃើញលោកវិសេសត្រូវរឺបូសទម្ងន់ភ្លាម គិតក្នុង
ចិត្តថា ÷ លោកជាមនុស្សក្បត់ដែលនាំគ្នាមកប្លន់អម្បាញ់មិញនេះឯង ។ លោក
មិនទាន់ចេញស្តីថាដូចម្តេច តែមួយរយៈក្រោយមក ទើបលោកបញ្ជាទៅកូន
ទាហាន ÷

- ទាហាន ! នាំគ្នាត្រាហ៍លោកវិសេសសេនាយកទៅដាក់លើរទេះ
អញភ្លាម ។

- ព្រួស ! ព្រួស ! ព្រួស !

ទាហាន បីនាក់ហាក់ចុះពីខ្នងសេះ នាំគ្នាចាប់ត្រាហ៍ជនរងគ្រោះ យក
មករទេះមួយរំពេច ។

លោកវិសេសសេនា កាលបើឃើញក្រឡាសូ និងលោកពិជ័យរចនា
មានសេចក្តីត្រេកអរណាស់ លោកគិតថាពេលនេះជីវិតលោកនឹងបានហែលឆ្លង
ផុតពីចង្កូមមរណៈហើយ ។ លោកញញឹមមកកាន់ក្រឡាសូ និងលោកពិជ័យ
រចនា ដោយសម្លេងខ្សាវៗ ថា ÷

- ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណ ចំពោះលោកជាអតិបរមា ! អម្បាញ់មិញ
នេះខ្ញុំនឹកស្មានថា មិនបានរស់រានមានជីវិត នៅបំរើព្រះប្រិយមហាក្សត្រយើង
ទៀតទេ !

- មកពីរឿងអ្វី ?

ក្រឡាសូសួរដោយកំបុត ។

- ពួកភេរវជនមួយក្រុម បានចាប់ខ្ញុំទៅធ្វើបាបយ៉ាងវេទនា ហើយវា
នាំខ្ញុំមកកន្លែងនេះ រកសម្លាប់ខ្ញុំចោលទៀត កុំតែបានលោកមកទាន់ អូយ ..
ខ្ញុំចុកចាប់ណាស់លោក !

- ហាស់ ! ហាស់ !

ក្រឡាសូអស់សំណើច ធ្វើអោយលោកពិជ័យរចនា និងក្រុមទាហាន
ឆឹកឆ្ងល់យ៉ាងខ្លាំង ។

- លោកត្រូវភេរវជនចាប់ ឬក៏លោកនាំភេរវជនមកប្លន់មាសរបស់
ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិត ?

- មែនលោកក្រឡាសូ (លោកពិជ័យបន្ថែម) ខ្ញុំដូចជាឆ្ងល់នឹងអាក-
ប្បកិរិយារបស់លោកវិសេសសេនាណាស់ ! ខ្ញុំនឹងទូលព្រះករុណាពីឧបទ្វី-
បេតុនេះហើយ

លោកពិជ័យសេនា ចាក់សំដីស្របលោកក្រឡាសូ ព្រោះគិតស្មានថា
ពាក្យសំដីរបស់លោកវិសេសសេនាជាពាក្យ ដែលលោកប្រឌិតឡើងដើម្បីតែច-
ប្លន់អោយផុតពីគ្រោះថ្នាក់នេះ ។

លោកវិសេសសេនា ឃើញគេនាំគ្នាសង្ស័យលើរូបលោក ក៏ប្រឹងប្រកែកតទៅទៀត ៖

- លោកជឿខ្ញុំចុះ ! ខ្ញុំមិនដែលមានចិត្តក្បត់ជាតិសាសនា និងព្រះរាជបល្ល័ង្កទេ ! តែបើលោកស្មានថាខ្ញុំនាំភរវជនមកប្លន់នោះ ពិតជាត្រូវបាបហើយ ! ហើយកាយវិការ និងចលនារបស់ខ្ញុំនេះ គឺគ្រាន់តែស្ថិតនៅលើដំណើរមួយដូចសុភាសិតសំដែងថា " អូសសំរាស់ប្រទះពាក្យ " ឬក៏ជាន់លើដានជើងចោរប៉ុណ្ណោះឯង តែការពិតខ្ញុំជាមនុស្សស្អាតត្រង់ស្អាតបំបុណ្យ ស្គាល់បាប ឥតបានរួមគំនិតជាមួយភរវជនទេ មានតែភរវជនទាំងនោះចាប់ខ្ញុំទៅធ្វើបាបប៉ុណ្ណោះ !

- ខ្ញុំសូមលោកអភ័យទោសទៅចុះ ! (ក្រឡាស្លាប់ព្រៃព្យាយាមល់) ពេលនេះ ទោះបីជាលោកខំដោះសារអោយខ្ញុំជឿយ៉ាងណា ក៏ខ្ញុំមិនជឿជាដាច់ខាត ព្រោះហេតុការណ៍វាកើតឡើងមានដំណើរស្របគ្នាណាស់ ! ក្នុងឋានៈខ្ញុំជាមេទ័ពរង ខ្ញុំសូមលោកអនុញ្ញាតអោយខ្ញុំធ្វើការវែកឆេរទៅលើខ្លួនលោកបន្តិចសិន !

- សូមលោកវែកឆេរទៅចុះ បើរកឃើញភស្តុតាងអ្វីបញ្ជាក់ថាខ្ញុំជាមនុស្សក្បត់ សូមលោកកាត់ក្បាលខ្ញុំភ្លាមចុះលោក !

- ហោះ ! ហោះ ! អរគុណណាស់លោក តែខ្ញុំគ្មានសិទ្ធិនឹងកាត់ក្បាលលោកទេ ទោះបីជារកឃើញភស្តុតាងថាលោកក្បត់ក៏ដោយ !

ផុតវាចា ក្រឡាស្លាប់ ក៏ស្លូតស្ទាបសព្វកាយលោកវិសេសសេនា ។

ពេលនេះហត្ថាគេប្រទះនឹងវត្ថុអ្វីមួយដុំ គេក៏ទាញយកមក រួចនិយាយថា÷

- ស្តីនេះ លោកវិសេសសេនា ?

ធ្លាក់ថ្លើមកុក លោកវិសេសសេនា បើកភ្នែកមើលទៅបំពង់មួយ រាង
មូលទ្រវែងរំលេចដោយក្បាច់យ៉ាងប្រណិត ។

- យី ! ចុះលោកយកក្បាក់សារពីណាមកបន្លំ ចោទខ្ញុំយ៉ាងនេះ ?

- នៅអោយស្ងៀម ! (ក្រឡាសូតម្រាម)

លោកពិជ័យរចនា ឃើញបំពង់ក្បាក់សារ ក្នុងចិត្តចង់ដឹងណាស់ថាតើ
ក្នុងក្បាក់នេះមានអ្វីទៅ ?

- លោក ! បើកទៅមើល តើមានអ្វីនៅក្នុងក្បាក់នេះ ! តាមខ្ញុំ
យល់ថា គ្មានអ្វីក្រៅពីសំបុត្រទេ !

- ខ្ញុំក៏យល់ដូចលោកដែរ ! តែយើងពុំអាចបើកមើលបានទេ យើងទុក
ថ្វាយព្រះករុណាវិញ !

លោកវិសេសសេនា សែនតក់ស្លុតរន្ធត់ញាប់ញ័រអស់អង្គប្រាណ ចំ-
ពោះអាកប្បកិរិយារបស់លោកក្រឡាសូ និងលោកពិជ័យរចនា ។

- បរពិត្រព្រះម្ចាស់សួគ៌ សូមជួយរូបខ្ញុំម្ចាស់ផង ! តើខ្ញុំមានបាប
រឿងអ្វី ក៏មានទុក្ខយ៉ាងនេះ ! ឱក្បាក់សារ តើសំបុត្រនៅក្នុងនោះមាន
សេចក្តីថាដូចម្តេចទៅ ! ឬមួយក៏គេចោទខ្ញុំថាខ្ញុំក្បត់រាជបល្ល័ង្ក ? ទេ ! ទេ !
ស្រឡាញ់ជាតិខ្ញុំណាស់ ម្តេចក៏ព្រះជាម្ចាស់ដាក់ទារុណកម្មខ្ញុំដូច្នេះទៅវិញ ! ...
ព្រះប្រិយមហាក្សត្រ តើព្រះអង្គជឿថាខ្ញុំក្បត់ព្រះអង្គដែរឬ ?

អាណិតណាស់, ព្រឹទ្ធជនដែលមានសេចក្តីស្វាមីភក្តិចំពោះជាតិ និង
 រាជបល្ល័ង្ក, បង្អួចដង្ហើមយ៉ាងវែងដើម្បីនិទេសកងទុក្ខសោកសៅ ឱ្យរសាត់
 ទៅតាមខ្សែព្រះពាយ ហាក់ដូចជាកំពុងដង្ហោយហៅវត្ថុដ៏សក្តិសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង
 អោយចុះមកជួយលោក ព្រោះលោកក៏មានគុណលើជាតិ ពុំដែលមានចិត្តប្រទុ-
 ស្តរាយនឹងជាតិឡើយ ។ គិតចុះគិតឡើង គ្មានអ្វីដោះស្រាយក្រៅពីការបណ្តោយ
 តាមយថាភូតទៅចុះ ចំពោះជីវិតលោកមួយ លោកមិនស្តាយទេ តែលោកនៅ
 នឹកបារម្ភទៅដល់វាសនា នៃអនាគតសុវណ្ណភូមិ តើប្រែជាដូចម្តេចទៅវិញ ។

ខណៈនេះ លោកក្រឡាសូនិយាយឡើង ៖

- លោកពិជ័យរចនា ! ខ្ញុំសូមអោយលោកនាំលោកវិសេសសេនាយក
 ទៅទុកដាក់អោយស្រួលបូល ចំណែកខ្ញុំត្រូវយកក្បាកសារនេះទៅថ្វាយព្រះករុ-
 ណាជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង !

- បាទ ! អញ្ជើញទៅមុនចុះ ! ពួកយើង បន្តដំណើរទៅមុខទៀត !

គ្រានោះរទេះក៏ចាប់លូនចេញពីជើងភ្នំមាស ក្រោមការឃ្លាំមាម
 យ៉ាងហ្មត់ចត់នៃកងទាហានរបស់ក្រឡាសូ និងកងទាហានឆ្លករបស់លោក
 ពិជ័យរចនា ។

មហន្តរាយនៅគោកធ្មក

រសៀលក្នុងថ្ងៃដដែលនេះ នៅពេលដែលព្រះអាទិត្យយាងទាបគង់ មាត់ភ្នំទៅហើយ គេបានបញ្ជូនខ្លួនលោកវិសេសសេនា មកថ្វាយចំពោះព្រះភ័ក្ត្រ ព្រះរាជាជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង ។

ព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័ន ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់នូវសេចក្តីរាយការណ៍របស់ លោកឧកញ៉ាពិជ័យរចនា និងសេចក្តីបន្ថែមខ្លះរបស់ក្រឡាសូ ដោយបង្ខំទូល ថ្វាយនូវលិខិតក្លែងក្លាយមួយសន្លឹក ដែលមានក្នុងក្បាច់សារនោះផង ព្រះអង្គក៏ ទ្រង់ព្រះពិរោធន៍នឹងផែនការនេះយ៉ាងខ្លាំង ។

គណៈរដ្ឋមន្ត្រី សេនាបតីទាំងអស់ ដែលបានចូលមកក្នុងកិច្ចពិភាក្សា នេះដែរ មានសេចក្តីតក់ស្លុតរន្ធត់នឹងរឿងនេះគ្រប់ៗ គ្នា ។ បរិយាកាសនៅក្នុង ព្រះរាជរោង គ្របដណ្តប់ទៅដោយសភាពចង្អៀតចង្អល់មហិមា ។

អនិច្ចា ! លោកវិសេសសេនាជាប់ចោទក្នុងរឿងនេះក៏មិនខុសពីសត្វ ពពែ និងស្វាដែរ ។ រាងកាយទ្រម ប្រឡាក់ឈាមពាសពេញសំលៀកបំពាក់ ។ ជនជាប់ចោទប្រឹងបើកប្រអប់មាត់ ទូលព្រះករុណានូវសេចក្តីស្វាមីភក្តិរបស់ខ្លួន

- បពិត្រព្រះសម្មតិទេពដ៏ជាកំពូល តើអាណាចក្រសុវណ្ណភូមិទាំង

មូល ! តាមពិតតាំងពីព្រះបង្គំចាកចេញពីរាជវាំងមកកាន់សំនៅរបស់ទូលព្រះ

បង្គំ កាលពីយប់ដែលដង្ហែព្រះអង្គយាងនិវត្តន៍ពីគោកឆ្នកមកវិញ, ត្រូវជនមិនស្គាល់មុខបីនាក់ ស្នាក់វាយយ៉ាងដំណំ លុះត្រាតែសន្លប់បាត់ស្មារតី ហើយវាយករូបទូលព្រះបង្គំទៅឃុំយ៉ាងក្នុងបន្ទប់ពិសេសមួយ ដែលជាកន្លែងសម្ងាត់របស់ពួកវា ! ទូលព្រះបង្គំត្រូវវិចិតនៅយ៉ាងសែនវេទនាក្នុងទីឃុំយ៉ាងអស់មួយយប់ លុះព្រឹកឡើងវានាំគ្នាទៅធ្វើបាបរូបទូលព្រះបង្គំម្តងទៀត ! ដោយពុំអាចតបតនឹងពួកវាបាន, នៅពេលដែលដឹងខ្លួនពីសន្លប់បាត់ស្មារតី, ក៏ស្រាប់តែទូលព្រះបង្គំត្រូវវិចិតនៅក្នុងបាវមួយចងមាត់ជិត មិនអាចមើលឃើញអ្វីទាំងអស់ តែគ្រាន់តែដឹងថា វាយកទូលព្រះបង្គំដាក់លើរទេះមួយ ហើយបរចេញមកទិសខាងជើង ។

- ឈប់ (ក្រឡាសូនិយាយកាត់) បើខ្លួនលោកត្រូវជនមិនស្គាល់មុខចាប់ តើនរណាទៅវាយស្នាក់លោកពិជ័យរចនា កាលដែលទើបនឹងដឹកមាសចេញពីភ្នំមាសនោះ មិនខ្លួនលោកទេឬ ? សឹងមានរបួសយ៉ាងទម្ងន់ជាកស្ថុតាងស្រាប់ដែលទ័ពលោកពិជ័យអោយរង្វាន់ដល់ខ្លួនលោក !

ពាក្យរបស់លោកក្រឡាសូ ជាការសមហេតុសមផលមួយផ្នែក ដែលគួរអោយព្រះភូមិន្ទយកជាការពិតបានខ្លះ ក្នុងរឿងដែលថាលោកវិសេសសេនាមានគំនិតក្បត់ប្រទូស្តរាយនឹងព្រះអង្គ ។ ព្រះនរោត្តមដកព្រះបស្ស្សាសយ៉ាងវែងរម្ងាប់ព្រះហឫទ័យក្រៅក្រោធទៅអស់មួយខណៈ ទើបព្រះអង្គមានព្រះសួរ-សិរសាទ សួរទៅឧកញ៉ាពិជ័យរចនាថា ៖

- មើលលោកឧកញ៉ាពិជ័យរចនា តាមការពិតដែលខ្លួនលោកបានប្រាកដយ៉ាងច្បាស់លាស់នឹងភ្នែក តើមានដំណើរដើមទងយ៉ាងណា ? បើរកទៅឃើញថា លោកវិសេសសេនាក្បត់នឹងខ្ញុំមែន ខ្ញុំនឹងត្រូវដាក់ទោសប្រហារជីវិតក្នុងយប់នេះភ្លាមឥតបង្អង់ !

- ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ទូលព្រះបង្គំសូមក្រាបបង្គំទូលថ្វាយដោយត្រង់ ឥតមានបង្កាច់ត្រកូលមូលទ្រមាក់លោកវិសេសសេនាទេ ព្រោះលោកក៏មិនដែលមានចិត្តសៅហ្មងនឹងទូលព្រះបង្គំដែរ មានតែចាប់ដៃចងជាមិត្តទៀតផង ! តាមការយល់ឃើញច្បាស់របស់ទូលព្រះបង្គំ នៅពេលដែលមានមនុស្សចូលទៅប្លន់យកមាស កងទ័ពខាងទូលព្រះបង្គំបានវាយប្រហារយ៉ាងអង់អាចតែក្នុងពេលកំពុងប្រហារនោះគ្មានបានឃើញលោកវិសេសសេនាទេ លុះនៅពេលដែលឃើញលោកក្រឡាសូមកពីចម្ងាយ ពួកឧទ្ទាមនោះក៏រត់ខ្ចាត់ខ្ចាយទៅអស់ ស្រាប់តែឃើញរូបលោកវិសេសសេនា ត្រូវវិបូលជាទម្ងន់នៅនឹងកន្លែងតែម្តងក្រាបទូល ! ការយល់ឃើញរបស់ទូលព្រះបង្គំអស់តែប៉ុណ្ណេះ !

- ការយល់ឃើញរបស់លោក ក៏មិនខុសប៉ុន្មានពីលោកក្រឡាសូដែរ !

- ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស (ក្រឡាសូបង្គំទូល) ការធ្វើអំពើទុច្ចរិត មិនអាចបំបិទភ្នែកអ្នកស្នេហាជាតិបានទេ គ្មានច្រកណាដែលបង្ហាញអោយដឹងថាលោកវិសេសសេនា ស្មោះត្រង់នឹងរាជបល្ល័ង្កបានឡើយ ព្រោះសឹងមានភស្តុតាងជាតិស្រាប់ ដូចជាភ្នាក់សារជាដើម ទូលព្រះបង្គំ និងឧកញ៉ាពិជ័យរចនា បានរែកឆេរឃើញទាំងពីរនាក់ ! ម្យ៉ាងទៀតត្រង់ការដែលលោកវិសេសសេនា

ដោះសារចំពោះព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គអម្បាញ់មិញនេះ សឹងចាត់ទុកបានថាជាការ
មិនពិតឡើយ គួរព្រះអង្គធ្វើទោសដូចម្តេចតាមព្រះមាត្រាច្បាប់ទៅក្រាបទូល !

ព្រះបាទសាយណ្ហាវ្វ័ន កាលបើជ្រួតជ្រាបនូវសេចក្តីក្រាបបង្គំទូល
របស់នាម៉ឺនទាំងពីររូបនេះមក ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះតម្រិះក្នុងព្រះបញ្ញាញាណអស់
បីរៈវេលាដ៏យូរ ទើបព្រះអង្គសម្រេចក្នុងព្រះរាជហឫទ័យថា ត្រូវតែយករូប
លោកវិសេសសេនា ទៅធ្វើទោសតាមមាត្រាច្បាប់សម្រាប់រដ្ឋ គឺត្រូវប្រហារ
ជីវិតបង់ ។

គ្រាន់តែឮដូច្នេះ, លោកវិសេសសេនាស្រាលខ្លួនស្លឹកដូចធ្លាក់ពីលើ
ចុងឈើ, លោកអស់ក្តីរំពឹងនឹងបង្គំទូលថ្វាយព្រះរាជា នូវសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់
លោក ដែលលោកមានចិត្តស្វាមីភក្តិចំពោះព្រះអង្គ និងអាណាចក្រសុវណ្ណភូមិ
ទាំងមូល ជាយូរយាណាស់មកហើយ ។

តែជាកុសល ! ពេលជាមួយនោះលោកតាហោរាធិបតីឥសូរកទ្រ,
ដែលបានអង្គុយស្តាប់រឿងនេះដោយហ្មត់ចត់បានក្រោកឡើង បង្គំទូលជំទាស់ជា
បន្ទាន់ថា ÷

- បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ការនេះបើតាមទូលព្រះបង្គំដែលបានអង្គុយ
ស្តាប់ដោយហ្មត់ចត់ សូមព្រះអង្គកុំទ្រង់ព្រះពិរោធន៍ខ្លាំងពេក ព្រោះថាកិច្ចការ
អ្វីៗ ដែលពុំទាន់ឃើញដោយល្អិតល្អន់ ក៏សូមព្រះអង្គ កុំទាន់អាលសម្រេចតាម
ព្រះរាជហឫទ័យក្រាបទូល !

- មើចបានជាលោតា ហ៊ានអារកាត់យ៉ាងនេះ ឬមួយក៏លោកតាដឹង

ច្បាស់ពីរឿងនេះដែរ ? បើភស្តុតាងដែលបង្ហាញអោយដឹងថា លោកវិសេស-
សេនាក្សត្រ សឹងមានគ្រប់គ្រាន់ តើលោកតាមានមធ្យោបាយអ្វី ដែលអាចវិនិ-
ច្ច័យអោយស្រ្តីល្អជាងនេះទៅទៀត សូមមានប្រសាសន៍មកមើល ?

- ក្រាបទូលក្រោមល្អងធូលីព្រះបាទ រឿងនេះមានដំណើរហេតុទៅ
វែងឆ្ងាយណាស់ ពុំអាចសម្រេចថាខាងណាខុសខាងណាត្រូវឡើយ ដូចជារឿង
ស្នាដែលសម្លាប់ពពែដូច្នោះ !

- មើលលោកតា មានប្រសាសន៍ពីរឿងនេះបន្តិចទៅមើល !

- ព្រះករុណាថ្វីវិសេស រឿងនេះមានដំណាលថាមានព្រានប្រមាញ់
ម្នាក់ចិញ្ចឹមសត្វស្វា និងពពែ ព្រាននេះស្រលាញ់សត្វទាំងពីរស្មើៗ គ្នា ថ្ងៃមួយ
នៅពេលដែលព្រានចេញទៅបរបាញ់សត្វ ក៏បានយកស្វានិងពពែទៅជាមួយផង
លុះដល់ថ្ងៃត្រង់ជាក់ ព្រាននឹកឃ្លានបាយ ក៏ឈប់សម្រាកនៅក្រោមដើមឈើ
មួយបំរុងស្រះស្រូបអាហារ តែព្រានមិនទាន់បរិភោគភ្លាមៗ ទេ ក៏យកបាយ
សំណុំទៅព្យួរនឹងមែកឈើ ដោយរវល់ទៅដងទឹកត្រពាំងនៅក្បែរនោះ សត្វស្វា
កំហុច កាលបើឃើញម្ចាស់ទៅបាត់ក៏ឡើងទៅស្រាយ សំណុំបាយស៊ីអស់ដោយ
ឥតក្រែងរំអែងដល់ម្ចាស់តិចតួចឡើយ ។ ដើម្បីបំបិទការនេះកុំឱ្យម្ចាស់ដឹងថា
ខ្លួនមានគំនិតខូច អាសត្វស្វាចង្រៃ ក៏យកសំណល់បាយដែលជាប់នឹងកញ្ចប់ទៅ
ជូតនឹងមាត់ពពែប្រឡាក់ប្រឡូសពាសពេញមាត់ច្រមុះ ។ លុះដល់ម្ចាស់ត្រឡប់
ពីដងទឹកវិញ ក្រឡេកទៅបាយអស់ពីសំណុំ ហើយឃើញប្រឡាក់នៅមាត់ពពែ
ដោយស្មានថាពពែស៊ី, ក៏វាយសំពង់គ្នាលុះត្រាស្លាប់នៅពេលនោះទៅ !

- យើ ! លោកតា ! (ក្រឡាសូត្រហក) លោកតាស្មានខ្ញុំមានគំនិតខូច
ដូចអាសត្តស្វាចង្រៃនេះឬ ?

- កុំអាលច្រឡោតខឹងលោក ! ខ្ញុំមិនមែនចោទលោកថាមានគំនិតខូច
ដូចសត្វស្វាក្នុងរឿងនេះទេ ខ្ញុំគ្រាន់តែបង្អំទូលថ្វាយព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិត
លើត្បូង អោយព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបពីរឿងព្រេងនិទាននេះ ដើម្បីយកមកវិនិច្ឆ័យ
ក្នុងរឿងនេះផង ព្រោះរឿងក្បត់ជាតិមួយៗ មិនមែនជារឿងតូចតាចទេ ដូច
អាសត្តស្វាវាក្បត់ម្ចាស់ ទៅទម្លាក់ទោសដាក់ពពែដែលជាសត្វស្លូតត្រង់នោះ ទី
បំផុតសត្វស្លូតត្រង់ ដែលមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់នៅជាប់នឹងមាត់ ក៏ទទួល
ទោសដល់ជីវិត ! រឿងនេះមានដំណើរកាលតែប៉ុណ្ណេះទេ ក្រាបទូល !

ព្រះនរេបតី កាលព្រះអង្គទ្រង់ស្តាប់រឿងព្រេងនិទានរបស់លោកតា
ហោរាធិបតីឥសូរកម្រងមក ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់ក្នុងសភាពស្ងប់ស្ងៀម
ហាក់ដូចជាទ្រង់ព្រះចិន្តាក្នុងពិភពគំនិតចង្អៀតចង្អល់ ។ ទឹកព្រះភ័ក្ត្រក៏ប្រែ
ក្លាយទៅជាក្រៀមស្រពោន បញ្ជាក់អោយដឹងថា ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះកង្វល់ក្នុង
ព្រះរាជហឫទ័យពីរឿងនេះណាស់ ។

មួយសន្ទុះធំក្រោយមក ក្រោយពីព្រះអង្គបន្ទូលព្រះបស្សាសៈអោយ
ស្រាលពីព្រះឱរា ស្តេចទ្រង់ទម្លាក់ខ្សែព្រះនេត្រទៅកណ្តាលអង្គប្រជុំ ហើយ
បន្តិព្រះសូរសីហនាទថា ÷

- ឥឡូវបើមានលោកតាហោរាធិបតី ជំទាស់ក្នុងការវិនិច្ឆ័យទោសនេះ
យើងត្រូវលើកកិច្ចពិភាក្សាទៅថ្ងៃណា ដែលយើងធ្វើការស៊ើបអង្កេត អោយ

បានច្បាស់ណាស់សិន ខ្លាចក្រែងធ្វើទៅពុំសមហេតុសមផល ដូចព្រានប្រមាញ់
សម្លាប់ពពែ ក្នុងរឿងព្រេងនិទានដែលលោកតាអធិប្បាយអម្បាញ់មិញនេះ ។

ម្តងនេះគ្មាននាម៉ឺនណា ហ៊ានជំទាស់នឹងព្រះករុណាឡើយ គេទាំង
អស់គ្នា ក៏រង់ចាំមកស្តាប់ការនៅថ្ងៃស្អែកទៀត ។

លោកវិសេសសេនា ក៏ត្រូវគេយកទៅទុកនៅក្នុងទីឃុំយ៉ាងដ៏សមគួរ ។

ល្ងាចនេះ នៅពេលត្រលប់មកដល់លំនៅវិញ, ក្រឡាសូបានធ្វើលិខិត
មួយច្បាប់ ប្រើអ្នកនាំសារម្នាក់យកទៅអោយអាមាមរាជ្យចមជនក្បត់ ដែល
សព្វថ្ងៃបានតាំងមូលដ្ឋានសឹកដ៏រឹងប៉ឹងនៅក្នុងខេត្តកោះកែវ ។

ក្នុងលិខិតនេះ ក្រឡាសូបានគូសដៅប្រាប់រាមរាជ្យពីជោគជ័យរបស់
ផែនការគេ និងគម្រោងការណ៍ព្រះករុណា ក្នុងការពង្រីក និងពង្រឹងបន្ទាយ
គោកធ្នូអោយបានមាំមួន ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍រាំងរាការវាយលុករបស់
សត្រូវក្នុងស្រុក និងការពារអំពើឈ្លានពាននៃជនបរទេស ។

រាត្រីនោះ, កាលដែលបានទទួលសំបុត្រភ្លាម រាមរាជ្យមានសេចក្តី
រីករាយយ៉ាងខ្លាំងចំពោះដំណឹងដែលក្រឡាសូ ប្រមូលនូវស្រមោលអាកប្បកិរិ-
យាក្បត់ជាតិ ទម្លាក់ទៅលើលោកវិសេសសេនា ។ ចំពោះរឿងបន្ទាយគោកធ្នូ
វិញ រាមរាជ្យ បានអនុម័តថា ត្រូវតែវាយបំបែកក្នុងរាត្រីនេះអោយបាន ដើម្បី
បង្កនាំមាតាបស់ព្រះករុណាក្នុងករណីការពារជាតិ ដែលស្ថិតក្រោមព្រះមា-
តាព្រះអង្គ ។ រាមរាជ្យយល់ម្យ៉ាងទៀតថា បើបន្ទាយគោកធ្នូត្រូវបានគេ
វាយអោយខ្ទេចទៅជាផេះ សមបំណងនោះ គេជឿជាក់ថា ព្រះបាទសាយល្អា-

វ័ន ច្បាស់ជាទន់ខ្សោយខាងផ្លូវមូលដ្ឋានសឹកជាប្រាកដ ហើយផែនការរំលំព្រះ
បល្លង្ករាជ្យ ដែលគេបានគ្រោងទុកនោះនឹងមានប្រសិទ្ធិភាពជាប្រាកដ ។

ដូចព្រះចន្ទានាពេលយាមបី អើតវង់ភ័ក្ត្រមូលក្រឡង់ចេញពីសមុទ្រ
ពពកខ្មៅ ជម្រុះលំអងប្រាក់មកលើស្លឹករុក្ខជាតិដោយប្រឹងសម្លឹងសម្លក់រមិល
មកកងទ័ពជីវី, ទ័ពសេះ និងទ័ពថ្មើរជើងដ៏ច្រើនរបស់រាមរាជ្យ ដែលកំពុងលើក
ព្យុហយាត្រាគត្រឹកគត្រង់ ចេញពីកោះកែវសំដៅបន្ទាយគោកធ្នូ ។

ពេលថ្មើរណេះ សព្វសត្វនៅក្នុងដងព្រៃដែលត្រូវសម្លក់ក្នុងពេលរាត្រី
និងមនុស្សម្នាដែលស្ថិតនៅតាមដងផ្លូវ ខណៈដែលកំពុងនិន្ទាលក់យ៉ាងសុខ-
សាន្ត ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលច្រលច្រល់ ភិតភ័យវិតក្កមា នឹងសួរសន្លឹកលាន់ពួកគ្រាក់
ហាក់ស្ទើរនឹងភ្លកភ្លឹកផែនប្រថី ។

លុះមកដល់គោកធ្នូ អ្នកស្រុកប្រុសស្រីក្មេងចាស់ កម្លោះក្រមុំ ដែល
ធ្លាប់តែបាក់ស្បាតនឹងកម្លាំងដៃយ៉ាងកាចសាហាវរបស់រាមរាជ្យ ជាច្រើនលើក
ច្រើនគ្រាមកហើយ ក៏នាំកូនជញ្ជូនចោលចោលគេហស្ថានចូលទៅពួនក្នុងព្រៃ
បាត់អស់ នៅសល់តែពលសេនាឧកញ៉ាវក្សាខ័ណ្ឌជិនិតក្តីប៉ុណ្ណោះ ដែលកំពុង
ត្រៀមខ្លួនយ៉ាងមុតមាំការពារបន្ទាយ និងចាំវាយប្រហារទៅពួកក្បត់ជាតិឥត
ត្រាប្រណី ។

កងទ័ពរបស់រាមរាជ្យ លើកចូលមកកាន់តែជិតដល់បន្ទាយណាស់ទៅ
ហើយ សន្លឹកកងទ័ពដែលរត់សម្រុកចូលមក លាន់ឮឡើងដូចមហាគិរីបព្វតា
ណាមួយរលំដូច្នោះ : ។ សួរសព្ទជ័យយោសន៍ដ៏កងវល់ ក៏បានស្ទុះឡើង

ធ្វើអោយទីតោកឆ្លុកទាំងមូលកកើតរំពើកញាប់ញ័រជាអនេក ។

ឧកញ៉ាភក្សខ័ណ្ឌជនិតភក្តី ឡើងលើកំពែងក្រឡេកមើលទៅឃើញ
ទ័ពសត្រូវលើកចូលមកយ៉ាងក្រាស់ក្រៃលដូច្នេះ ក៏បញ្ជាអោយទាហានបិទទ្វារ
បន្ទាយគ្រប់ទិសយ៉ាងមាំ ព្រមទាំងចាត់អោយកងកម្លាំងពិសេស នៅត្រៀមចាំ
ការពារទ្វារទាំងនោះកុំអោយសត្រូវវិលាយចូលមកបាន ។

បន្ទាយមានសភាពស្ងប់ស្ងាត់ កងទ័ពរបស់យើងកាន់កាប់អារុំនៅ
ដៃយ៉ាងណែន សង្កៀតធ្មេញ ផ្ដោតចិត្តយ៉ាងប្តូរផ្លាចថានឹងតស៊ូចំពោះទ្រុស្តជាតិ
អោយត្រាតែដល់ដំណក់ឈាមជាចុងក្រោយបំផុត ។

ព្យុហពលមីរដេរដាសដូចហ្វូងស្រមោច សន្លាប់ចូលមកយ៉ាងគប្បីន ។

លោកជនិតភក្តី កាលបើយល់ថាការវាយតបទៅខ្មាំងល្មមដល់ការគួរ
ហើយ ក៏ចេញបញ្ជាយ៉ាងអង់អាចថា ៖

- បាញ់កនយើង ! បាញ់វាអោយខ្ទេច !

ចប់កន្ទុយប្រយោគ កូនសរប្រៀបបាននឹងគ្រាប់ភ្លៀង បានហើរប្រ-
សាចចេញពីកំពែងបន្ទាយ ទៅដោតបោះទម្លុះទម្លាយសព្វកាយបច្ចាមិត្រ ឱ្យ
ដួលស្លាប់ដេរដាសលើកម្រាលលោហិតក្រហមប្រាល ។ តែទោះបីជាពួកវា
ស្លាប់ដូចគេហាលយ៉ាងនេះក៏ដោយ ក៏ពួកវានៅតែបោលសម្រុកចូលមកបន្ទាយ
ឥតរាថយ ។

អស្ចារ្យណាស់ មកដល់បន្ទាយហើយពួកទ្រុស្តជាតិ ខំព្រួតកម្លាំងគ្នា
វាយលុកទម្លុះទ្វារចូលទៅយ៉ាងអង់អាច ។ កងទ័ពបន្ទាយដោយមានគ្នាតិច

ពេក ពុំអាចខ្ចប់ទ្វារបានតទៅទៀតឡើយ ។ ម្ល៉ោះហើយទ្វារខាងត្បូង និងខាង
លិចបានរលើកឡើង កងទ័ពរាមរាជ្យក៏លុកចូលទៅដូចស្រមោច ។

ឧកញ៉ាវក្សាខ័ណ្ឌជិនិតភក្តី ឃើញដូច្នោះ ក៏លោតចុះពីលើបម្រមកទំ
លើខ្នងពាជី ចូលមកជួយប្រយុទ្ធកូនទាហានយ៉ាងខ្សៀវក្លា ។ បន្ទាយគោកធ្នូក
ទាំងមូល ក៏ក្លាយទៅជាទីលានសមរភូមិ ផ្ទុកដោយសាកសពត្រៀបត្រាលើ
សមុទ្រឈាម ។

កងទ័ពរាមរាជ្យ ដែលមានគ្នាច្រើនទ្វេភាគលើអ្នកក្លាហានយើង បាន
រុញច្រានយើង អោយធ្លាក់ក្នុងបរាជ័យបន្តិចម្តងៗ ក្រោមមុខអាវុធដ៏ក្រខក់
របស់ពួកវា ។

ឧកញ៉ាវក្សាខ័ណ្ឌយល់ថា កំលាំងសឹកខាងសត្រូវគ្របសង្កត់លើការ
តស៊ូរបស់កងទាហានស្នេហាជាតិខ្លាំងណាស់ ក៏ស្រែកបញ្ជាអោយកងពលទាំង
អស់វាយដកខ្លួនចេញពីបន្ទាយ តែអនិច្ចា ! នៅគ្រប់ច្រកទាំងអស់ បច្ច័-
មិត្របានវាយឆ្មាយខ្លួនខ្លីហើយនាំគ្នាមកព័ទ្ធយើងជិតជុំ ។

ពុទ្ធា ! បន្ទាយទាំងឡាយ ត្រូវសត្រូវដុតបំផ្លាញឆេះសន្លោសន្លៅ
ហើយស្រែកហើកព្រៀវ ចូលមកកាប់សម្លាប់អ្នកស្នេហាជាតិយ៉ាងសោករន្ធត់

អ្នកឧកញ៉ា នឹកអាណិតកងទាហានរបស់លោកខ្លាំងណាស់ ដែលកំពុង
លង់ខ្លួនចូលក្នុងការឡោមព័ទ្ធរបស់សត្រូវ ពុំអាចរើខ្លួនទៅណាបានឡើយ ។ វា
បរបក្សឃើញដូច្នោះ ក៏ស្រែកបញ្ជាអោយអ្នកស្នេហាជាតិទម្លាក់អាវុធចុះចាញ់
តែឥតប្រយោជន៍គ្មាននរណាមួយធ្វើតាមបង្គាប់ពួកវាឡើយ ។ ក្តៅចិត្តណាស់

លោកឧកញ៉ាបង្ហើរសម្លេងតបទៅវិញថា ៖

- យើងសុខចិត្តតែពីស្លាប់នៅក្នុងបន្ទាយនេះ ! មិនព្រមចុះ
ចាញ់ពួកអាងង ដែលជាមនុស្សក្បត់ជាដាច់ខាត !

- ឈប់ ! អឺក !

រលកវាចានេះ រលត់ផុតភ្លាម លំពែងរបស់អាមេក្សាភ័យរាជ្យបាន
ហើរមកដោតជាប់លង្វែកទ្រូង លោកឧកញ៉ារក្សាខ័ណ្ឌជំនិតភក្តី ។ លោហិត
ក្រហមឆ្ពោះស្ទុះស្ទោះចេញមកកលៗ បែកពពុះស្កុល ។ ជាមួយគ្នារាងកាយរបស់
លោកក៏ដួលទៅលើផែនពសុបា ធ្វើអោយកូនទាហានទាំងប៉ុន្មាន ដែលកំពុង
ប្រយុទ្ធនឹងខ្លាំងតក់ស្លុតរន្ធត់ញាប់ញ័រយ៉ាងខ្លាំង ។

ចោរហនេយ្យ ស្រែកជិយោ ! ជិយោ ! កងរំពងព្រមជាមួយវានាំគ្នា
ឡោមព័ទ្ធទាហានទាំងអស់ ដោយប្រើផ្នែកលំពែង និងដាវ កាប់ចាក់ឥតត្រាប្រ-
ណី ។

មេកងម្នាក់ ឃើញមេទ័ពខ្លួនត្រូវនឹងលំពែង ក៏ស្ទុះចូលទៅដកលំពែង
ចេញ ទើបលើកដាក់លើខ្នងសេះចេញពីទីនោះមួយរំពេច ។

- លោកឪពុក ! លោកឪពុកទ្រាំបន្តិចទៅជិតដល់ផ្ទះយើងហើយ
លោកឪពុក !

មេកងនេះ និយាយទៅកាន់អ្នកឧកញ៉ារក្សាខ័ណ្ឌជំនិតភក្តី ដោយបង្អួច
ដល់នេត្រសស្រាក់ ស្រោចស្រប់ហូរហៀរពេញរង្វង់មុខ ។ អ្នកឱបប្រាណបិតា
បិទសេះបោះពួយចេញពីសមរភូមិមកកាន់លំនៅយ៉ាងលឿន ។

- ឆន្ទោកូន ! ទុកពុកនៅត្រង់នេះហើយ ! អូយឆន្ទោកូនមានឪពុក !
ពុកពុំអាចរស់នៅឃើញមុខកូនតទៅទៀតបានទេ ! អូយ !

ឆន្ទោឪពុកនិយាយដូច្នោះ ក៏ទាញបង្ហូរសេះអោយឈប់ ។ មក
ដល់ដីអ្នកផ្តេកក្បាលអ្នកមានគុណអោយកើតឈឺភ្លៅអ្នក ។

- ពុក ! ជិតដល់ផ្ទះយើងហើយ ម៉េចក៏ពុកឱ្យកូនដាក់កន្លែង
នេះវិញ !

- ទេកូនប្រុសសំណាញ់ពុក ! ពុកច្បាស់ជាត្រូវស្លាប់ក្នុងគ្រាឥឡូវនេះ ហើយ !
..... អូយ ! កូន ប្រុសពុក បើអត់ពីពុកទៅត្រូវថែទាំម្តាយ
និងកេសររង្សីប្អូនឯងអោយមុតមាំណា ! កូនត្រូវតែស្មោះត្រង់នឹង ជាតិ
សាសនា ព្រះរាជបល្ល័ង្ក ហើយត្រូវបូជាជីវិតបំរើព្រះមហាក្សត្រ ! ពុក
គ្មានអ្វីចែកកូនទុកជាភ្លើងរតកទេ ! តែកូនត្រូវទៅយកដាវមរតករបស់
ជីតាឯងដែលកប់ទុកនៅក្រោមព្រះបាទឆេង នៃព្រះរូបសំណាកដ៏ធំរបស់ព្រះ
បាទសុនិទ្ទាវរ្ម័ន នាកំពូលភ្នំមានកុំខានអោយសោះ ។ ដាវនេះជាដាវជ័យសិទ្ធិ
អាចឱ្យកូនធ្វើការបំរើជាតិ រំដោះជាតិឱ្យផុតពីកលិយុតបានដោយជោគជ័យ ។

ដាវនោះមានពីរ មួយសម្រាប់កូនឯង និងមួយទៀតសម្រាប់កេសរ
រង្សីប្អូនរបស់ឯង ។ បានដាវនេះហើយត្រូវកូននាំប្អូន ចូលទៅថ្វាយខ្លួនបំរើជាតិ
ចំពោះព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូងភ្លាម កុំបង្អង់ឱ្យសោះណាកូនណា !
និយាយដល់ត្រឹមនេះ រលកសម្លេងនៃវរជនយើងក៏ចុះ ថាមពល
ខ្សោយទៅៗ ជាលំដាប់ ។ នាយឆន្ទោក្រសោបរាងកាយឪពុក បង្ហូរទឹកភ្នែក

តក់ៗ ប្រឹងសម្លឹងមុខអ្នកមានគុណឥតបំព្រិច ។

- ពុក ! កូនមិនភ្លេចបណ្តាំពុកទេ ! កូននឹងថ្វាយខ្លួនចំពោះព្រះមហាក្សត្រ ឬជាជីវិតបម្រើជាតិ ឱ្យសមនាទីជាកុលបុត្រដ៏ក្លាហានមួយរូបទុកជាតំណាងពុក !

ពេញចិត្តណាស់, ចំពោះសំដីកូន លោកជំនិតភក្តីខំប្រឹងញញឹម !
ញញឹមទាំងក្តីចុកចាប់ ។

- ពុកសប្បាយនឹងសំដីរបស់កូនណាស់ ! អូយឆន្ទោ ! ឆន្ទោកូនសំ-
លាញ់ពុក ! ឆន្ទោឯណាកេសររង្សី ឆន្ទោអូយ ពុក លាហើយ !

មច្ចុរាជឥតធម៌មេត្តា, ហាក់បានលក់ចិន្តាទៅអោយរាមរាជ្យចមជន
ក្បត់ជាតិ, បានកញ្ជក់យកទងព្រលឹងលោកឧកញ៉ាវក្សាខ័ណ្ឌជំនិតភក្តី កោះ
គោកឆ្នួតទៅបរលោកមួយរំពេច ។

ឆន្ទោយំបោកខ្លួន ខ្សឹកខ្សួលរមួលប្រាណ ឱបសាកសពឪពុក ដែលបាន
រលត់កូនចាកលោកនេះទៅ អោយអ្នកនៅកំព្រាលើពិភពអនត្តាប្រកបដោយ
ការបង្ករឈាម, ប្រវត្ត, ឈ្នានីស, ជិះជាន់យ៉ាងគួរខ្ពើមរអើម ។

ពេលនេះនៅឯបន្ទាយឯណោះ ទាហានខេត្តទាំងឡាយត្រូវពួកក្បត់
សម្លាប់បានទាំងអស់, គេនៅភាគត្បាតរហូតដល់ព្រលឹមស្រាងៗ ទើបវារំពង
សម្លេង ជ័យយោសន៍ពួកក្រើកព្រះធរណី ។

សម្រែកដ៏ខ្លាំងក្លានេះ បានកន្ត្រាក់វិញ្ញាណនាយឆន្ទោ អោយងើបពី
មរណៈទុក្ខ ។ នរៈដាក់សាកសពបិតាពីភ្លៅ មកលើព្រះធរណីទើបហូតដាវដឹក
ដឹកបំសពឪពុក រួចកាប់មែកឈើយកមកគ្របយ៉ាងស្រួល ។ គេថ្វាយបង្គំសាក
សពគម្រប់ ៣ដង ទើបលើកហត្ថប្រណម្យនិយាយថា ÷

- លោកឪពុក ! សូមលោកឪពុកនៅកន្លែងនេះសិនចុះ អ្នកម្តាយ និង
អ្នកកេសររង្សី មិនដឹងជាយ៉ាងដូចម្តេចទេ កូនសូមលាទៅផ្ទះសិនហើយ !

ចប់វាចា មិត្តយើងស្ទុះភ្លែតដែលលើខ្នងសេះ ជិះមកកាន់គេហស្ថាន
យ៉ាងលឿន ។

អស្ចារ្យណាស់ ! បុត្រខ្មោចលោកជិនិតភក្តីស្តុតរន្ធត់ក្នុងចិត្តឥតបីថ្ងៃ
នេះ ! អ្នកយាមលំនៅប្រាំនាក់ ដេកស្លាប់ស្លូកស្លឹងគរជើងលើគ្នាក្នុងថ្នកលោហិត
នរហូតដាវមកកាន់ ហាក់ចុះពីខ្នងអស្សុពាហ៍ រត់ឡើងលើគេហស្ថានដោយ
ទ្រូងញ័ររណ្តំ ។

នៅក្នុងល្វែងទទួលភ្ញៀវ ប្រឡាក់សុទ្ធតែឈាម ស្រីម្នាក់ដេកស្លូកស្លឹង
ដោយមានជាប់កាំបិតស្លៀតមួយនៅត្រង់ពោះ ។ ឆន្ទោឃើញសាកសពនេះ
ភ្លាម អ្នកអូលអាក់ចុកណែនក្នុងទ្រូងពន់ប្រមាណ ។ គឺជាសាកសពមាតាអ្នក
នរភ្នាក់ដាវពីដៃខ្លួនញ័រចំប្រប់ ទើបសម្រុតកាយឱបមាតាទំនួញសោកាយ៉ាង
គួរអាណិត ។

- អ្នកម្តាយ ! អ្នកម្តាយ ! ពុទ្ធោ ! អ្នកម្តាយស្លាប់ចោលកូន
ទៅទៀតហើយ ! ពីថ្ងៃនេះទៅខ្ញុំជាកូនកំព្រាអនាគតហើយ ! អូន
កេសរអ្សរអូននៅឯណា ? ឬមួយកេសម្លាប់អូនទៅហើយ ។

កម្លោះលាវង្វង់ដៃពីម្តាយរកប្អូនស្រីពេញលំនៅ តែគ្មានឃើញសោះ ។

ពេលនេះ យើងពុំអាចថ្លែងនូវទំហំទុក្ខរបស់ឆន្ទោបានឡើយ គេអស់
សង្ឃឹមគ្រប់យ៉ាងក្នុងឆាកជីវិតសោកសៅដោតដៅក្នុងទ្រូងរកាំផ្សាដូងចិត្តឥតបី
បរិយាយ ។

មួយស្របក់ក្រោយមក ដោយឃើញពួកទាហានរាមរាជ្យ នាំគ្នាចេញ

ពីបន្ទាយ ដើរឆ្លងរាតត្បាតលំនៅអ្នកស្រុក គេក៏ប្រញាប់ជិះសេះតេចខ្លួនភៀស
ចេញពីក្រញាំពួកអាតិរច្ឆានទាំងនេះ ។

ព្រះទិនករ ប្រឹងបន្តព្រះរាជដំណើរសន្សឹមៗ ទៅកាន់ទិសបស្ចឹម ។
ក្រោមព្រះសូរ្យសែងដ៏ត្រកាល នាយឆន្ទោបំផាយសេះ បោះពួយកាត់ជ្រោះ
ជ្រលងដងអូរ ព្រៃព្រឹក្សាបុព្វតាតិរជាទិសមហានុបាសនា មកកាន់ភ្នំមាស
ដើម្បីរកដាវមេតក តាមបណ្តាំលោកឧកញ៉ាវក្សខ័ណ្ឌជនិតភក្តីជាបិតា ។

សេះបោលណាន់ពួកុប ! កុប ! ហុយដីទ្រលោម នាំដំណើរយុវជន
កំព្រាទៅកាន់គោលដៅ ដោយឥតតូញត្រែរចំពោះកាតព្វកិច្ចនេះឡើយ ។ នរៈ
មិនស្គាល់ផ្លូវទៅកាន់ភ្នំមាសទេ ដូច្នេះការធ្វើដំណើររបស់គេ គឺស្ថិតនៅលើការ
ផ្សងព្រេងទាំងស្រុង ។

មិត្តយើងចេញពីកោះគោកឆ្នក មកឆ្ងាយណាស់ហើយ គ្រប់ចង្វាក់
ដង្ហើមដកចេញចូល ក្រៅពីពាក្យបណ្តាំរបស់ខ្មោចឪពុក ឆន្ទានីកតិតទៅដល់
កេសររង្សី ដែលមិនដឹងជាបាត់ខ្លួនរសាត់ទៅកាន់ទីណា ។

ឪពុកស្លាប់ ! ម្តាយស្លាប់ ! ប្អូនស្រីបណ្តូលចិត្តបាត់បង់
ទៅទៀត ប្រការទាំងនេះ នរៈពុំអាចអត់ទ្រាំទប់ជលនេត្រ មិនហូរហៀរមក
លើទីលានរង្វង់មុខបានឡើយ ។

៥

សម្រែកគោរមាស

សូមបែរមករាជធានីវិញ !

ឧកញ៉ាពិជ័យរចនា កាលដែលនាំមាសមកដល់កន្លែងធ្វើការហើយ ក៏ចាប់ផ្តើមចាត់ការរៀបចំ សាងរូបសំណាកគោបាតាមព្រះរាជតម្រាស់ព្រះបាទសាយណ្ហាវរ្ម័ន ។

កិច្ចការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយការពិនិត្យពិចារណាឡើយ ព្រោះត្បិតក្នុងមួយជីវិតសិល្បករ អ្នកឧកញ៉ាបើកឡើងដែលបានធ្វើរូបសំណាកអ្វីយ៉ាងធំអំពីមាស ដូចម្តងនេះឡើយ ។

ថ្ងៃមួយលោកពិជ័យរចនាគិតថា ÷ គួរណាស់តែ បញ្ចុះយ័ន្តគាថា មន្តអាគមមហាសក្តិសិទ្ធិនៅក្នុងសាច់មាស ដើម្បីញ៉ាំងរូបសំណាកនេះ អោយទៅជាអច្ឆរិយវត្ថុជាទីស្ងប់ស្ងែងសម្រាប់នគរ ។

សិល្បករដែងក សប្បាយចិត្តក្រៃលែង កាលបើនឹកឃើញដូច្នេះ គេត្រូវតែសម្រេចធ្វើយ៉ាងនេះ ឱ្យសមតាមគោលបំណង ដែលគេគ្រោងទុក ។

ភាគីមួយ, ពេលដែលកូនជាងទាំងអស់របស់លោក លង់លក់ក្នុងដំណាក់ដ៏សុខក្សេមក្សាន្ត លោកបានប្រមូលមាសទាំងអស់ ទៅបញ្ចុះយ័ន្តគាថា មន្តអាគមយ៉ាងពូកែសក្តិសិទ្ធិ ។

ទិវានិងរាត្រី ធ្វើដំណើរស្រួតទៅមុខជាលំដាប់ មួយខែកន្លងមក គោ
បាមាសមួយយ៉ាងធំ បានប្រាកដរូបរាងឡើងយ៉ាងសង្ហា ក្រោមស្នាដៃរបស់លោក
ពិជ័យរចនា និងសហការីរួមផង ។ លោកសប្បាយរីករាយណាស់ក្រោយដែល
ធ្វើហើយស្រេចដោយសុវត្ថិភាព បាននាំគោបាមាសនេះទៅថ្វាយចំពោះព្រះភ័ក្ត្រព្រះ
បាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័ន នៅព្រះរាជដំណាក់របស់ព្រះអង្គ ។

ព្រះចមពល កាលទ្រង់ទតយល់រូបសំណាកគោបាមាសនេះភ្លាម ទ្រង់សព្វ
ព្រះរាជហឫទ័យជាអតិបរមា ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរសើរលោកពិជ័យរចនាយ៉ាងខ្លាំង
ហើយទ្រង់បញ្ជាក់ ប្រាប់ទៅនាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រី, លោកតាហោរាធិបតី ដែល
បានមកគាល់ព្រះអង្គនៅពេលនេះដែរថា ៖

- យើងពេញចិត្ត នឹងរូបសំណាកនេះជាភិយោភាព ! ដូច្នេះមួយ
អាទិត្យទៀត យើងត្រូវរៀបចំ ដង្ហែគោបាមាសនេះ ទៅតម្កល់ទុកនៅក្រោម
ម្លប់ដើមពោធិ៍ ត្រង់មាត់ច្រកភ្នំមាសដោយធ្វើពិធីអភិសេកជាមហោឡារិកផង !

- ព្រះករុណាថ្លៃវិសេស ទូលព្រះបង្គំក៏ពេញចិត្តណាស់ដែរ ហើយ
យល់ស្របតាមព្រះរាជហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គទាំងអស់ ។

កុំសូមឃ្លីតែលោកតាហោរាធិបតី ឯនាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រីទាំងអស់ ក៏ឥត
ហ៊ានទូលជំទាស់ថាដូចម្តេចឡើយ ព្រោះតាំងពីកើតមក មិនដែលឃើញរូប
សំណាកអ្វីល្អដូចរូបគោបាមាសនេះទេ ។

មួយអាទិត្យកន្លងមក ការរៀបចំអភិសេកគោបាមាស, ទៅ
តាមតម្រាយព្រហ្មញ្ញសាសនា, បានចាប់បើកឆាកឡើងយ៉ាងមហោឡារិក

ក្រោម ព្រះរាជធិបតីភាពនៃព្រះបាទសាយណ្ហាវ្យ័ន ។

គ្រានោះ ព្រះប្រិយមហាក្សត្រដោយមានសេនាសព្វមុខមន្ត្រី និងព្រះ
រាជង្គ័រក្សបែរមាត់ជាព្រះរាជបរិពារ បានដង្ហែព្រះគោបាមាសយកមកតម្កល់
នៅក្រោមម្លប់ពោធិ៍ព្រឹក្ស ដែលជាកន្លែងប្រារព្ធ ពិធីអភិសេកនេះ ។

អស្ចារ្យណាស់ ក្រោយពេលដែលអ្នកឧកញ៉ាហោរាធិបតីឥសូរកទ្រ,
ព្រាហ្មណ៍, បាគូ បរោហិត, អាចារ្យរាជគ្រូទាំងអស់បានចាប់ផ្តើមធ្វើការបួងសួង
តាមលំដាប់លំដោយ នៃប្រពៃណីផ្នែកព្រាហ្មញ្ញសាសនា និម្មិតហេតុមួយ, ដែល
គ្មាននរណាម្នាក់នឹកស្មានដឹងបានក្រៅពីលោកឧកញ៉ាពិជ័យរចនា, ក៏កើតឡើង
ធ្វើអោយព្រះករុណា នាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រី និងប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ កោតស្ងប់-
ស្ងែងព្រឹព្រួច វិតក្កមា, បើកភ្នែកធំៗ ចាំប្រុងមើលឧបទ្វីបហេតុនោះ

គោបាមាស ដែលយើងដឹងច្បាស់ថាជារូបសំណាកឥតវិញ្ញាណ ស្រាប់
តែចេះធ្វើកាយវិការ បើកភ្នែកចុះឡើង បក់កន្ទុយហាក់ដូចជាមានជីវិតពិតៗ ។
មិនតែប៉ុណ្ណោះគោបាមាសនេះ បានបើកប្រអប់មាត់ស្រែករោទីលាន់ឮខ្លាំង ជា
តម្រប់បីដង រួចហើយបង្វែរខ្លួន បែរងើយមើលទៅព្រះរូបព្រះបាទសុនិស្រាវ្យ័ន
ជាព្រះអយ្យកោព្រះបាទសាយណ្ហាវ្យ័ន ដែលគេបានសាងព្រះរូបព្រះអង្គ តង់
ប្រដាប់បែរព្រះភ័ក្ត្រឆ្ពោះទៅទិសបូព៌ា ។

ប្រជារាស្ត្រទាំងអស់ ដែលនាំគ្នាឈរមីរដេរដាស ណែនណាន់តាន់តាប់
ព្រិញកន្លែងប្រារព្ធពិធី បាននាំគ្នាបន្តន់កាយក្រាបថ្វាយបង្គំរូបសំណាកនោះមួយ
ពេល ។

ព្រះបាទសាយណ្ណាវ្រ្មន ទ្រង់យាងចុះពីព្រះសុវណ្ណកោច្ឆៈយាងចូលទៅ
ជិតព្រះរូបសំណាក ទ្រង់លុតព្រះជង្គង់លើកអញ្ចូលិករប្រណម្យ ដោយបន្តិចព្រះ
សូរសីហនាទថា ៖

- ព្រះគោដ៏មានវិទ្ធិ សូមអ្នកផ្សព្វផ្សាយតេជះបារមី ដូចគាំពារសន្តិ-
ភាព និងសំបូរណភាពនៃដែនដីសុវណ្ណភូមិផង ! ភ្នំមានជាដែនតំបន់ស្ថាន
ស្ថិតដ៏ត្រកាលរបស់អ្នកហើយ ចូរអ្នកថែរក្សាដោយសិទ្ធិអំណាចផ្ទាល់ចុះ !

ព្រះសូរសៀងបន្តិដល់ត្រឹមនេះ គោបាមាស ក៏បំព្រិចភ្នែក បង្ហូរអស្សុ-
ជលនេត្រធ្លាក់តក់ៗ មក ធ្វើអោយយើងទាំងអស់គ្នាមានការងឿងឆ្ងល់យ៉ាង
ខ្លាំង ។ ព្រះករុណាទ្រង់ពុំអាចសម្រេចព្រះទ័យ កាត់យល់ចំពោះនិម្មិតហេតុនេះ
ដូចម្តេចឡើយ ។ ទ្រង់មានព្រះវរភ័ក្ត្រស្រពាប់ស្រពោន ដោយកំសួលទុក្ខមក
រាតត្បាតព្រះអារម្មណ៍ព្រះអង្គ ។

ព្រះនរេន្ទ្រ ទ្រង់បែរមើលមុខលោកតាហោរាធិបតី ហៀបនឹងត្រាស់
សួរទៅគាត់ ស្រាប់តែពន្លឺឆ្ងល់រឿងដ៏បរិវ បានជះឡើងភ្លឺរន្ទាលពីព្រះរូបសំ-
ណាក ចាំងឆ្លុះទៅយ៉ាងឆ្ងាយ អស់រយៈពេលមួយស្របក់ ទើបរលត់បន្តិចម្តង
ទៅវិញ ។

ព្រះប្រជាភិបាល ទ្រង់ត្រាស់សួរភ្លាមទៅលោកឧកញ៉ាហោរាធិបតី-
ឥសូរភទ្រ ៖

- លោកតា ! និម្មិតហេតុនេះ បានន័យដូចម្តេច ក៏អស្ចារ្យម្ល៉េះ ?
- ក្រាបទូល ! កលិយុគពិតជាកើតមានឡើងក្នុងព្រះនគរជាប្រាកដ

ក្រាបទូល ! តែគង់នឹងវិនាសទៅវិញជាមិនខាន ដោយព្រះរាជពោធិសម្ភារ
បារមីរបស់ព្រះអង្គ !

គ្រាន់តែឮដូច្នោះ ព្រះភូមិន្ទទ្រង់ព្រួយក្នុងព្រះរាជហឫទ័យអស់មួយ
ខណៈ ដោយទ្រង់មិនចង់យល់ឃើញសោននូវភ្លើងសង្គ្រាម តែព្រះអង្គជាវង្ស-
ក្សត្រសឹក ទ្រង់ក៏មិនព្រឺខ្លាចបន្តិចឡើយ ហើយទ្រង់តាំងព្រះទ័យអោយស្ងប់-
ស្ងាត់ទៅវិញ ។

ព្រះនកមណីរះខ្ពស់ណាស់ទៅហើយ រាជពិធីអភិសេកព្រះគោបាមាស
ដែលប្រតិស្ថានតម្កល់ជាប់នៅជើងភ្នំមាសបានចប់ជាស្ថាពរ ។ ព្រះរាជបរិពារ
និងព្រះរាជវង្សក្សប្រហោមអមព្រះរាជដំណើរនិវត្តិ មកព្រះបរមរាជវាំងវិញ ។
ចំណែកប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ ក្នុងពេលដែលត្រលប់មកនិវេសនដ្ឋានវិញ បាននាំ
យកនូវសេចក្តីកោតស្ងប់ស្ងែង ចំពោះនិម្មិតហេតុដ៏អស្ចារ្យដក់ជាប់ក្នុងអារម្មណ៍
គ្មានពេលរលប់បាត់ ។

៦

រដ្ឋប្រហារ

ពេញមួយថ្ងៃនេះ ព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័នពុំបានធូរស្បើយពីព្រះរាជកង្វល់សោះ ដោយទ្រង់ចង់ចាំនូវសេចក្តីក្រាបបង្គំទូល របស់លោកតាហោរា-
ធិបតីឥសូរកទ្រដែលថា ព្រះនគរនឹងកើតមានកលិយុគជាដាច់ខាត ។ សេចក្តី
នេះបានកើតជាចំណោទមួយដ៏ធំ ចងព្រះចិន្តាព្រះអង្គឱ្យកើតព្រះវិតក្កចំពោះ
វាសនានគរយ៉ាងខ្លាំង ។

.....
ព្រះអាទិត្យចូលអស្តង្គត រលត់រស្មីបាត់ទៅយូរក្រៃលណាស់ហើយ
រាត្រីកាលក្រោមការដឹកនាំនៃដួងអង្គព្រះចន្រ្ទាភ័ក្ត្របានលាតសន្ធឹង បាំងពិដាន
មេឃនៃលោកទាំងមូល ។ ព្រះពាយបក់មកស្រាលៗ បញ្ជូនបុប្ផជាតិនានាក្នុង
ឧទ្យាន បង្ហើរគន្ធរសក្រអូបឈ្មុយឈ្មប់ ចូលទៅក្នុងព្រះរាជដំណាក់ហាក់ដូចចង់
ប្រលោមព្រះទ័យព្រះនរេបតី អោយបានធូរស្បើយពីព្រះកង្វល់ ។ តែគ្មានប្រ-
យោជន៍សោះ, ព្រះភូមិន្ទ រិតតែវិលវល់ព្រះអារម្មណ៍ខ្លាំងឡើងៗ ជាលំដាប់ ។

មើលហ្ន៎ ! ព្រះអង្គកំពុងគង់សព្វប៉ុនស្ទើរស្មើនៅមុខព្រះតំ-
ណាក់ ទតទៅឆ្ងាយដោយឥតគោលដៅជាក់លាក់, បន្ទាយខ្សែអារម្មណ៍ទៅកាន់
ការដោះស្រាយមួយ ដែលមានបញ្ហាចោទឡើងស្មុគ្រស្មាញចាក់កណ្តាញ់រកមុខ

មិនឃើញ ។

រាត្រីដ៏យោងយន់ ចេះតែសន្សឹមហោះរំលងទៅមុខឥតអាក់ តាម
ចង្វាក់កង់ប្រវត្តិសាស្ត្រ ធាតុត្រជាក់, ដែលកើតមកពីស្ថានទឹកសន្សឹម, ក៏
ចាប់ផ្តើមផ្សព្វផ្សាយឥទ្ធិពលរបស់ខ្លួនបន្តិចម្តងៗ ទៅដែរ ។

យប់ជ្រៅណាស់ទៅហើយ សភាពស្ងាត់ជ្រងំក៏ទន្ទ្រានមកគ្របដណ្តប់
រាជធានីទាំងមូល ។ នៅគ្រប់ក្លោងទ្វារមហាប្រាសាទ, ក្លោងទ្វារព្រះបរមរាជ-
វាំង, អ្នកយាមល្បាតដើរចុះដើរឡើង ក្នុងអន្លង់អន្តកាលពួស្សស្រីបៗ ឥតដាច់
រយៈ ហាក់ប្រុងប្រៀបជានិច្ចក្នុងករណីយកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលត្រូវបំពេញក្នុងការ
បម្រើជាតិ ។

ទឹកសន្សឹមទម្លាក់ប្រាណរុយៗ តាមរលកធាតុអាកាសមកលើធម្ម-
ជាតិ អោយមានជីវិតស្រស់បំព្រងឡើងវិញ ។

បក្សាបក្សីរាត្រីចរ, ហិចហើរច្រវាក់កាត់លំហអាកាសវេហាស៍, ស្វែង
រកភត្តាហារ ហាក់គ្មានគិតព្រួយបារម្ភ ក្នុងគ្រោះភ័យនៃដំណើរជីវិតបន្តិចសោះ

ខ្លែងស្រាកស្រែកខ្លាក លាន់ឮពេញផ្ទៃអាកាស ធ្វើអោយព្រះករុណា
ភ្ញាក់ព្រះវិញ្ញាណចេញពីភវវង្គ ។ ព្រះអង្គបង្អួតខ្សែអស្សាសៈបស្សាសៈយ៉ាងវែង
បន្ទូរគំនរទុក្ខអោយរសាត់ចេញពីព្រះហឫទ័យចង្អៀតចង្អល់ ។

- ព្រិប ! ព្រិប ! ព្រិប !

នេះជាសំណួរជើងមនុស្សដើរ ព្រះប្រជាភិបាលបង្វិលកែវព្រះនេត្រ
យ៉ាងរហ័ស ទតត្រង់ទៅក្លោងទ្វារ ដែលជាកន្លែងភេរវសព្ទអម្បាញមិញនេះ

បានឧបត្ថម្ភឡើងពីនាទីមុន ។

សេនាម្នាក់ ដើរចូលមកបង្គំគាល់ដោយអាការៈត្រហេបត្រហេប ។

- មានការអ្វី នាយឆ្មាំ ? អីក៏ដូចជាស្លន់ម្ល៉េះ ?

ព្រះរាជាត្រាស់សួរភ្លាមឥតបង្អង់ ។ នាយឆ្មាំដែលយាមក្លោងទ្វារ
ប្រញាប់ក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ តាមដំណើរការដែលខ្លួនដឹង ។

- ក្រាបទូល ! តាមអ្នកយាមល្បាតដែលប្រចាំការនៅជាយរាជធានី
ផ្នែកទិសឧត្តរអោយការណ៍មកថា : កងទ័ពរបស់រាមរាជ្យលើកគ្នាសម្រុកលុក
ចូលមកក្នុងទីក្រុង បម្រុងវាយដណ្តើមយកព្រះរាជបល្ល័ង្កឥឡូវនេះហើយក្រាប
ទូល !

- យី ! ចុះលោកមេទ័ពតេជោក្លាហាន លោកពិជ័យរចនា, លោក
ហោរាធិបតី, លោកក្រឡាសូ, សេនាមន្ត្រី និងកងទ័ពទាំងអស់ដឹងរឿងនេះទេ ?

- ក្រាបទូល ! អស់លោកមេទ័ព, សេនាមន្ត្រី និងកងទ័ពទាំងអស់
ប្រហែលជាពុំទាន់ដឹងទេមើលទៅក្រាបទូល !

- បើដូច្នោះឯងចាត់ការអោយគេទៅប្រាប់លោកមេទ័ពតេជោក្លា-
ហាន និងលោកហោរាធិបតីអោយដឹងភ្លាមទៅទើបបាន !

- ទទួលតាមព្រះរាជឱង្ការតម្កល់លើត្បូង !

សេនាមាត្យនេះទទួលព្រះរាជបញ្ជាដូច្នេះហើយ ក៏រត់ចេញពីព្រះមហា
ដំណាក់មកវិញ ដើម្បីចាត់ការអោយបានរហ័សទៅតាមព្រះរាជតម្រាស់ ។

ក្រោយពីឮដំណឹងនេះ ព្រះចមពលទ្រង់ញាប់ញ័ររន្ធត់ ក្នុងព្រះរាជ

ហឫទ័យយ៉ាងខ្លាំង ដោយមិនចាប់ភ្នឹកសោះថា មានសត្រូវមកដណ្ដើមរាជ
បល្ល័ង្កពីព្រះអង្គ ។

លុះទ្រង់ព្រះវាចា ក្នុងព្រះរាជយោបល់អស់មួយរយៈមក ស្ដេចទ្រង់
ចេញពីទីនោះភ្លាម ដោយព្រះហឫទ័យដ៏មោះមុតចង់រំលាយអាក្បត់អោយផុត
ពីដែនដី ។ តែវិបាកនោះទ្រង់ទតឃើញក្រឡាសូបពេញខ្លួនពីទីកំបាំងមក ពាក់
ជាប់នូវទឹកមុខយ៉ាងកាចសាហាវ ។ ព្រះរាជា ទ្រង់មិនបាច់ព្រះសង្ហាពីអាកប្ប-
កិរិយាដ៏ប្លែករបស់មន្ត្រីរូបនេះឡើយ ព្រះអង្គហូតព្រះទម្រង់អសិ^(១) ចេញពី
ស្រោម ក្តាប់យ៉ាងណែន ចង្អុលសួរទៅថា ៖

- ក្រឡាសូ ! មានបំណងដូចម្ដេចខ្លះចំពោះយើងនៅពេលនេះ !

លោកចេញពីកន្លែងណា ? ប្រាប់មក !

ក្នុងកាលៈទេសៈដែលមិនបានប្រុងប្រៀប លោកក្រឡាសូស្លន់ពន់
ប្រមាណ, វាត្រលប់ជាឈរទ្រឹង ដោយចាញ់បារមីព្រះអង្គក៏មិនដឹង ។

ដោយអាការៈអេះអុញរបស់វា ធ្វើអោយព្រះរាជាយល់បានភ្លាមក្នុង
ព្រះយោបល់ ទើបទ្រង់លើកដាវឡើងកាប់វាផ្ទាំង ! វាគេចផុត ដោយ
យកដាវរបស់វា រងនឹងមុខអាវុធរបស់ព្រះអង្គវិញ ។

ពេលជាបន្ទាន់ ទាហានទាំងប៉ុន្មានដែលជាព្រះរាជដ្ឋវិក្ស ស្ទុះចូលមក
ពីគ្រប់ទិសប្រដាប់ដោយអាវុធគ្រប់ដៃ ជួយការពារព្រះវរកាយព្រះប្រជាភិ-
បាលអោយផុតពីគ្រោះថ្នាក់ ។

(១) ដាវ ។

ក្រឡាសូ ឃើញដូច្នេះភ្លាម ក៏គេចខ្លួនដាក់មេឆាយវាយកែងជួន
លោកបាតជើងសព្វាតបាត់មួយរំពេច ។ ព្រះនរបតីបញ្ជាភ្លាមទៅកាន់ទាហាន
ដែលទើបមកដល់ ។

- ដេញចាប់ អាចោរធ្វើមពាសមេឃនេះអោយបានទាហាន !

យើងទាំងអស់ នាំគ្នារត់ប្រដេញតាមក្រឡាសូ តែអនិច្ចាកងទ័ពពួក
ក្បត់មិនដឹងលេចចេញពីតំបន់ណា រត់ចូលមកតាមក្លោងទ្វារ ។ ពួកអង្គរក្ស ក៏
ជួបប្រយុទ្ធជាមួយពួកនេះយ៉ាងខ្លាំងក្លាបំផុត ។

ឆន់ទ្រាំម្តេចបាន បើពួកអាក្បត់ច្រើនមហិមា បណ្តាលអោយកងទ័ព
ព្រះរាជអង្គរក្សទាំងប៉ុន្មានធ្វើមរណកាល, នៅក្នុងក្លោងទ្វារទាំងអស់គ្នា, ដោយ
ពាំនាំទៅជាមួយនូវសេចក្តីគំនុំគំនួនគ្មានពេលរលប់ៗ បាត់ ជាងរយជាតិទៅមុខ
ទៀត ។

- កនយើង ឡោមចាប់ស្តេចអោយបាន !

ក្រឡាសូ បញ្ជាទៅទាហានក្បត់របស់វា តែព្រះអង្គប្រញាប់ឆ្លើយតប
ទៅវិញ ÷

- ក្រឡាសូ ទីបំផុតឯងទេដែលជាមេក្បត់បង្កប់ខ្លួននៅក្នុងបល្ល័ង្ករាជ្យ!
អាងនឹងត្រូវស្លាប់ ដោយអំពើទ្រុស្តជាតិដ៏ក្រខ្វក់ !

ព្រះទសពល ពិតមែនតែទ្រង់បិតនៅតែមួយព្រះអង្គគត់ក្នុងចំណោម
ពួកក្បត់ ក៏ទ្រង់ពុំតក់ស្លុតអ្វីឡើយ ។ ទ្រង់យាងឡើងគង់លើព្រះទីនាំងអស្សុតរ
គ្រឿព្រះខ័នប្រហារសត្រូវ ដែលកំពុងចោមរោមជុំជិតព្រះវរកាយ ។

- ឈិប ! អូយ !

បរបក្ស ត្រូវនឹងមុខព្រះខ័ន ស្លាប់ដេរដាសគរជើងលើគ្នា, ស្រែកថ្ងៃ
ទាំងក្តីឈឺចាប់ លើកម្រាលលោហិតក្រហមទែង ។

- ចូល ! កនយើងចូលឡោមព័ទ្ធចាប់អោយបាន !

ក្រឡាសូ ស្រែកបណ្តើរ ជិះសេះជ្រែកហ្វូងពាហនៈចូលមករកព្រះ
រាជាតាមគោលបំណង ។

- អ្នក ! យើងជួបគ្នាហើយតើ ក្រឡាសូ ! ពេលនេះយើងត្រូវកាត់
ក្បាលអាងអោយបាន ដើម្បីលាងមុខរបួសជង្គឹចិត្តរបស់យើង និងស្នាមបាប
ដែលឯងដើរចោទប្រកាន់មូលបង្គាប់គេ ។

- ហាស់ ! ហាស់ ! ព្រះអង្គទេដែលត្រូវសុគតក្នុងពេលនេះ សូម
ព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបថា អត់ពីព្រះអង្គទៅ សុវណ្ណភូមិទាំងមូលនឹងធ្លាក់មកនៅ
ក្រោមការត្រួតត្រារបស់ទូលបង្គំទាំងស្រុង !

ផុតចុងប្រយោគ ក្រឡាសូលើកដាវឡើង ក៏កាប់ជាំងទៅលើព្រះយុវ-
ក្សត្រ តែទ្រង់រងជាប់ ទើបតបទៅវិញយ៉ាងរហ័ស ។

ការវាយប្រយុទ្ធ យ៉ាងស្មុគស្មាញក៏ប្រព្រឹត្តទៅទាំងក្តីឈឺចាប់គ្រប់ៗ គ្នា
ក្នុងអន្លង់រាត្រីល្វឹងល្វើយ ដែលឮសូរតែរន្ទះផ្លែដាវលាន់រំពង ។

ពេលជាមួយ នៅតំបន់ទាំងអស់ក្នុងព្រះបរមរាំង រាមរាជ្យបានវាយ
លុកសម្រុកចូលគ្រប់កន្លែង ។ កងទ័ពជាតិត្រូវពួកក្បត់ប្រហារស្លាប់ដេរដាស
ចំណែកបន្ទាយធំៗ ក៏ត្រូវពួកវាដុតបំផ្លាញឥតស្តាយស្រណោះ ។ ទាហានណា

ដែលនៅក្នុងបន្ទាយរកផ្លូវចេញមិនទាន់ ក៏បានជាចំណីព្រះអគ្គិយ៉ាងសែនវេទនា
 លោកតេជោក្លាហាន, លោកពិជ័យរចនា និងលោកតាហោរាធិបតី
 កាលដែលដឹងថាវាមរាជ្យលើកទី៣ចូលវាយដណ្តើមយកព្រះរាជវាំង ក៏ជិះសេះ
 ហាក់ចូលមកសមរភូមិយ៉ាងក្លាហាន ។ តែជាអកុសល ពេលដែលគាត់ទាំងបី
 មកដល់រាជវាំងបានត្រូវសត្រូវកាន់កាប់ ប្រកាសជោគជ័យដោយបញ្ចេញសំ-
 ឈ្មួញជ័យឃោសន៍យ៉ាងខ្លាំងទៅហើយ ។

ភ័យណាស់ ! វរជនយើងទាំងបី នាំគ្នាជិះសេះតាមផ្លូវសម្ងាត់ ចូលមក
 រកព្រះករុណាព្រះដំណាក់ ។

សូមណែនាំមិត្តអ្នកអាន ទៅមើលព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតនៃដែន
 សុវណ្ណភូមិម្តងវិញ ។

ព្រះបាទសាយល្ហាវ័ន ព្រះអង្គកំពុងស្ថិតនៅកណ្តាលនៃការឡោមព័ទ្ធ
 របស់ខ្មាំង ដែលមានគ្នាជំរុំច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់នេះ ព្រះអង្គពុំអាចប្រើភ្លេងអាវុធ
 រំដោះព្រះវរកាយចេញផុតពីក្រញាំពួកវាឡើយ ។

ខំណាស់ ! ញើសបែកចេញមកជោគជាំព្រះកាយ ព្រះចមពលអស់ពី
 វាយសម្រុកខ្មាំង ក៏ត្រឹមតែលើកព្រះខ័ន រងនឹងមុខអាវុធរបស់ខ្មាំងដែលចោម
 រោមជុំវិញព្រះអង្គ ហាក់ដូចជាកំពុងស្រែកឃ្លានព្រះជន្មព្រះអង្គជាចំណីរបស់វា

នាទីនេះ ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ ទ្រង់ឈ្វេងយល់ថា ព្រះអង្គនឹងរំលាង
 ខន្ធក្នុងសមរភូមិជាមិនខាន ព្រោះទ្រង់ទុព្វលភាពក្នុងព្រះកាយណាស់ទៅហើយ

ក្រឡាសូ ឃើញក្បាច់អាវុធរបស់ព្រះអង្គកាន់តែចុះថយឥទ្ធិពលជា

លំដាប់ ក៏ញញឹមត្រេកអរ បោះសំដីសឹកស្បែកថា ៖

- ម៉េចព្រះអង្គ ល្មមចុះញឹមក្រោមអំណាចទូលបង្គំទៅ !

សំដីផ្ទៃផ្ការបស់វា ធ្វើឱ្យព្រះទ្រង់វិទូស្លក្នុងព្រះទ័យជាអនេកស្តេច ទ្រង់សង្ឃឹតព្រះទន្តដោយអាការៈខ្លាញ់ ស្ទើរហាក់ទៅទម្លាយជីវិតវាឱ្យផុតពូជ ទ្រាំមិនបានទ្រង់បង្ហើបព្រះឱស្ឋបន្តិព្រះវាចាតបទៅវា តែទ្រង់ក៏អាក់ទៅវិញ ព្រោះពេលជាមួយនោះ លេចនារីមួយរូបជិះសេះជ្រែកហ្វូងទាហានរបស់ក្រឡា សួយ៉ាងក្លាហានអង់អាច សំដៅមកព្រះអង្គ ។

កាលបើតរុណីត្រូវដាវឡើង ដាវនាងមានពន្លឺរស្មីចិញ្ចាច ដូចផ្លែក បន្ទោរ ញ៉ាំងព្រះរាជាឱ្យទ្រង់ចាប់អារម្មណ៍ពន់ប្រមាណ ។ ចំណែកឯក្រឡាសូ និងកងទ័ពខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ កែវភ្នែកទាំងអស់ត្រចាញ់ទៅលើរូបនាងទាំងស្រុង ស្រស់ស្រី ពុះពារមហាឧបសគ្គ កាប់សម្លាប់ខ្មាំងស្លាប់ជាច្រើននាក់ វាតមុខផ្លូវរបស់នាង លុះត្រាចូលមកដល់ព្រះនរេន្ទ្រដោយសុវត្ថិភាព ។

នារី មិនទាន់ក្រាបទូលព្រះនរេន្ទ្រថាដូចម្តេចឡើយ គ្រាន់តែសម្រមទឹក មុខដ៏ស្រស់បំព្រង អោយទៅជាស្រពោនអស់មួយខណៈ ហាក់ដូចជាសុំសេចក្តី អនុញ្ញាតពីព្រះអង្គ ទើបនាងបែរមុខទៅរកក្រឡាសូវិញ ។

- នែ អាចោរក្បត់ជាតិអប្បលក្ខណ៍ ! ឯងស្លាប់ទៅ រស់នៅនាំតែទម្ងន់ ផែនដី !

ចប់កន្ទុយពាក្យ មាណវីក៏វាត់ដាវឡើងកាប់ទៅលើក្រឡាសូយ៉ាងអង់ អាច ។ ជនអសិរិទ្ធមិនបានប្រុងប្រៀបជាមុន ដោយរវល់រាំងនឹងលំអរបស់នាង

ក៏ត្រូវរងនឹងផ្ទៃដាវចំកណ្តៅតទឹក បណ្តាលអោយធ្លាក់ពីលើខ្នងសេះ ទទួល
គ្រោះថ្នាក់យ៉ាងអាក្រក់ចំពោះមុខក្រុមបក្សរបស់វា ។

ជោគជ័យសម្រេចដូចគោលបំណងហើយ យុវតីក៏បែរមកក្រាបបង្គំ
ព្រះករុណា ទៀបព្រះបាទាព្រះអង្គ ។

- ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ សូមទ្រង់យាងឡើងគង់លើខ្នងសេះខ្ញុំម្ចាស់
មកក្រាបទូល ! ខ្ញុំម្ចាស់នឹងយាងព្រះអង្គអោយផុតពីមហន្តរាយ ។

ព្រះរាជាដូចជាពុំទាន់ជឿស៊ីប នឹងសំដីរបស់នារីចម្លែកនេះ ហើយ
ដោយកាំងនឹងលំអិតពីរបស់នារីផង ទ្រង់ក៏ត្រឡប់ជាគង់ស្ងៀមទៅវិញ ។

- ឆាប់ឡើងក្រាបទូល (នាងទូលបន្ថែម) សត្រូវវាយឆ្ងាយព្រះបរម-
រាជវាំង ប្រកាសជ័យជំនះលើកងទ័ពជាតិទៅហើយ ! យាងមកក្រាប
ទូល ឱកាសល្អសល់តិចណាស់ ។

មិនទាន់តែសម្រេចព្រះហឫទ័យថាដូចម្តេចផង ស្រាប់តែឃើញកង
ទ័ពដឹកជាច្រើន ចូលមកក្នុងផ្ទៃព្រះបរមរាជវាំង ។ ក្រុមទាហានក្បត់ ក្រឡេក
ឃើញបុរសម្នាក់តាក់តែងកាយដំបវរ, ឈរនៅលើខ្នងដំរី, លើកដាវឡើងលើ
ក៏នាំគ្នាពុតជង្គង់ទៀបនឹងដី ។

ស្ថានការណ៍ដ៏ចង្អៀតក្បែកចូលមកកាន់តែជិតណាស់ ហើយតរុណី
ចម្លែកនេះ ត្បើនព្រះអង្គដោយសម្លេងញ័រៗ ទៀតថា ÷

- យាងមកព្រះអង្គ ! រាមរាជ្យចូលមកដល់ហើយក្រាបទូល !

ព្រះរាជា ទតទៅឃើញចម្បងក្បត់ដូចនាងមែន ក៏ដាច់ព្រះទ័យយាង

ឡើងគវ់លើខ្នងសេះពីក្រោយនាង ។ ស្រស់ស្រីត្រេកអរណាស់ នាងញញឹមតប
ទៅព្រះអង្គទើបទូលថា ៖

- ព្រះអង្គគង់អោយជាប់ ! ទុកព្រះទ័យលើខ្ញុំម្ចាស់ចុះ សត្រូវមិនអាច
ដណ្តើមព្រះអង្គពីខ្ញុំម្ចាស់បានឡើយ !

ពេលចប់ យុវនារីញាក់បង្ហូរសេះ អោយចាប់ធ្វើដំណើរទើបនាង
ត្រូវដាវឡើងយ៉ាងស្លាហាប ។

អស្ចារ្យណាស់ តាមចង្វាក់នៃផ្ទៃដាវរបស់នាង ដែលកំពុងវាស់ជ្រែក
បរិយាកាសចុះឡើង ឆព្វណ្តរង្សីក៏ភ័យខ្លាចរះពេញសមរភូមិ ធ្វើឱ្យជនក្បត់និង
បរិវារព្រលភ្នែកស្រវាំងមើលអ្វីៗ លែងច្បាស់ទាំងអស់ ។

រាមរាជ្យ ឆ្ងល់ណាស់ វាក្រឡេកមួយភ្លែត ឃើញនារីយើងនាំព្រះរាជា
ជ្រែកទ័ពរកច្រកចេញក៏ស្រែកថា ៖

- កនយើង ចូលទៅកាត់សិរសាស្តេចក្មេងឈាមរាវនិងក្មេងក្រមុំនេះ
អោយបាន ! នរណាធ្វើការនេះបានសម្រេច អញតាំងអោយធ្វើជាមហាឧបរាជ
របស់អញ !

មេទ័ពជំនិតរបស់រាមរាជ្យប្រាំនាក់ឮបញ្ជានេះភ្លាម ក៏ត្រូវដាវសស្ទាច
បំផាយសេះសំដៅ ជីវិតទាំងពីរយ៉ាងអង់អាច ។

- ហ៊ុំង ! ប្រាវ !

ការជួបប្រយុទ្ធគ្នាក្នុងមួយប៉ប្រិចភ្នែកនេះ បានប្រព្រឹត្តទៅគួរអោយ
ព្រឺព្រួចយ៉ាងខ្លាំង ។ ពេលជាបន្ទាប់ ផ្ទៃដាវទាំងប្រាំបានធ្លាក់ចុះព្រមគ្នា ទៅលើ

ព្រះវរកាយព្រះបាទសាយណ្ណវរ្ម័ន និងមិត្តនារីយើង តែមិនដឹងជាហេតុយ៉ាងដូចម្តេច ក៏ស្រាប់តែមេទ័ពទាំងប្រាំនាក់នេះ ត្រឡប់ជាកំបុតក្បាល, រហូតខ្លួនធ្លាក់ពីលើខ្នងសេះអស់ទៅវិញដោយសារមុខដាវរបស់កញ្ញា ។

រាមរាជ្យក្តៅក្រហាយ ដូចធ្លាក់ទៅក្នុងភ្នាក់ភ្លើងកល្យ វាដកលំពែងចោលយ៉ាងរហ័ស សំដៅផ្ទាំងទ្រូងកល្យាណី ។ ឥតប្រយោជន៍, រហ័សដូចផ្លែកបន្ទោរ, ស្រីថ្លៃគេចផុតពីមុខអាវុធនេះ ទើបស្រវាចាប់ដងលំពែង, ដែលកំពុងហោះជ្រែកអាកាសយ៉ាងលឿននេះ, ជាប់ទៀតផង ។

មិនបង្អង់អោយយូរពេល នាងចោលលំពែងតបទៅម្ចាស់ដើមវិញ ។ ជាកុសលយ៉ាងថ្លៃរបស់រាមរាជ្យ សេនាសំណប់របស់វាម្នាក់ បានយល់ថាមុខលំពែងនេះ ច្បាស់ជាវត់ទៅពុះជ្រែកផ្ទាំងទ្រូងចៅហ្វាយរបស់វា វាក៏យកខ្លួនចូលមករងគ្រោះថ្នាក់នេះយ៉ាងក្លាហាន ។

- ឈឺប ! អឿក ! អូយ !

មុខលំពែងដ៏មុត រត់ទៅទម្លុះលង្វែកទ្រូងអានេះយ៉ាងជ្រៅ បណ្តាលឱ្យធ្លាក់ពីខ្នងដីរឹមកដី ដល់ក្តីមរណកាលទៅមួយរំពេច ។

ជាបន្ទាន់នេះ វរជនស្នេហាជាតិយើងប៊ូរូប ក៏ជិះសេះមកដល់ជាមួយនឹងកងទ័ពមួយចំនួនដែរ ។

ព្រះរាជា ទ្រង់ទតយល់ថាសុទ្ធជាសហការីរបស់ព្រះអង្គ គឺលោកតេជោក្លាហាន, លោកពិជ័យរចនា និងហោរាធិបតីទើបស្តេចទ្រង់បញ្ជាអោយនាំទ័ពថយក្រោយវិញ ហើយទ្រង់ត្រាស់ទៅនារីយើងថា ៖

- នាង ! ចូរបត់សេះតាមក្រោយទ័ពនេះចុះ ! នេះជាពួកយើងទេ !

- ព្រះពរ !

វរកញ្ញា ត្រីវិដារបញ្ចេញពន្លឺស្ទើរខ្វាក់ភ្នែក បំផាយសេះតាមក្រោយ កងទ័ពជាតិ ចេញពីព្រះរាជវាំងយ៉ាងលឿន ។

ព្រះនិសាករបង្កប់ព្រះកាយ បាត់ទៅក្នុងផ្ទាំង ពពកខ្មៅ សភាពងងឹតបានគ្របដណ្តប់រាជធានីហាក់ដូចជាបំពូនអ្នកស្នេហា ជាតិ អោយមានឱកាសភៀសខ្លួនទៅបានយ៉ាងងាយ ។

ឆាកបង្អួចឈាម បានបិទរាំងននទៅវិញ ដោយប្រគល់ការជ័យជំនះ ទៅអោយរាមរាជ្យទាំងស្រុង ។ ក្រោមសម្លេងស្រែកហើកព្រឿវប្រកបដោយ ការសប្បាយរីករាយ ក្រុមបក្សអាក្សត្រនាំគ្នាហាក់លោតដេញចាប់ស្រីៗ ពេញ ព្រះបរមរាជវាំង ។

រាមរាជ្យ ដោយហេតុតែត្រេកអរនឹងមហាជោគជ័យនេះពេក ក៏បោះ បង់ក្រិត្យវិន័យចោលអស់រលីង គេបើកច្បាប់អោយទាហានរបស់គេ ប្រព្រឹត្ត អំពើពុករលួយតាមទំនើងចិត្ត ។

ពេលដែលជាបទឧក្រិដ្ឋពាលយង់ឃ្នង កំពុងវាតឥទ្ធិពលពេញក្នុងផ្ទៃ រាំង និងរាជធានី កងទ័ពជាតិ ក្រោមការដឹកនាំនៃព្រះករុណាជាអម្ចាស់លើត្បូង បានមកដល់ភ្នំមាសដោយសុវត្ថិភាព នៅពេលព្រះអរុណោទ័យចាប់ផ្តើមផ្សព្វ- ផ្សាយលំអអស់លើភពសន្តិវាស ។

៧

ក្រោមស្មើព្រះច័ន្ទ

រាមរាជ្យបួនបន្ទុករាជ្យព្រះបាទសាយណ្ណាវ្វ័ន ហើយក៏ប្រកាសខ្លួន
ជាស្តេចសោយរាជ្យនៅលើនគរសុវណ្ណភូមិ ។ ប្រជាពលរដ្ឋទាំងប្រទេសឮដំណឹង
នេះភ្លាម ក៏រំភើបក្នុងចិត្តយ៉ាងខ្លាំង រន្ទះប្រតិកម្មមួយបានផ្ទុះឡើង នៅក្នុងដួង
ចិត្តយើងគ្រប់គ្នា ។ ចំណែកព្រះបាទសាយណ្ណាវ្វ័នវិញ កាលទ្រង់យាងមក
ដល់បន្ទាយភ្នំមាសហើយ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះតម្រិះរៀបចំកងទ័ពដែលភៀសមក
តាមដង្កែព្រះអង្គទាំងប៉ុន្មាន, និងកងទ័ពក្នុងបន្ទាយនេះទាំងអស់អោយក្លាយ
ទៅជាកងបដិវត្តន៍មួយ ។ ស្តេចគង់ប្រថាប់នៅក្នុងបន្ទាយនេះបាន ២ ទិវា ទ្រង់
ឈ្វេងយល់ថាបន្ទាយនេះស្ថិតនៅជិតរាជធានីពេក ដែលជាហេតុអាចឱ្យសត្រូវ
លើកទ័ពមកឡោមព័ទ្ធបានយ៉ាងងាយ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រមូលទ័ពទៅបោះនៅឯ
កោះគោកធ្នូកវិញ ។

ព្រឹត្តិការណ៍រំជើបរំជួលក្នុងផ្ទៃប្រទេស នៅតែកម្រើកឡើង តែ
ការបដិវត្តន៍យ៉ាងភ្លៀវភ្លា ក៏បានចាប់កំណើតឡើងក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ។
នៅគ្រប់តំបន់ទាំងអស់ដែលព្រះប្រិយមហាក្សត្រ ទ្រង់យាងដល់ អ្នកស្រុកអ្នក
ភូមិទាំងក្មេងចាស់ប្រុសស្រី បានចោមរោមក្រាបបង្គំគាល់ព្រះអង្គ សំដែងទឹក
ចិត្តស្វាមីភក្តិយ៉ាងប្តូរផ្តាច់ ។ កម្លោះក្រមុំទាំងអស់នាំគ្នាថ្វាយខ្លួនបំរើក្នុងកងទ័ព

បដិវត្តន៍យ៉ាងស្មោះអស់ពីដួងចិត្ត គ្រឹះនៃសេចក្តីសង្ឃឹមបានផុសឡើង នៅលើ
ទឹកព្រះទ័យកសាងជាតិដោយចលនាបដិវត្តន៍ ដែលស្ថិតនៅក្រោមព្រះកិច្ចដឹក
នាំរបស់ព្រះចមពល ត្រូវបានប្រជាជនក្នុងព្រះរាជអាណាចក្រគាំទ្រពេញទំហឹង

ពេលយើងមកដល់កោះគោកធ្នូក បន្ទាយមួយដ៏ធំហើយមាំមហស្ថារ្យ
បានត្រូវសង់ហើយគួរអោយស្ញើច ។ ចលនាបដិវត្តន៍ក៏ចាប់បើកឆាកឡើង
ក្រោមកម្លាំងសាមគ្គីប្តូរផ្តាច់ជាធ្នូមួយ ។

ទិវាភាគីប្រកបដោយស្ថានការណ៍ច្របូកច្របល់ ចេះតែកន្លងទៅ វា-
ត្រីនេះបើយើងក្រឡេកមកមើលក្នុងបន្ទាយគោកធ្នូក យើងនឹងបានឃើញកង-
ទ័ពបដិវត្តន៍ដ៏ច្រើនកកកុញ កំពុងសិក្សាក្បួនយុទ្ធសាស្ត្រយ៉ាងស្វាហាប់ ក្រោម
ការបង្ហាត់បង្រៀនផ្ទាល់របស់លោកមេទ័ពតេជោក្លាហាន លោកហោរាធិបតី
ឥសូរកទ្រ និងឧកញ៉ាពិជ័យរចនា ព្រមទាំងគ្រូអាវុធដ៏ចំណានច្រើនមកទៀត ។

ព្រះបាទសាយណ្ហវរ្ម័នមានព្រះភ័ក្ត្ររីករាយ ទ្រង់យាងទតក្រុងនិ-
មួយៗ ដោយសព្វព្រះរាជហឫទ័យជាអនេក ។

សួរអាវុធលាន់ឮប៉ែស ! ប៉ែស ! ឥតដាច់ ។ យូរៗ យើងឮសូរសំរែក
ហើកព្រៀវ នៃពួកបដិវត្តន៍ម្តងៗ ។

ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់សួរសើរលើកទឹកចិត្តកងទ័ព ហើយក៏ទ្រង់យាង
ចេញពីបន្ទាយតែមួយព្រះអង្គឯង ។

ផ្ទុកខ្សាច់សស្អាតលាតសន្ធឹងវែងអន្លាយ ក្រោមពន្លឺព្រះចន្រ្ទ ។

ព្រះពាយបក់មកត្រសៀកៗ ក្លិនផ្កាក៏រសាត់មកក្រអូបសាយ នៅឯ

មាត់សមុទ្រសម្លេងទឹករលកបោកផ្ទុះច្រាំងបន្ទីមកស្រាលៗ ។

ព្រះភូមិន្ទយាងកាត់វាលខ្សាច់យឺតៗ ស្រូបយកខ្យល់អាកាសដ៏បរិសុទ្ធ ដែលកំពុងបក់ផាត់មកនាំទាំងក្លិនទឹកសមុទ្រមកជាមួយផង ។ យូរៗ ទ្រង់ងាកបែរព្រះភ័ក្ត្រមកក្រោយម្តងៗ រូបរាងទ្រង់ទ្រាយបន្ទាយគោកឆ្នក បានធ្វើអោយទ្រង់មានសេចក្តីទុក្ខភ័យយ៉ាងខ្លាំង ។ រូបរាងមាំៗ ហ៊ុំព័ទ្ធទៅដោយចម្រូងស្រូចមុត បញ្ចេញក្បាលរូបង់ច្រូងច្រាង ហាក់ដូចជាមានវិញ្ញាណចងចាំថា នឹងរង់ចាំប្រហារខ្លាំងឈ្លានពានគ្រប់ពេល បើវាហ៊ានចូលមកលុកលុយទៀត ។

✕ ព្រះនរេន្ទ្រវរ្ម័នព្រះនេត្រពិបន្ទាយ ទតឆ្នេរសមុទ្រដ៏ធំធេង ដែលក្រាលទៅដោយកំទេចប្រាក់ភ្លឺផ្អែក ។ ទ្រង់សោយសុខក្នុងព្រះអារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងចំពោះទស្សនីយភាពនាពេលរាត្រីខែភ្លឺដ៏ត្រជាក់នេះ ។ ព្រះអង្គយាងមកគង់នៅមាត់សមុទ្រអស់រយៈពេលមួយស្របក់ធំ ទើបទ្រង់សំរេចព្រះទ័យយាងនិវត្តន៍ចូលមកក្នុងបន្ទាយវិញ ។

ព្រះបាទាហ្ស៊ីបនឹងឈានទៅហើយ ស្រាប់តែសម្លេងដ៏ពិរោះផ្អែមល្ហែមមួយបន្តឡើង ញ័រញ័រទឹកព្រះទ័យព្រះអង្គអោយចង់ទៅស្គាល់មុខម្ចាស់សំលេងជាដាច់ខាត ។

ព្រះនរេន្ទ្រវរ្ម័នព្រះកាយ មកកាន់ទីដែលសព្វសម្លេងចម្រៀងកំពុងផ្ទុះ ទើបទ្រង់ចាប់យាងព្រះបាទាច្ឆមៗ តាមមាត់ទឹក ដរាបមកដល់កន្លែងដែលអ្នកចម្រៀងនៅឈប់សំចត ។

ព្រះយុវក្សត្រ លបវែកមែកព្រឹក្សាទៅ រូបភាពកញ្ច័រនឺតឆាយដែលទ្រង់ធ្លាប់ស្គាល់ច្បាស់បានលេចធ្លោឡើង ធ្វើអោយទ្រង់រំភើបញ្ចាប់ញ័រក្នុងព្រះ

ចិន្តាយ៉ាងខ្លាំង ។ នៅលើផែនដីសិលាមួយផ្ទាំងដែលទឹករលកតែងយកកាយមក
ត្រដុសលេង នាងអង្គុយយ៉ាងស្ងួតស្ងប់ច្រៀងបណ្តែតអារម្មណ៍ទៅសែនឆ្ងាយ ។

ឱ ! ប្រហែលជានាងពុំទាន់ដឹងខ្លួនថា ព្រះបាទសាយណ្ណាវ័រ្ម័នយាងមក
លបស្តាប់នាងច្រៀងលេងទេមើលទៅ ?

មែនហើយ ! នាងពុំទាន់ដឹងនៅឡើយទេ ! តែចែងនូវអ្វីបន្តិចមក
ស្រាប់តែនាងភ្ញាក់ខ្លួនក្រញោង ចាកផុតពីភពវិករាយដោយសត្វលកខ្មោចមួយ
មិនដឹងជាហើរមកពីទីណាផង បានស្រែកសង្ស័យយ៉ាងខ្លាំងកាត់សម្លេងនាង
កល្យាណិយបំច្រៀងទ្រូងនាងញ័ររណ្តំ ដោយអារម្មណ៍ព្រឺស្ទើប ។ នាងងាក
មុខងើយមើលទៅលើ បក្សាហិចហើរទៅបាត់ ។ ជាមួយគ្នានេះ ចីតាក៏ភ្ញាក់
ម្តងទៀត ព្រោះនៅក្រោយខ្នងនាង សម្លេងមួយដែលនាងធ្លាប់ឮជាច្រើនដង
មកហើយ បានបន្តឡើងនៅក្រោយខ្នងនាងថា ÷

- ចម្រៀងនេះពិរោះណាស់ កេសររង្សី !

ឆោមឆើត ងាកផ្ទាំងមកក៏ស្គាល់ច្បាស់នៃម្ចាស់សំលេងនេះ. នាងបាត់
ភ័យតែស្រីអៀនអន់ក្នុងចិត្តពន់ប្រមាណ ។ ឆោមនិមលបញ្ចេញសម្ផស្សញញឹម
ទៅកាន់ម្ចាស់សំលេងនេះ ទើបប្រែកិរិយាហៀបនឹងក្រោកឈរស្រាប់តែបុរស
មកដល់ ទល់នឹងមុខនាងទៅហើយដែរ ។

- មិនបាច់ក្រោកទេកេសររង្សី នាងអង្គុយដូចដើមចុះ ! អម្បាញ
មិញប្រហែលជានាងភិតភ័យខ្លាំងហើយ !

- ព្រះពរ ! (នាងតបដោយសំលេងសុភាព) ខ្ញុំម្ចាស់ភិតភ័យបន្តិច
ដែរ !

- ឥឡូវនាងបាត់ភ័យហើយឬនៅ ?

ព្រះចមពលទ្រង់ត្រាស់ដោយសម្រុតព្រះវរកាយ គង់នៅលើផែនសិ-
លាមួយផ្ទាំងទល់មុខកញ្ចក់ កញ្ចក់កេសររង្សីដែលមិនគឺនរណាក្រៅពីវិរកញ្ចក់បាន
ចូលទៅរំដោះព្រះអង្គ ចេញពីក្រព្យានៃការឡោមព័ទ្ធរបស់រាមរាជ្យ កាលពី
ក្នុងពេលកើតរដ្ឋប្រហារឡើយ ។ នាងងើបភ័ក្ត្រ ដក់ទៅដោយទឹកដមមន្ត
ស្នេហ៍តយគន់ព្រះភក្ត្រព្រះរាជាទើបបង្ហូរមធ្យុរាជាតបទៅព្រះអង្គថា ÷

- ព្រះពរ ! ឥឡូវខ្ញុំម្ចាស់ បាត់ភ័យន្ទត់ទៀតហើយព្រោះដឹង
ថាព្រះអង្គ !

រលកសព្វវាចារលត់ផុតទៅសភាពស្ងប់ស្ងាត់ ក៏បញ្ចេញកាយលេប
បរិយាកាស ដំប្លែកនៃបេះដូងជីវិតទាំងពីរនេះ ។ ព្រះរាជា ទតសំលឹងទឹករលក
បោកប៉ះថ្មយ៉ាងស្ងៀមស្ងាត់ចាំស្តាប់ទិព្វវាចារបស់កេសររង្សី ។ តែផ្ទុយទៅវិញ
ស្រឡះ តុលី ពេលនេះហាក់ដូចស្អាតរន្ទត់ក្នុងចិត្តយ៉ាងប្លែកខុសពីធម្មតា ។
អណ្តាតនាងទាំងអស់ មួយខណៈដោយមិនដឹងរើសរកពាក្យអ្វី មកបំភាន់ទូល
ថ្វាយព្រះនរេបតីបានតទៅទៀត នាងមានតែឱនមុខរំលេចសម្រស់ញញឹម ដែល
ជាកំណប់ទ្រព្យកើតមកពីធម្មជាតិ និងកេះក្រចកបណ្តើរខ្យល់អារម្មណ៍ តាម
ចង្វាក់ភ្លេងជីវិតដែលលោតហាក់យ៉ាងញាប់រន្ទាន់ ។

ទឹករលកបោកផ្ទុះច្រាំងពួតតដាច់ស្ទើរ ខ្យល់ថ្ងៃព្រះត្រលូចបន្តបន្តនឹង
ទំនួញស្លឹកឈើដែលរណ្តំគ្នាព្យាកៗ ឥតឈប់ ។

ព្រះជនរមណ្ឌលព្រះចន្ទ្រវរ្ម័នពេញពន្លឺ ។

ព្រះបាទសាយណ្ណវរ្ម័ន ងាកបែរព្រះភ័ក្ត្រពីទឹករលកទតមកកេសររង្សី

ដោយបន្តិចព្រះវាចាតិចៗ នូវទំនុកចិត្តថា ៖

- កេសររង្សី ! យប់នេះខ្ញុំពុំបានគិតថា នឹងបានមកជួបនាងដោយចៃ-
ដន្យយ៉ាងនេះទេ ! ខ្ញុំជឿថានេះប្រហែលជាខ្សែវិចិត្រព្រះព្រហ្មលិខិតចារ
តម្រង់ យើងអោយបានមកជួបគ្នាដោយពិត នៅជិតខ្ញុំនាងមានសេចក្តីរីករាយ
ទេ !

- ព្រះពរ ! ខ្ញុំម្ចាស់រីករាយណាស់ តូចតន់ពោលដោយវាសខ្សែនេត្រ
កាត់ផ្ទៃព្រះភ័ក្ត្រព្រះភូមិន្ត ធ្វើអោយព្រះម៉ែយព្រះអង្គព្រឹព្រួចឥតបីថ្លែងបាន
ឡើយ តែនៅចំពោះមុខចំណុចដ៏ទន់ខ្សោយនៃភ្លើងតណ្ហាបក់បោក បានមួយ
ខណៈយ៉ាងតូចនេះ ព្រះអង្គបានប្រមូលនូវសភាពរឹងប៉ឹង ពន្លត់វាអោយទ្រុត
ទ្រោមទៅវិញ ទើបទ្រង់កាត់សំណួរចាស់ចោល វិលមកចាប់សំនួរថ្មីមួយទៀត ។

- កេសររង្សី ! (ព្រះរាជាត្រាស់ដាច់ៗ) ក្នុងមួយជីវិតខ្ញុំនេះ ខ្ញុំពុំដែល
ស្គាល់នារីរូបណា ដែលមានសេចក្តីក្លាហានអង់អាចដូចនាងទេ !

នាងជាវីរនារីពិតៗ, កាលពីរដ្ឋប្រហារបានកើតឡើងដោយស្មាត់កំ-
បាំង ដែលគេពុំអាចដឹងជាមុនបាន កុំតែនាងចូលមកជួយការពារខ្ញុំ ខ្ញុំប្រហែល
ជាអស់ជីវិតដោយសារមេក្បត់រាមរាជ្យទៅហើយ ។

X - ព្រះពរ ! ពេលនោះខ្ញុំម្ចាស់អង់អាច និងហាក់ដូចជាពូកែទៅបាន ក៏
អាស្រ័យដោយសារដាវជ័យសិទ្ធិ ជាភ្លើងរតកពីជីតារបស់ខ្ញុំម្ចាស់ប៉ុណ្ណោះ !
តាមពិតខ្ញុំម្ចាស់ពុំដែលប្រឡូកក្នុងសមរភូមិដល់ម្តងណាឡើយ !

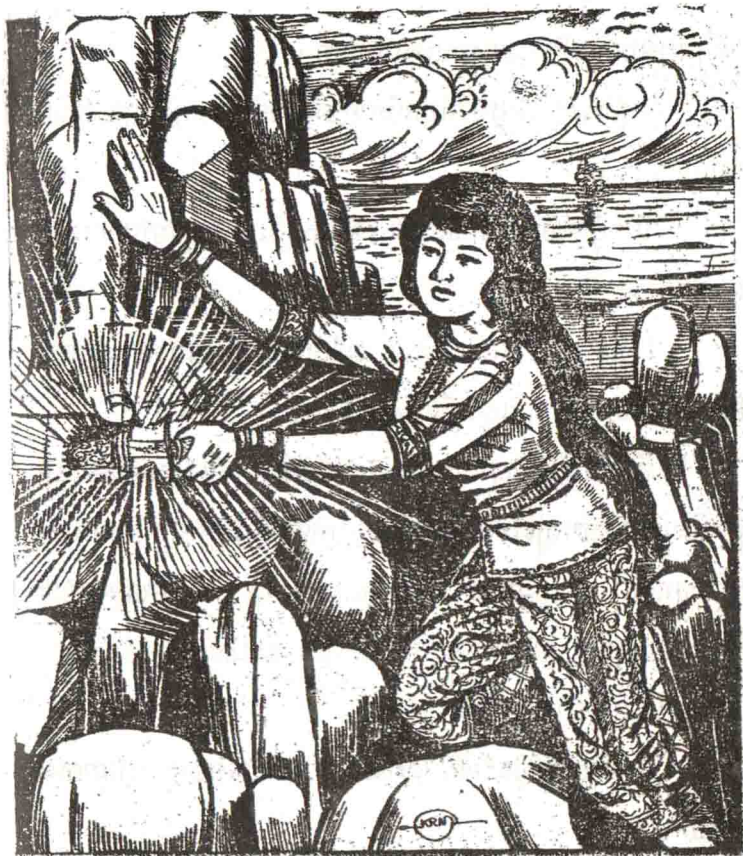
កេសររង្សី ទូលព្រះអង្គដោយទឹកមុខញញឹម ។ ព្រះរាជាទ្រង់ជ្រាប
ថា នាងមានដាវជ័យសិទ្ធិ ក៏ទ្រង់ចាប់ព្រះអារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំង ។

- នាងមានដាវជ័យសិទ្ធិ ? ចុះដាវជ័យសិទ្ធិហ្នឹង នាងបានពីណា ?

- ព្រះពរព្រះអង្គ ! កាលដែលខ្ញុំម្ចាស់រត់ចេញពីស្រុកដើម្បីរក្សាខ្លួន ចេញឱ្យជុតពីក្រញ៉ារបស់មេក្សត់ជាតិរាមរាជ្យ ដែលបានលើកទ័ពលបល្ល័ង្ក ចូលមកវាយបំបែកបន្ទាយគោកធ្នូ ដោយអស់កំលាំងក្នុងការធ្វើដំណើរពេក ខ្ញុំម្ចាស់ក៏ដាច់ចិត្តចូលទៅសម្រាកក្នុងខ្ទមមួយ ដែលគេសង់ចោលនៅក្រោមដើមជ្រៃមួយដើមនាជើងភ្នំមាស ស្រាប់តែដល់ពេលដែលខ្ញុំម្ចាស់បានលង់លក់ស៊ប់ក្នុងដំណេក ខ្ញុំម្ចាស់បានយល់សប្តិឃើញខ្លោចជីវិតរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ស្លៀកសពាក់សមកប្រាប់ថា ឱ្យខ្ញុំម្ចាស់ទៅយកដាវជ័យសិទ្ធិ ដែលជាដាវមរតករបស់គាត់ទុកឱ្យខ្ញុំម្ចាស់ ដែលលាក់នៅក្រោមព្រះរូបសំណាកព្រះបាទសុនិទ្រាវរ្ម័ន ត្រង់ព្រះបាទខាងឆ្វេង ។ ពេលនោះជីវិតខ្ញុំម្ចាស់បានប្រាប់ខ្ញុំម្ចាស់ថា : បើបានដាវនេះហើយ អោយប្រញាប់មកជួយព្រះអង្គ ដែលពួកក្សត្រចូលមកប្លន់ព្រះរាជបល្ល័ង្ករាជ្យ ។ ពេលភ្ញាក់ពីដំណេកខ្ញុំម្ចាស់គិតនឹកថា សុបិននិមិត្តនេះជារឿងពិតទេ តែដោយមិនអស់ចិត្ត ខ្ញុំម្ចាស់ឡើងទៅលើកំពូលភ្នំ ឃើញព្រះរូបសំណាកព្រះបាទសុនិទ្រាវរ្ម័នមែន ខ្ញុំម្ចាស់ក៏ជឿ ។ លុះមើលទៅត្រង់ព្រះបាទខាងឆ្វេងខ្ញុំម្ចាស់ឃើញសិលាចារិកមួយផ្ទាំង ខ្ញុំម្ចាស់បានទាញបង្ហើបឡើងស្រាប់តែឃើញដាវមួយគូដាក់ទន្ទឹមគ្នា ខ្ញុំម្ចាស់ក៏ចាប់យកដាវមួយមក ។

បានដាវហើយខ្ញុំម្ចាស់ ហាក់ដូចជាក្លាហានក្នុងចិត្តយ៉ាងប្លែក ខ្ញុំម្ចាស់បានចុះពីលើកំពូលភ្នំមកដល់ខាងក្រោមវិញ នៅពេលថ្ងៃហៀបលិចទៅហើយ ។

ពេលនេះខ្ញុំម្ចាស់បានជឿស៊ប់ថា សុបិននិមិត្តនេះជារឿងពិត ក៏ប្រញាប់ជិះសេះចេញពីជើងភ្នំមកកាន់ទីក្រុង ដោយឥតហ៊ានឈប់បង្អង់ លុះ

មកដល់ស្រាប់តែជួបប្រទះការប្រយុទ្ធគ្នាយ៉ាងសម្បើមមែន ។

- ងាវជ័យសិទ្ធិ ! (ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់ដោយព្រះទ័យកោតស្ងប់ស្ងែង)

ឱ ! ងាវជ័យសិទ្ធិពូកែមែន ! តែអត់ទោសចុះនាង ឪពុកម្តាយនាងសព្វថ្ងៃនៅ
ឯណា ហើយគាត់ឈ្មោះអ្វីទៅ ! ខ្ញុំចង់ស្គាល់គាត់ណាស់ ។

នាងកេសររង្សីព្រះសំនួរភ្លាម ក៏អូលអាក់ក្នុងចិត្តយ៉ាងខ្លាំង នាង

ទូលព្រះអង្គដោយទឹកមុខស្រពាប់ស្រពោនថា ÷

- ព្រះពរព្រះអង្គ ! មាតាបិតាខ្ញុំម្ចាស់ អនិច្ចកម្មក្នុងសង្គ្រាមបាត់អស់
ទៅហើយ !

បិតាខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះជិនិតភក្តី ជាឧកញ៉ារក្សាខ័ណ្ឌចៅហ្វាយគោកធ្នូក
នេះក្រាបទូល !

- អុះ ! លោកជិនិតភក្តីទេ ជាឪពុកនាង ! (ព្រះរាជាទ្រង់ភ្លាត់ព្រះ
ឱស្ស) ហ៊ី ! លោកជាមន្ត្រីស្មោះចំពោះជាតិណាស់ !

ឆីតានៅស្ងៀមស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះករុណា ទ្រង់នាងតឹងចង្អៀតពន់
ប្រមាណដោយសារព្យុះនៃការសោកសៅ បក់បោកទងប្រមាត់ និងបេះដូងនាង
យ៉ាងសាហាវ ។ ព្រះនរេន្ទ្រទ្រង់យល់ថាគេសររង្សី កំពុងមានអារម្មណ៍ខ្សឹក
ខ្សួលយ៉ាងសម្ងាត់ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រញាប់បង្វែរព្រះរាជសព្ទផ្សេងៗ ជាការលប
បន្ទប់ស្នាមទុក្ខវិយោគរបស់នាង ។

ព្រះពាយបក់ជូនដំណើរព្រះច័ន្ទ អោយចរទៅកាន់តែឆ្ងាយណាស់
ហើយ ។

តារាទាំងឡាយបានរលប់រូបឆោមមួយម្តងៗ ទៅតាមសភាពដំណើរ
នៃធម្មជាតិ ។ ពពកសរសាត់លយលេងយឺតៗ ប្រកិតគ្នាគួរអោយចង់គយគន់
ណាស់ ។ តែពេលឆ្នើរណេះយប់យន់ជ្រៅណាស់ទៅហើយ ព្រះបាទសាយណ្ណា-
វរ្ម័នពុំអាចគង់ក្រសាលតទៅទៀតបាន ព្រះអង្គទ្រង់នាំគូសន្តនារបស់ព្រះអង្គ
ត្រលប់មកបន្ទាយវិញ ។

កាលបានជួបនាងគេសររង្សីនៅមាត់សមុទ្រ ក្នុងពេលរាត្រីដ៏ត្រជាក់

ព្រះទ័យព្រះបាទសាយណ្ណវ្យែន ហាក់បានដក់ប្រឡាក់ទៅដោយលំអងអារម្មណ៍
មួយយ៉ាងប្លែក ដែលតាំងតែពីដើមព្រះអង្គពុំដែលបានគិតគូរព្រាងទុកមកទាល់
តែសោះ ។

ពេលឃ្លាតពីនាងទៅ ព្រះអង្គទ្រង់រសាប់រសល់ខុសប្រក្រតីទាំងអស់
ហេតុដូច្នេះហើយបានជាទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះអង្គឯងថា : ឱ ! តើនេះវាបណ្តាល
មកពីអំណាចមហាវេទមន្តអ្វីទៅហ្ន៎ !

ក្រាបទូល ! ហ្នឹងហើយ សេចក្តីស្នេហា !

សេចក្តីស្នេហា ! ព្រះម្ចាស់សូតិអើយ ! វាបានញ័រព្រះទ័យព្រះយុវ-
ក្សត្រអោយវិលវល់យ៉ាងចំលែកណាស់ ដែលក្នុងមួយជីវិតព្រះអង្គៗ ពុំដែល
ពើបប្រទះសោះ ។

នៅភាគីបែកគ្នានេះ ទ្រង់ផ្ទុសឹងពុំលក់ទេ ព្រះវិញ្ញាណចេះតែនាំឱ្យ
ព្រះអង្គមមែតិតមកកេសររង្សី. ហើយពាក្យសំដីគ្រប់ម៉ាត់របស់នាងសោត ក៏
មិនដឹងជាវត្ថុសក្តិសិទ្ធិអ្វី នាំមកបន្លឺសារជាថ្មីឱ្យលាន់ពួកងរំពងពេញក្នុងសោ-
តិទ្រីយារម្មណ៍ព្រះអង្គ ។

ខ្យល់ជំនោរបក់ រូ ! រូ ! ចូលតាមបង្អួចព្រះដំណាក់. ក្សត្រាទ្រង់ផ្ទុ
បើកព្រះនេត្រភ្លឺ ! ភ្លឺ ! អស់ពេលយ៉ាងយូរ ទើបទ្រង់បិទព្រះនេត្រលង់លក់
ក្នុងព្រះនិទ្ទ្រាម្មណ៍យ៉ាងក្សេមក្សាន្ត ។

៨

ដាច់ខ្ញុំបាត់ទៅណា ?

យើងនិយាយពីរាមរាជ្យម្តង

អ្នកគ្រប់គ្រងរដ្ឋធីនេះ ក្រោយដែលរៀបចំមុខដំណែង ចែកជូនសហ-
ការីរបស់គេគ្រប់រូបបានស្រួលបួលហើយ ក៏ផ្ដើមចាត់ទាហានសម្ងាត់ចេញទៅ
ស៊ើបការណ៍រកព្រះបាទសាយណ្ណាវរ្ម័ន និងមន្ត្រីព្រមទាំងទាហានភៀសខ្លួនទាំង
អស់អោយដឹងថា តើសព្វថ្ងៃនៅឯណា ?

មួយផ្នែកទៀតក្នុងករណីនេះ រាមរាជ្យបានប្រាប់ទាហានសម្ងាត់ឱ្យ
ស៊ើបពីនារី ដែលចូលមករំដោះព្រះបាទសាយណ្ណាវរ្ម័នអោយបានចេញផុតពីការ
ឡោមព័ទ្ធរបស់គេ អោយបានច្បាស់លាស់បំផុតថា តើនាងពូកែដោយសារអ្វី ?
បើមកពីដាវដែលនាងកាន់ត្រីលេចចេញនូវកាំរស្មីយ៉ាងចម្លែកនោះមែន ត្រូវ
ចាត់វិធានការដណ្ដើមយកដាវនោះអោយបានជាដាច់ខាត ។

ចារបុរសចេញដំណើរបែកគ្នា តាមដោយក្រុមៗ ទៅគ្រប់ច្រកល្អិត
ទាំងអស់ក្នុងព្រះរាជអាណាចក្រ ។

ក្សិណនោះសាយណ្ណសម័យ ដ៏ត្រជាក់បានធ្លាក់មកដល់ដោយព្រះសុរិ-
យង្គ បានបន្ទាបព្រះកាយភៀក់កិតជិតកំពូលភ្នំព្រះសុមេរុទៅហើយ ។ ព្រះវាតា
រសាត់ត្រសៀកៗ ពីទិសបូព៌ាព្យាបាលកំសួលពិសព្រះសូរ្យសែងអោយឃ្លាតផុត

ពីផែនដី ។

នៅកោះគោកឆ្នក សកម្មភាពខ្សែវិទ្យុ ដែលកើតឡើងពីព្រលឹងនៃ
ការរួបរួមយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជុំវិញព្រះប្រិយមហាក្សត្របានទាញអារម្មណ៍អ្នកលក់
សំពាយប៊ូរូប ដែលបានមកដល់ភូមិភពសន្តិភាពនេះយ៉ាងខ្លាំង ។

នាយឈ្មួញចល័ត បោះជំហានដើរកាត់ទីប្រជុំជនគោកឆ្នកមៀងមើល
មុខគ្នា ដោយក្រសែភ្នែកពេញពោរទៅដោយរហស្សបុរាណ ។ ជួនជាឱកាសល្អ
ដល់នាយម្នាក់ឈ្មោះឃ្លីល ឧទានទៅកាន់តូកនគរពីរនាក់ដោយតិចៗ ថា ៖

- អាប្រុញ ! អាស្មោញ ! យើងគិតធ្វើយ៉ាងម៉េចពេលនេះ ដើម្បីឱ្យ
បានដឹងព័ត៌មានជាក់លាក់ពីព្រះបាទសាយណ្ឌាវរ្ម័ន និងនាងដែលមានដាវជ័យ-
សិទ្ធិ !

ស្មោញងាកមើលឆ្វេងស្តាំ ខ្លាចក្រែងមាននរណាម្នាក់លបស្តាប់ឮ ទើប
វាចាត់បទៅមិត្តរួមដំណើររបស់គេ ៖

- តាមគំនិតអញ ! គឺមានតែម្យ៉ាងទេ ! យើងត្រូវតែនាំគ្នាចូលទៅ
ក្នុងបន្ទាយគោកឆ្នក ធ្វើជាសុំថ្វាយខ្លួនចំពោះព្រះបាទសាយណ្ឌាវរ្ម័ន បំរើក្នុងកង
ម្ចាស់ព្រះអង្គ នោះយើងពិតជាបានសម្រេចនូវគម្រោងការណ៍ស៊ើបអង្កេត ជា
ប្រាកដ !

- ចុះបើត្រឡប់ជាសិយ ត្រូវគេដឹងដឹងការសម្ងាត់របស់យើង នោះ
យើងមិនហាក់ដូចជាដើរចូលក្នុងមាត់ខ្លាទៅហើយ !

នាយប្រុញពោលដោយរារៃក្នុងចិត្ត ។ នាយឃ្លីលយល់អាកប្បកិរិ-

យាមិត្តរបស់ខ្លួន ដូច្នេះក៏ឆ្លើយកាត់ជាសំនួរថា ៖

- ចុះតើលក្ខណៈណាខ្លះដែលបង្ហាញអោយឃើញថា ពួកយើងប្រើ
ឧបាយកលចូលមកស៊ើបការសម្ងាត់ពីពួកនេះ !

ឈ្លើយអាឃ្លើលអើយ កុំទៅជំនុំជាមួយអាប្រព្វសុញ្ញតំនិតនោះ វាពុំ
អាចសំរេចការអ្វីទៅបានទេ ! របៀបវានេះ បើព្រះអង្គរាមរាជ្យ^(១) ទ្រង់
ជ្រាបមុខជាក់បុតកជាមិនខាន ! មក !

យើងគិតការលក់ក្រណាត់ក្នុងសំពាយនេះ អោយអស់ភ្លាមៗ ទៅនឹង
អាសទៅបន្ទាយកុំអោយយប់ទាន់ !

ស្របតាមយោបល់នេះ អ្នកចារបុរសរបស់រាមរាជ្យទាំងបីរូប បាន
យកក្រណាត់ក្នុងសំពាយទៅបោះលក់អោយអ្នកទំនិញក្នុងផ្សារ ទើបនាំគ្នាស្រូត
រូតដំណើរ មកកាន់បន្ទាយគោកឆ្នក ។

កាលមកដល់ អ្នកទាំងបីបានសុំអ្នកយាមចូលទៅគាល់ព្រះបាទសាយ-
ណ្ឌវរ្ម័នដែលតង់នៅក្នុងបន្ទាយ ថាខ្លួនគេសុំចូលមកបម្រើព្រះអង្គក្នុងកងទ័ព
បដិវត្តន៍នេះ ។

ដោយហេតុមិនដឹង យើងបាននាំនាយប្រញូ, នាយស្មោញ, និងនាយ
ឃ្លើល ចូលទៅក្រាបបង្គំគាល់ព្រះចមពលក្នុងព្រះតំណាក់ពិសេស ។ ព្រះរាជា
កាលទ្រង់ជ្រាបថា ពួកវាសុំថ្វាយខ្លួនមកបម្រើកងទ័ពបដិវត្តន៍ ព្រះអង្គទ្រង់
ថ្លែងព្រះទ័យសោមនស្សយ៉ាងខ្លាំង ដោយទ្រង់ព្រមទទួលវាតាមសេចក្តីសុំ ។

(១) ទាហានរបស់រាមរាជ្យ ហៅរាមរាជ្យ ដោយពាក្យនេះ

អ្នកស៊ើបការ បានមករស់នៅក្នុងបន្ទាយគោកឆ្នក ហើយក៏ចាប់ផ្ដើម
លួចស៊ើបយកការសម្ងាត់ពីក្រុមបដិវត្តន៍ គ្មានសល់ចន្លោះ ។

ជាអកុសលថ្ងៃមួយព្រះប្រមុខនៃកងទ័ពបដិវត្តន៍ ស្ដេចទ្រង់អង្គុក
ក្នុងព្រះរាជហឫទ័យភ័យយ៉ាងខ្លាំង ហើយដោយពេលនោះ ស្បៀងអាហារ
សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់ក្រពះកងទ័ពត្រូវខ្វះខាតផង ព្រះអង្គទ្រង់យាងចេញពីបន្ទាយទៅ
អង្គាសស្បៀងអាហារពីប្រជារាស្ត្រតាមស្រុក ភូមិ ដោយផ្ទាល់ព្រះអង្គ ជាមួយ
នឹងកងទ័ពមួយចំនួន ដែលហែរហាមព្រះអង្គថ្វាយជាព្រះរាជកិត្តិយស ។

នាយប្រញូ, នាយស្មោញ និងនាយឃ្លីលដឹងដូច្នេះភ្លាម ក៏ប្រញាប់នាំ
គ្នាចូលមកបង្កប់ខ្លួនក្នុងក្បួនទ័ពដែលចេញទៅអង្គាសស្បៀងអាហារ ។

ពេញមួយថ្ងៃ ដែលព្រះករុណាបាននាំទ័ពយាងចូលគ្រប់ភូមិស្រុក អ្នក
ស្រុកបានចោមរោមចូលមកថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ដោយបញ្ចេញស្បៀងអាហារពី
គេហស្ថាន នាំយកមកថ្វាយព្រះអង្គគ្រប់ៗ គ្នា ។

ព្រះប្រិយមហាក្សត្រទ្រង់រីករាយក្នុងព្រះទ័យ ដោយឃើញសេចក្ដី
ស្វាមីភក្ដិដ៏ស្មោះត្រង់របស់ប្រជារាស្ត្រ ។

ស្ដេចគង់នៅលើព្រះទីនាំងអស្សុពាហ៍ពណ៌ស, ដែលបោលទៅមុខ
ក្បួនទ័ព ទន្ទឹមនឹងជំនិះនាងកេសររង្សី ព្រះអង្គត្រាស់ដោយព្រះភ័ក្ត្រព្យញ្ជិម ដូច
បុព្វទើបតែរីកចេញពីស្រទាប់ត្របកនាពេលអរុណរះពេញពន្លឺ ។

- កេសររង្សី ! ខ្ញុំមិននឹកស្មានថាយើងចេញទៅអង្គាសស្បៀងអាហារ
ពីអ្នកស្រុកបានច្រើនដូច្នេះសោះទេ ! តែពេលនេះ ព្រលប់ចំណាស់ទៅហើយ

តើយើងគិតបោះជម្រុំសម្រាកត្រង់មាត់ស្ទឹងនេះ ឬមួយត្រលប់ទៅបន្ទាយគោក
ធ្នូកទាំងយប់តែម្តង !

កល្យាណីបន្ទន់កាយ គោរពចំពោះព្រះភូធរ ទើបទូលព្រះអង្គថា ៖

- ព្រះពរ ! ការនេះបើល្អឯងចូលព្រះបាទ មិនទ្រង់យាងទៅអង្គាស
ស្បៀងអាហារពីអ្នកស្រុកផ្នែកខាងជើងក្នុងពេលស្អែកទេ ! គួរយាងទៅបន្ទាយ
គោកធ្នូកទាំងយប់នេះទើបសម តែបើព្រះអង្គស្តេចត្រូវការយាងទៅស្រុកខាង
ជើង ក្នុងពេលស្អែកដដែល, គួរព្រះអង្គបោះទ័ពសំរាកត្រង់នេះចុះ ព្រោះកុំឱ្យ
ខាតពេលក្រាបទូល !

- បើដូច្នេះ យើងត្រូវបោះទ័ពឈប់សម្រាកនៅត្រង់មាត់ស្ទឹងនេះ
ហើយ យប់នេះ !

ដោយគោរពតាមព្រះរាជបញ្ជាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ នៃព្រះបាទសាយណ្ហាវ័ន
ព្រះរាជបរិពារ ក៏នាំគ្នាបោះទ័ពឈប់សម្រាកនៅត្រង់មាត់ស្ទឹង ដោយរៀបចំ
ដាក់កងយាមល្បាតយ៉ាងហ្មឺងម៉ាត់ ។

អ្នកយកការសម្ងាត់របស់រាមរាជ្យយល់ឃើញថា រាត្រីបោះទ័ពនៅ
តាមមាត់ស្ទឹងនេះ ជាឱកាសប្រសើរបំផុត សម្រាប់ចៅហ្វាយរបស់វា វាក៏បាន
ចាត់អោយនាយប្រញូ លូចរត់ចេញពីជម្រំទ័ព នាំយកដំណឹងនេះទៅអោយ
រាមរាជ ឯរាជធានីសុវណ្ណភូមិ ។

ប្រញូលូចជិះសេះចេញពីជម្រំផុតទៅ ព្រះចន្រ្ទាវាងជាផ្នែកឈ្លៀវ
មាសក៏បានរះចេញមកជួបសត្វលោក ។

ព្រៃព្រឹក្សាល្វេរទ្រមីងស្ងៀមស្ងាត់ក្នុងជំរេងរាត្រី ។ បក្សាបក្សីស្រែក
យំទ្រហឹង គួរអោយព្រឺខ្លាច ក្រោមផ្ទៃដីមហាស្ងាត់ក្នុងដែនអរញ្ញនេះ ។

ទាហានទាំងឡាយដេកលក់ត្រៀបត្រាទៅហើយ នៅសល់តែអ្នក
យាមល្បាតកំពុងដើរប្រតិបត្តិការណ៍ តាមមុខងាររបស់ខ្លួនយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន
ប៉ុណ្ណោះ ។

យប់នេះ ពិតមែនតែយើងស្ថិតនៅក្នុងលង្វែកទ្រូងព្រៃ តែយើងស្ដុះ-
ស្ដាប់យ៉ាងចម្លែក ។

គ្មានខ្យល់សោះ, អាកាសធាតុក្ដៅហប់គួរអោយធុញទ្រាន់ ។ អកុសល
អ្វីចំហាយដីក្ដៅខ្ពស់ៗ បានបក់មកភាយៗ ឥតឈប់ឈរ ហាក់មិនចង់អោយ
ព្រះបាទសាយណ្ឌវរ្ម័ននាំកងទ័ពមកឈប់សំរាកកំលាំងនៅទីនោះសោះ ។

ព្រះរាជាមិនទាន់ចូលផ្ទះនៅក្នុងព្រះពន្លា ពិសេសនៅឡើយទេ, ព្រះ
អង្គទ្រង់យាងមកគង់ក្រសាលមាត់ស្ទឹងជាមួយកញ្ញាកេសរវង្សី ដោយទ្រង់ស្ដុះ-
ស្ដាប់ព្រះវរកាយពេក ។

ពេលនេះគ្មានអ្វីអោយមានតម្លៃស្មើនឹងរាត្រី ដែលបេះដូងពីរកំពុងតែ
បង្ហាញនូវគំនូចស្នេហ៍រឿងៗ ខ្លួន ក្រោមពន្លឺដ៏ស្រទន់នៃព្រះចន្ទា ។ គេទាំងពីរ
កំពុងតែលង់ក្នុងអារម្មណ៍ ដ៏លន្លង់លន្លោច ដោយពុំដឹងថាមានស្រមោលពីរ
កំពុងតែដើរលបៗ តាមគុម្ពោតព្រៃប្របមាត់ស្ទឹង មកលបមើលកាយវិការ និង
ការសន្ទនារបស់ពួកគេឡើយ ។

ព្រះរាជា ប្រថាប់ព្រះកាយព្រះអង្គនាគលំឈើមួយក្បែរតុរណី ព្រម

ទាំងឡើងព្រះនេត្រ លបលួចគយគន់សម្បជញ្ញ កេសររង្សី សព្វអន្លើ តែដោយពុំ
ឃើញនាងយកដាវដ៏យសិទ្ធិ ជាប់មកតាមខ្លួន ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះចិន្តាតែមួយអង្គ
ឯងថា ប្រហែលជានាងមិនយកដាវនោះមកជាមួយទៅមើលទៅ ។

ទ្រង់ត្រាស់សួរទៅតុលាការថា ÷

- កេសររង្សី ! ខ្ញុំចង់ទតដាវដ៏យសិទ្ធិរបស់នាងដោយផ្ទាល់ព្រះនេត្រ
ណាស់ !

កេសររង្សី ក្រាបទូលព្រះអង្គវិញភ្លាមថា ÷

- ក្រាបទូល សូមព្រះរាជទានទោសព្រះអង្គ ខ្ញុំម្ចាស់មិនបានយកមក
ទីនេះទេ ! ខ្ញុំម្ចាស់

ព្រះរាជាទ្រង់គង់ស្ងៀមទុកនៅឯជម្រង់ណោះក្រាបទូល ថ្ងៃស្អែកខ្ញុំ
ម្ចាស់នឹងយកមកថ្វាយព្រះអង្គទតដោយពិតប្រាកដក្រាបទូល ។

ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះសម្រួលព្រមទាំងព្រះចិន្តាទៀតថា នាងមុខជាទុក
នៅក្នុងដំណាក់របស់នាងឯណោះហើយ !

អ្នកទាំងពីរញញឹមមើលមុខគ្នា រួចកេះគ្នាដើរចេញពីនេះមួយរំពេច ។
មកដល់ដំណាក់របស់នាងដែលមានការរៀបចំយ៉ាងស្រួលបួល ជាប់ដិតនឹងព្រះ
ពន្លាពិសេស នៃព្រះបាទសាយណ្ណាវរ្ម័ន វាលបច្ចូលទៅ ក៏ប្រទះឃើញដាវដ៏យសិទ្ធិ
នៅលើកន្ទេល ។ សែនត្រេកអរ, ឃ្លីលស្រវាចាប់ដាវនេះមកស្ដាយ ទើប
ដាក់ដាវរបស់គេទៅលើកន្ទេល ។ គេនិយាយទៅស្មោះញាថា ÷

- ដាវបានមកយើងហើយ ពេលនេះយើងត្រូវតែភៀសខ្លួន ចេញពី

កន្លែងនេះទើបបាន !

- អើនៅទាល់តែស្លាប់ទៅឬ ?

ស្មោះញាតប ដោយដឹកដៃឃ្លីលលូនចេញពីដំណេកនាងកេសររង្សីវិញ យ៉ាងថ្មមៗ ហើយប្រុងប្រយ័ត្នរហូតចេញផុតពីជុំនេះដោយសុវត្ថិភាពទៀតផង

អនិច្ចា ! កេសររង្សី នៅឯមាត់ស្ទឹងឥតដឹងថាដាវមរតកបណ្តូលចិត្ត របស់នាង ត្រូវគេលួចយកបាត់ទៅហើយទេ ។ ទោះបីពេលដែលត្រលប់មក ដល់ដំណេកវិញ ស្រីថ្លែកៗពុំបានដឹងថាដាវដែលស្ថិតនៅលើកន្ទេល ក្បែរខ្លួននេះ ជាដាវក្លែងក្លាយរបស់អាឃ្លីលចង្រៃឡើយ ។

ដោយយប់ងងឹត ចាក់ភ្នែកស្ទើរមិនយល់ មាណវីប្រាសប្រាណទៅលើ កន្ទេល ហើយនាងស្រវាទៅចាប់ដាវលើកយកទើប ទើបបិទនេត្រាបណ្តោយ ខ្លួន ទៅតាមឥទ្ធិពលសំណាញ់មន្តនៃចិនមិទ្ធ^(១) ។

នាងគេងលក់ទៅយ៉ាងក្សេមក្សាន្ត តែលុះដល់ពេលមាន់រងាវឆ្លង- ឆ្លើយនាពេលទៀបភ្លឺ ស្រាប់តែគេឮ នាងកេសររង្សីស្រែកនោឡោឡើងថា ៖

- ជួយផង ! ជួយផង ! ដាវខ្ញុំបាត់ទៅណាហើយ !

ព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័នដែលគង់ក្នុងព្រះពន្លាពិសេស ជិតកន្លែងដំណេក នាង ទ្រង់តើនចាកព្រះក្រឡាបន្តំ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ស្ទុះក្រោកឡើងដោយហប្ប- ទ័យញាប់ញ័រ, ជាមួយគ្នានេះទាហានទាំងអស់ បាននាំគ្នារត់ស្រមកដល់កន្លែង ដែលផ្ទុះសំលេងប្រកបដោយសប្បជ័យនេះដែរ ។

(១) ដំណើរដោយកម្ពុជក្នុងដំណេក ។

ភ្លើងចន្ទះបានបញ្ចេញពន្លឺព្រោងព្រាត ។ ពេលនេះទាំងអស់គ្នា ងឿង
ឆ្ងល់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះអាកប្បកិរិយារបស់កេសររង្សី ។ ស្រីតន់ហូតដាវមកកាន់
ដោយទឹកភ្នែករាប់លានតំណក់ហូរចុះមកច្រោកៗ លើទីលានថ្កាស់ទាំងគូ ។

ព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័ន ទ្រង់យាងចូលទៅជិតនាងរួចទ្រង់ត្រាស់សួរ
ថា ៖

- កេសររង្សី ! ដាវនាងនៅនឹងដៃទេតើ ម្តេចក៏ស្រែកថាបាត់ទៅណា
វិញ អីចឹង !

- ព្រះពរ ! នេះជាដាវក្លែងក្លាយទេ ! ដាវមរតករបស់ខ្ញុំម្ចាស់មាន
ទ្រង់ទ្រាយមិនដូចដាវនេះទេ ! គេលួចដាវខ្ញុំម្ចាស់ហើយ ជីវិតខ្ញុំម្ចាស់ពិត
ជាត្រូវរលាយបង់ក្នុងពេលនេះហើយព្រះអង្គ

ព្រះភូមិន្ទទ្រង់ព្រះសង្ការយ៉ាងខ្លាំង ចំពោះប្រយោគរបស់កេសររង្សី
ព្រះអង្គទ្រង់សុំដាវពីដៃនាងយកមកពិនិត្យនឹងពន្លឺភ្លើង ទើបទ្រង់ត្រាស់សួរទៅ
កាន់នាងទៀតថា ៖

- កេសររង្សី ! ចំណុចត្រង់ណាដែលថាដាវនេះជាដាវក្លែងក្លាយ !
តុលីជោគជាំដោយជលនេត្រពេញវង់ភក្ត្រា ទូលព្រះនរេបតីថា ៖

- ព្រះពរ ! រាងដាវខ្ញុំម្ចាស់មិនកោងរងដូចដាវធ្វើអាយនេះទេ !
ទាហានទាំងអស់ងឿងឆ្ងល់ណាស់ គេបែរមុខមើលគ្នាឡើងឡង់ ។

- បើដូច្នេះ (ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់) យើងចាប់គ្នាយើងទៅមើល ដាវ
នេះបើប្រាកដជាបាត់មែន គឺគ្មាននរណាក្រៅពីគ្នាយើងលួចទេ ។

មេកងឥឡូវប្រមូលទាហានអោយឈរជួរ ហើយហៅឈ្មោះភ្លាម ទើបបានដឹងថាបាត់នាយប្រុញ, នាយស្មោញ និងនាយឃ្លីល ។

- ម៉េចបាត់គ្នាយើងខ្លះឬ លោកមេកង ?

ព្រះករុណាទ្រង់ត្រាស់សួរទៅលោកមេកង ។

- ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ! គ្នាយើងបាត់បីនាក់គឺ នាយឃ្លីល, នាយស្មោញ និងនាយប្រុញ ដែលជាទាហានទើបតែសុំចូលមកថ្មីៗ ក្រាបទូល !

- ហ៊ីដារបស់កេសររង្សីបាត់មែន ឥឡូវយើងពុំអាចនៅតទៅទៀតបានទេ, យើងត្រូវរៀបចំចេញដំណើរពីនេះភ្លាមទៅទើបបាន !

ទាហានទាំងអស់ក៏នាំគ្នារៀបចំប្រដាប់ប្រដា ដើម្បីចេញដំណើរទៅតាមព្រះរាជតម្រាស់ព្រះចមពល តែជាបន្ទាន់គ្នានេះភេរវសព្វបានផ្ទុះឡើងជុំវិញជុំ ។

ព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័នត្រាស់សួរទៅមេកងដោយព្រះទ័យរំជើបរំជួល

- លោកមេកង ! សូរសព្ទសន្ធឹកអ្វីខ្លាំងម៉្លេះ ?

- ក្រាបទូល ! សត្រូវចូលមកព័ទ្ធយើងហើយក្រាបទូល !

- ចាប់អារុធ្យប្រយុទ្ធយកច្រករត់ដោះដៃភ្លាមគ្នាយើង !

ព្រះករុណាទ្រង់ត្រាស់ដោយព្រះសូរសៀងអង់អាច ។

កញ្ជ្រោកកេសររង្សីស្រយុតចិត្តចំពោះព្រឹត្តិការណ៍ ដែលកំពុងកើតឡើងនេះយ៉ាងខ្លាំង ។ តរុណី ចាប់ដាវដែលគេដាក់បន្លំមកអោយនាង ក្តាប់យ៉ាងណែនរត់ឡើងលើខ្នងសេះ ប្រមូលទាហានការពារសត្រូវដែលកំពុងសម្រុកចូល

មកយ៉ាងសាហាវ ។

- ទម្លាក់អាវុធចុះទាំងអស់គ្នាភ្លាមទៅ បើចង់រស់ឃើញពន្លឺព្រះអាទិត្យ ។

មេទ័ពម្នាក់របស់សត្រូវស្រែកបញ្ជាដល់កងកម្លាំងបដិវត្តន៍ ។ ព្រះករុណាទ្រង់ហួសព្រះទ័យ ចំពោះការដែលមកធ្លាក់ក្នុងក្រញាំសត្រូវយ៉ាងនេះណាស់ តែទ្រង់ព្រះចិន្តាថា បើនឹងទម្លាក់អាវុធចុះចាញ់សត្រូវ ក៏ជាការអាយ៉ាស់មួយយ៉ាងធំក្រៃលែង ហើយបើពួកវាចាប់ទ្រង់បាន វាក៏ពុំប្រណិទុកព្រះជន្មព្រះអង្គទេ ។ ក្សត្រាខាំព្រះទន្លេសង្កៀតយ៉ាងមាំ ទើបតបទៅវិញយ៉ាងក្លាហានថា ៖

- យើងសុខចិត្តស្លាប់ជាជាងទម្លាក់ដាវអោយពួកឯង ដែលជាមនុស្សក្បត់ជាតិ ចាប់ខ្លួនយើង ! ចូលកនយើង ! ចូលកុំរុញវា !

គូបដឹបក្សទាំងសងខាងក៏សម្រុករកគ្នា ដោយកាប់គ្នាប្រហារគ្នាយ៉ាងសាហាវ ។ ឆាកបង្អួចលោហិតមួយបានកើតឡើង ព្រមគ្នានឹងពេលព្រះអារុណ ទើបចាប់បញ្ចេញព្រះវរកាយបំភ្លឺសត្វនិករ ។

ខាងខ្មាំងមានគ្នាច្រើនណាស់ ។ ពេលនេះគេសង្កេតឃើញក្រឡាសូបានបញ្ចេញខ្លួនដឹកនាំការឡោមព័ទ្ធនេះ ។ កញ្ចក់សេររង្សីឃើញមេក្បត់នេះភ្លាម ក៏ងាកទៅទូលព្រះបាទសាយណ្ឌវរ្ម័នថា ៖

- ព្រះអង្គ ! អាគាត់ដែលខ្ញុំម្ចាស់កាប់វាធ្លាក់ពីលើខ្នងកាលពីនៅក្នុងរាំង ឥឡូវមកទៀតហើយ ! ពេលនេះខ្ញុំម្ចាស់យល់ថា ព្រះអង្គគួររៀបសព្រះកាយយាងគេចចេញពីនេះភ្លាមទៅ ! ចំណែកខ្ញុំម្ចាស់ទៅតាមក្រោយព្រះអង្គ !

- ទេ ! កេសររង្សី ! ខ្ញុំមិនដាច់ចិត្តរត់ចោលនាង និងកូនទាហានទាំងអស់គ្នាទេ !

ព្រះករុណាទ្រង់ត្រាស់ដោយព្រះទ័យរាវែក ។

- ការសំខាន់មិនមែនស្ថិតលើចំណុចនេះទេក្រាបទូល ! បើពេលនេះស្លាប់កូនទាហានប៉ុណ្ណេះ នោះក៏មិនជាការអ្វីដែរទេ ! អោយតែព្រះអង្គគង់ព្រះជន្ម ! ចុះបើអត់ពីព្រះអង្គទៀត តើសុវណ្ណភូមិនឹងត្រូវធ្លាក់ទៅដល់ណា ?... យាងចុះតាមស្ទឹងនេះភ្លាមទៅក្រាបទូល !

តរុណីពោលបង្ខំព្រះករុណា តែព្រះអង្គព្រះពុំព្រមសោះ ។ ទ្រង់គិតតែពីញាក់ព្រះទីនាំងអស្សុតរ ចូលមកជួយប្រយុទ្ធកូនទាហានទៅវិញព្រងើយលោកមេកងឃើញថា ឱកាសនេះពិតជាពុំអាចកែតេចខ្លួនពីក្រញាំសត្រូវបាន ក៏បកសេះចូលមកទូលព្រះករុណាថា ÷

- ព្រះអង្គយាងតាមស្ទឹងនេះភ្លាមទៅ ! ក្រាបទូលកុំគិតពីទូលបង្គំទាំងអស់គ្នាអោយសោះ ! បើព្រះអង្គបណ្តោយឱ្យសត្រូវចាប់ព្រះអង្គបាន សុវណ្ណភូមិនឹងត្រូវរលាយហើយក្រាបទូល ។

- ទេ ! លោកមេកង ! រកឈានជើងចេញចោលមិត្តរួមអាវុធរបស់ខ្ញុំមិនបានទេ !

- យាងភ្លាមទៅព្រះអង្គ ! ពួកយើងស្លាប់អស់ក្រែលណាស់ហើយ ។

កេសររង្សីតឿនដោយទឹកមុខព្រួយបារម្ភ ។ តែព្រះករុណាទ្រង់ពុំដាច់ព្រះទ័យយាងចេញទៅសោះ ។

- បើព្រះអង្គពុំព្រមយាងទៅទេ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងអារកធ្វើអត្តឃាតហើយ
 ព្រះករុណា ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ការសម្រេចរបស់តុលាការជាទីស្នេហា
 ដូច្នោះ ទ្រង់ក៏ព្រមយាងចេញពីសមរភូមិភ្លាម ។

- ខ្ញុំសូមលាសិនហើយ អ្នករាល់គ្នា !

យើងរីករាយពន់ប្រមាណ កាលដែលឃើញព្រះចមពលទ្រង់សុខចិត្ត
 យាងកៀសព្រះអង្គចេញពីសមរភូមិ ។ ទាហានទាំងអស់បានចូរទ្រូង ផុតពី
 កងលំគ្រប់គ្នា ។ យើងបាននាំគ្នាចូលមកប្រយុទ្ធជាមួយខ្មាំងគ្មានស្លាយជីវិត ។
 ក្រឡាសូក្រឡេកឃើញកញ្ឆក់សេរីរវង្សភ្លាម ត្រេកអរណាស់ ។ គាត់នេះញាតិ
 សេះជិះជ្រែកហ្នឹងទ័ពចូលមកជិតនាង ទើបបោះសំដីផ្អែផ្កាថា ៖

- អ្នក ! សួស្តីនាង ! ថ្ងៃនេះខ្ញុំមិននឹកស្មានថាមានភ័ព្វបានជួបមុខនាង
 សោះទេ !

នេះជាសំណាងខ្ញុំហើយ !

ឆោមស្នេហា នេះឆ្ងល់ក្នុងឱរាយ៉ាងខ្លាំង នឹងពាក្យស៊ីកសៀតរបស់
 ព្រានកញ្ឆក់នេះ នាងពេបមាត់ចំអកអោយបន្តិច ទើបរំលែកកាប់ផ្ទាំងទៅលើ
 ជនក្បត់នេះ ។ តែវាបានរងមុខអារុំនាងជាប់ ទើបនាងចោលសំដីតបទៅវា
 វិញថា ៖

- អូ ! លោកនៅរស់នៅឡើយទេ ! ខ្ញុំស្មានតែលោកស្លាប់បាត់តាំងពី
 យប់រដ្ឋប្រហារទៅហើយតើ !

- ក្រឡាសូ ! មិនងាយស្លាប់ផ្ដេសផ្ដាសទេ ! ជីវិតវាមធ្យូជសុំខ្លាច

ណាស់ !

ក្រឡាសូពោលបែបកំប្លែង ។

- ចាំ ! មែនហើយ តែបើកាលនោះខ្ញុំកាប់ថែមពីរបីដាវចំកន្លែងល្អ
ទៅទៀត ប្រហែលជាលោកត្រឡប់ជាសុំខ្មាសមច្ចុរាជវិញទេមើលទៅ !

ឆឺតាពោលចប់ក៏កាប់គាត់នេះទៀត តែគ្រប់ដំណើរក្បាច់អាវុធរបស់
នាង ក្រឡាសូបានរងជាប់ទាំងអស់ ហើយឆាកប្រយុទ្ធនេះគួរអោយចង់ឆយគន់
ណាស់ ។ មេជនក្បត់នឹកឃើញថា កាលពីជួបនាងនៅពេលរដ្ឋប្រហារ ដាវរបស់
នាងជាដាវមានពន្លឺរស្មីយ៉ាងប្លែក ចុះម្តងនេះម្តេចក៏គ្មានឃើញពន្លឺអ្វីសោះ គេក៏
យល់ភ្លាមថា ដាវនាងច្បាស់ជាត្រូវអ្នកយកការសម្ងាត់របស់គេលួចបានហើយ ។

- ម៉េចទៅនាង ! គ្មានដាវជ័យសិទ្ធិ នាងដូចជាមិនសូវធ្វើអោយគេឯង
ចាប់អារម្មណ៍នឹងក្បាច់អាវុធនាងសោះ !

ឆ្លើយនាងអើយ សឹកដាវទុកទៅវិញទៅ មើលឃ្មុំកូនទាហានរបស់
នាងស្លាប់ជិតអស់ទៅហើយៗ រូបរាងនាងស្អាតម្លឹងៗ ព្រមទាំងរីយនៅខ្លីដូចនេះ
ទៀត ខ្ញុំមិនដឹងជាមកចងពៀរវេរា យកឈ្នះពីនាងដូចម្តេចទៅរួចទេ !

ក្រឡាសូពោលដោយទឹកមុខព្យួរម ហើយប្រហែសខ្លួន ។ កេសរង្សី
ដឹងថា គាត់នេះប្រាសចាកការប្រុងប្រយ័ត្នហើយ ក៏លួចប្រើល្បិចកាប់ផាំងយ៉ាង
ធ្ងន់ ត្រូវកំភួនដៃមេក្បត់នេះ ។ ឈាមក៏ហូររាវចេញមក ។

- យី ! មេចង្រៃ កាប់អញផងតើ !

ក្រឡាសូពោលដោយភ្ញាក់ខ្លួន ។

កេសររង្សី ត្រេកអរណាស់ នាងអស់សំណើចបន្តិចទើបឆ្លើយថា ៖

- ពុទ្ធា ! ខ្ញុំមិននឹកស្មានថា ខ្ញុំបានមកចងពៀរនឹងលោកដោយមុខ
ដាវនេះទៀតទេ !

- មេស្រីចង្រៃ ! អញកាត់ក្បាលហងហើយពេលនេះ ។

ខ្លាចាស់ត្រូវរហូស ក្រោធយ៉ាងខ្លាំង វាស្ទុះចូលមកកាប់តុណ្ហិយ៉ាង
សាហាវ ប្រៀបបាននឹងរលកព្យុះសមុទ្រ ។

ស្រស់និមលពិតមែនជាស្រ្តីភេទ តែភ្លេងអាវុធរបស់នាងមានល្បិចគួរ
អោយស្ទើរចង់ប្រមាណ គ្រប់ដំណើរវាយដណ្តើមយកជ័យជំនះពីនាង នាងបាន
រងកាត់បានទាំងអស់ ដោយកាប់សងយ៉ាងរហ័ស ធ្វើអោយក្រឡាសូបុកពោរ
ម្តងៗដែរ ។

នាយប្រុញ ឃើញដំណើរការមិនសូវល្អ កំពុងគ្របសង្កត់លើរូបក្រឡា
សូ ក៏ញាក់សេះចូលមកជួយតយុទ្ធភាព ។ កេសររង្សីឃើញមុខវាភ្លាមក៏ស្គាល់
ច្បាស់ថា ជាអ្នកបានមកបន្តខ្លួនយកការសម្ងាត់ពីកងទ័ពបដិវត្តន៍ និងបានលួច
ដាវជ័យសិទ្ធិរបស់នាងផង នាងក៏និយាយថា ៖

- យើ ! អាប្រុញ ឯងជាមនុស្សក្បត់បន្តខ្លួនចូលមកបំផ្លាញគម្រោង
ការលើបដិវត្តន៍ដ៏ថ្លៃថ្លាទេតើ ! ឯងលួចយកដាវអញទៅទុកឯណា ?

- ដាវនាងឯង (ប្រុញតប) យើងមិនដឹងទេ !

- ឯងមិនដឹង ? ឈ្លើយស្លាប់ទៅអាចង្រៃ !

តុណ្ហិបញ្ចប់ប្រយោគនេះ ហើយក៏ប្រើចុងដាវទៅទម្លាយផ្ទាំងទ្រូង

នាយប្រុសអប្បលក្ខណ៍គ្មានមេត្តា ។ ជនក្បត់រហូតដាវពីដៃ របេះខ្លួនធ្លាក់ពីលើ
ខ្នងសេះមកដី មធ្យោជក៏ក្រញិយកជីវិតវាទៅចោលនៅស្ថាននរកអវិច្ច័យរំពេច

- ទាហានចូលព័ទ្ធជាប់មេស្រីចង្រៃនេះអោយបាន (ក្រឡាសូ

ហៅទាហាន)

ពេលនេះទាហាន ១០ នាក់ បានចូលមកចោមរោមវិរកញ្ជាយើងជិត

ជុំ ។

កល្យាណីក្នុងខណៈនេះ នៅសល់តែទឹកចិត្តក្លាហានប៉ុណ្ណោះទេ ដែល
ជម្រុញនាងអោយលើកដាវឡើងធ្វើការតស៊ូទល់នឹងបច្ចាមិត្ត ។

ចុះបើនាងហៅបាត់អស់កំលាំងណាស់ទៅហើយ ហើយគ្មានដាវជ័យ
សិទ្ធិទៀត តើនាងអាចប្រមូលយកជ័យជំនះពីពួកនេះបានទេ ?

អនិច្ចាអើយ ! កេសររង្សីអស់សមត្ថភាពគ្រប់យ៉ាងហើយ មើលចុះ
នាងរហូតដាវពីកញ្ចប់ដៃទៅហើយ ។ ទាហាននៃពួកក្បត់ឃើញដូច្នេះ ក៏ស្រែក
ហើកព្រៀវចូលមកផ្ទុះអាវុធជាប់នាងចងក្លាម ។

ពេលនេះ បើយើងក្រឡេកមកមើលទាហានបដិវត្តនវិញ យើងគ្មាន
ឃើញសល់អ្នកណាម្នាក់ មានជីវិតរស់នៅលើសមរភូមិក្រៅពីនាងកេសររង្សី
ឡើយ ។ ក្នុងថ្នកលោហិត មិត្តយើងបានរំលាងខ្លួនទៅយ៉ាងថ្លៃថ្នូរ ។

ក្រឡាសូ កាលបើបានដឹងថាពួកគេបានទទួលជ័យជំនះហើយក៏ចាត់ត្រា
អោយរកមើលព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័ន ក្រែងទ្រង់បានរំលាងខ្លួន ដោយមុខអា-
វុធរបស់ទាហានក្បត់ណាម្នាក់ ។ តែគេរកពុំឃើញព្រះអង្គសោះ ព្រោះព្រះអង្គ

បានភៀសព្រះកាយចេញផុតពីសមរភូមិយូរក្រែលបាត់ទៅហើយ ។

ក្រឡាសូ ក្តៅក្រហាយណាស់ ដែលព្រះបាទសាយណ្ណវ្ម័ន ទ្រង់អាច
យាងភៀសព្រះអង្គចាកផុតពីក្រញាំពួកគេបានក្នុងលើកនេះតទៅទៀត ។ តែ
បន្ទោសកូនទាហានគេយ៉ាងខ្លាំង ។

- ពួកយើងបានទទួលជោគជ័យមែនហើយ ! តែខ្ញុំមិនសរសើរទេ
ព្រោះចាប់ព្រះបាទសាយណ្ណវ្ម័នមិនបាន ! ឥឡូវរៀបចំនាំគ្នាត្រឡប់ទៅវិញ ។

ប្រតិកម្មស្នេហា

ព្រះបាទសាយណ្ហាវ្រ្ម័ន កាលទ្រង់យាងមកដល់បន្ទាយគោកឆ្លុកភ្លាម ទ្រង់បាននាំកងទ័ពបដិវត្តន៍ មួយចំនួនធំមកកាន់កន្លែងរងគ្រោះថ្នាក់ ដើម្បីជួយ ព្រះរាជបរិពារដែលត្រូវទាហានរបស់រាមរាជ្យ ដឹកនាំដោយក្រឡាសូលបចូល មកព័ទ្ធជាមួយប្រហារ ។

នៅទីនោះ ទិដ្ឋភាពដ៏តក់ស្លុតបានកន្ត្រាក់ទង់ប្រមាត់បេះដូងយើងរាល់ គ្នាយ៉ាងខ្លាំង ។ មើលចុះ ! សាកសពទាំងអស់ដែលនៅដេកស្លុកស្ទឹង ក្នុងថ្នក លោហិត ប្រកបដោយក្លិនឆ្អាបគឺសុទ្ធសឹងជាមិត្តរួមអារុំធរបស់យើង ។

- ពុទ្ធោ ! ពួកយើងស្លាប់ទាំងអស់ ! កេសររង្សីប្រហែលវាចាប់យក បាត់ទៅហើយ

ព្រះប្រមុខកងទ័ពបដិវត្តន៍ ទ្រង់លាន់ព្រះឱស្ឋដោយបង្ហូរព្រះអស់រូ- ជលមកជាមួយផង ។

កងទ័ពបដិវត្តន៍ បាននាំគ្នាឈរស្ទឹងស្មាធី មួយរយៈពេលយ៉ាងតូច គោរពចំពោះវិញ្ញាណក្ខន្ធ អ្នកដែលបានបាត់បង់ជីវិតលាចាកលោកយើងទៅ ទើបចូលទៅរើសសាកសពនាំយកមកបន្ទាយ ដើម្បីចាត់ចែងធ្វើបុណ្យបញ្ចុះ ទៅតាមប្រពៃណីជាតិ ។

ពន្លឺត្រជាក់នៃព្រះសុរិយា បានក្លាយទៅជាពិសដ៏ក្តៅទៅហើយ ពួក
អ្នកបដិវត្តន៍ កាលប្រមូលសាកសពបានគ្រប់ចំនួនហើយ ក៏ត្រឡប់មកបន្ទាយ
គោកធ្នូកវិញយ៉ាងសោករន្ធត់ ។

ចំពោះព្រះបាទសាយណ្ហាវ្ម័នវិញ ការបាត់បង់ជីវិតកងទ័ពរបស់ទ្រង់
និងការបាត់ខ្លួននៃកញ្ញាកេសររង្សី បានធ្វើអោយព្រះអង្គទ្រង់វិយោគទុក្ខ ជា
ភិយេ្យភាព ។

សូមបែរមកជួបកញ្ញាកេសររង្សីម្តង ។

កាលដែលមកដល់ទីក្រុងក្រឡាសូ ពុំបានបញ្ជូនកញ្ញារងគ្រោះយើង
មកអោយរាមរាជ្យតាមរយៈច្បាប់ទេ គេយកនាងមកទុកក្នុងបន្ទប់មួយនៅក្នុង
គេហស្ថានរបស់គេ ។

ព្រះប្រភាករ ក្រោយដែលបានរែកពុទ្ធសំពាយកម្មលោកិយ៍អស់រយៈ
ពេលពេញមួយថ្ងៃគត់ ក៏បានយាងចូលសន្និប្រកាសចាកចោលលោកយើងនេះ
ទៅ ទុកអោយព្រះច័ន្ទ និងដួងតារាវាបំពាន់នៅកំព្រាជាមួយសត្វនិករ ។

សត្វចម្រិត ឥតវាសនាស្រែកយំច្រេកៗ ហែកតុណ្ហភាពឥតដាច់ស្ទរ
ព្រឹក្សាថ្មីថ្មីបោះកប្រាណខ្សឹកខ្សួលឆ្លើយឆ្លងគ្នាក្នុងលំហសមុទ្ររាត្រី គួរអោយ
សង្វេគ មិនខុសគ្នាពីកញ្ញាកេសររង្សីដែលកំពុងតែរងទុក្ខ ដោយសារការឈ្លាន-
ពានយ៉ាងខ្មៅក្រខក់របស់ក្រឡាសូឡើយ ។

ក្រោមពន្លឺទៀនដែលឆេះបញ្ចេញរស្មីព្រឹមៗ នាងរត់ឆ្លេរឆ្លាច្នេះឡើង

ពេញក្នុងបន្ទប់ គេចខ្លួនចេញពីកណ្តាប់ដៃរបស់ព្រានចាស់ ។

តែបន្ទប់មានទីតូច ពុំអាចអោយនាងនាងចេតទៅណាបានដូចបំណង ឡើយ នាងហៅវហត់ណាស់, ទឹកភ្លើងត្រជាក់ប្រាណនាង ។ ក្រឡាសូរត់តាម ចាប់នាងដោយទឹកមុខញញឹម វាបន្លឺពាក្យល្ងង់លោមនាងថា ៖

- អូរត់ទៅណាក៏មិនរួចដែរ នៅស្ងៀមទៅល្អជាង ! បងស្រឡាញ់ អូរណាស់ !

- អាតិរច្ឆាន ! អញមិនស្រឡាញ់អាងទេ ! អាងសម្លាប់អញទៅ វិញទៅ អញសប្បាយជាងចំណាយខ្លួន ជាចំណីអារម្មណ៍របស់អាងណាស់ ។

ធីតាពោលដោយបោះជំហានថយក្រោយសន្ធឹមៗ ។ នាងបើកភ្នែក ប្រកបដោយអាការភ័យតក់ស្លុត មើលក្រឡាសូដែលចេះតែរំកិលខ្លួនចូលមក ចាប់នាងឥតអាណិតអាសូរ ។

ភ័យណាស់ ! ដោយនាងទល់ខ្នងនឹងជញ្ជាំងទៅហើយ ។ មិនដឹងគិត ដូចម្តេច ដើម្បីដោះខ្លួនអោយបានឆ្លងផុតពីគ្រោះកាចនេះបាន កេសររង្សីក៏ ត្រឡប់ជាពោលពាក្យអង្វករក្រឡាសូ ដោយសំដីផ្អែមត្រជាក់ទៅវិញ ។

- លោក ! សូមកុំធ្វើបាបខ្ញុំ ខ្ញុំភ័យណាស់ !

- អូនភ័យ ! (ក្រឡាសូញញឹម) កុំភ័យធ្វើអ្វីអូន បងមិនធ្វើបាបអូន ទេ ! អូនភ្លេចឬនៅពាក្យដែលបងបានប្រាប់អូនថា បងស្រឡាញ់អូន !

- ចា ! សូមលោកមេត្តាកុំស្រឡាញ់បងខ្ញុំធ្វើអ្វី ខ្ញុំនៅក្មេងណាស់ !

- ហាំ ! ហាំ ! នៅក្មេង ? នាងពេញក្រមុំស្អាតដល់ទៅម្ខាងទៅហើយ
នៅមិនទាន់ដឹងខ្លួនទៀតឬ ? អូនព្រមស្រលាញ់បងធ្វើជាប្ដីទៅ បងនឹងថ្នាក់ថ្នម
អូន លើកតំកើងអូនតាមចិត្តអូនប្រាថ្នា

ស្រស់នារីមិនទាន់ទាំងឆ្លើយតបដូចម្ដេចនឹងប្រយោគនេះផងក្រឡាសូ
បានចូលមកក្រសោបឱបអង្គប្រាណនាងជាប់ ។ នារីកំព្រាភ័យញ័រអស់អង្គកាយ
ប្រឹងរើបម្រះចេញពីការឱបរិតនេះ តែគួរឱ្យសរសើរមេក្បត់ជាតិនេះដែរ ពិត
មែនតែដែរបស់វាម្ខាងត្រូវរបួសមិនទាន់ជានៅឡើយក្ដី ក៏កម្លាំងដៃម្ខាងរបស់
វាអាចក្រសោបឱបប្រាណនាងបានជាប់ដូចបំណង ។

កេសររង្សីមិនដឹងគិតដូចម្ដេចនឹងគេចចេញពីច្រមុះ របស់សត្រូវ ដែល
លុតចូលមកក្រេបរលជាតិពីផែនផ្កាល់របស់នាងបាន ក៏បណ្ដោយខ្លួនសម្លឹង
ស្មានភាព វាយបម្រះយករូចខ្លួនអោយបានប្រសិទ្ធិភាព ។ ក្រឡាសូបានចិត្ត
ព្រោះឃើញនាងនៅស្ងៀម បណ្ដោយប្រាណអោយវាឱបរិតថែទើបតាមចិត្ត ក៏
ទុកចិត្តបោះបង់ការប្រុងប្រយ័ត្នអស់រលីង ។

កេសររង្សីឃើញថាឱកាសប្រសើរបានចូលមកហើយ ក៏ស្ទុះមកចាប់
ដៃដែលត្រូវរបួសរបស់ក្រឡាសូជាប់ ទើបមូលយ៉ាងខ្លាំង ។

ក្រឡាសូឈឺណាស់ វាស្រែករោទ៍ពេញក្នុងផ្ទះ ធ្វើអោយទាហានទាំង
ឡាយភិតភ័យរត់ចូលមកជួយជាបន្ទាន់ ។

ទ្វារដែលបិទជិតត្រូវទាហានអង្គរក្សទាត់ក្ដាំង ! ក្ដាំង ! លុះត្រាតែ

រលឹកឡើង ។

- ជួយអញផង ! ជួយអញផង ! វាកាន់ដៃបាក់ឥឡូវហើយ

ក្រឡាសូប្រាប់ទៅទាហានដែលរត់មកជួយ ។

មិនបង្អង់ ពួកនេះនាំចូលមកចាប់ដៃគេសររង្សីច្របាច់ លុះត្រាតែនាង
ពុំអាចមូលដៃក្រឡាសូតទៅទៀតកើត ។

ក្រឡាសូបានរួចពីគ្រោះថ្នាក់ចូរទ្រូងយ៉ាងខ្លាំង តែការឈឺចាប់បានធ្វើ
អោយជនជរានេះក្ដៅក្រហាយណាស់ ។

- ពួកអាងប្រដៅច្បាប់ ឱ្យមេស្រីចង្រៃនេះឱ្យដឹងម្តងទៅមើល !
ហេតុដូចម្តេចបានជាវាមកមូលដៃអញអោយឈឺសឹងងាប់យ៉ាងនេះ !

ពួកអាមាត្រដៃដល់របស់ក្រឡាសូ ឥតប្រណីស្រីរងគ្រោះឡើយ ។ វា
នាំគ្នា ទះតប់ ទាត់ធាក់ នាងយ៉ាងដំណំ លុះត្រាតែនាងសន្លប់បាត់ស្មារតី ។

- អើអោយវាស្លាប់ទៅចុះ ! មេស្រីចង្រៃ បានគេស្រលាញ់បានចិត្ត
ណាស់ ! ទាល់តែឈឺខ្លួនអីចឹងបានសមមុខ នែៗ ! ពួកឯងនាំគ្នាយកវាទៅថ្វាយ
ព្រះអង្គរាមរាជ្យភ្លាម ! ថាវានេះហើយដែលមានដាវជ័យសិទ្ធិ ជាអ្នកមករំដោះ
ព្រះបាទសាយណ្ណវរ្ម័នកាលពីរដ្ឋប្រហាររបស់យើងនោះ

ទាហានគោតតាមបញ្ជា ក៏នាំកញ្ចប់អភ័ព្វ ដែលសន្លប់ឥតដឹងខ្លួនចេញ
ពីបន្ទប់មួយរំពេច

យប់មិនទាន់ជ្រៅណាស់ណានៅឡើយទេ ។ ពេលថ្ងៃណោះ នៅក្នុង

ក្រឡាបន្តរបស់រាមរាជ្យ សំលេងតន្ត្រីកំពុងបើកបទយ៉ាងពិរោះរង ។

នៅលើគ្រែមាស រាមរាជ្យទម្រេតខ្លួនច្រត់ទៅលើខ្នើយដ៏វិចិត្រ ។
គ្រាប់ភ្នែកសំលឹងមើលទៅនាដករី ដែលកំពុងពត់ពោនកាយរេរាំបំពេញចិត្តគេ

នាងទាំងនេះជានារីក្រមុំមានរូបឆោមស្រស់ខ្ចីល្អក់ រាងកាយគ្រប
ដណ្តប់ដោយស្បែកយ៉ាងស្តើងៗ ។ រាមរាជ្យ ជាមហាចោរកំពូលទាសាកាមគុណ
វាចូលចិត្តអោយនាដករី បញ្ចេញរាងកាយស្ទើរអាក្រាតបែបនេះណាស់ ។

ពន្លឺភ្លើងនេះព្រោងព្រាត, បទភ្លេង និងចម្រៀងកំពុងតែលាន់ឮរំពង
ដឹកនាំចង្វាក់នាដកម្ម អោយប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងក្សេមក្សាន្តនៅក្នុងតំណាក់ ។

ស្រាប់តែពេលនេះទាហានម្នាក់ ចូលមកលុតជង្គង់ឱនមុខចំពោះមុខ
រាមរាជ្យ រាយការណ៍ថា ៖

- បពិត្រព្រះចមរភពកំពូលក្រុងសុវណ្ណទាំងមូល ! នារីម្នាក់ដែលមាន
ដាវជ័យសិទ្ធិ ហើយជាអ្នករំដោះស្តេចសាយណ្ហាវ្យុន ចេញពីរាំងកាលពីរាត្រីរដ្ឋ
ប្រហារ ឥឡូវត្រូវលោកមហាឧត្តមសេនាក្រឡាសូចាប់បានបញ្ជូនយកមកថ្វាយ
ព្រះអង្គហើយ ក្រាបទូល !

រាមរាជ្យញញឹមចំពោះដំណឹងដ៏ល្អនេះ ទើបសួរជួនពាក្យដែលដឹងមក
ហើយថា ៖

- ចាប់នាងដែលមានដាវជ័យសិទ្ធិ បានហើយ ? ហាំ ! ហាំ ! នាំ
យកមកអោយយើងមើលមុខវាភ្លាម ! យើងចង់ស្គាល់ណាស់ !

ពួកភ្លេង, អ្នកចម្រៀង និងស្រីរាំបានបញ្ឈប់ការសំដែងភ្លាម ហើយ
ដកខ្លួនចេញពីនេះមួយរំពេច ។ ចំណែកកេសររង្សីក៏ត្រូវគេបញ្ជូនយកមកនៅ
ចំពោះមុខរាមរាជ្យ ។

អ្នកគ្រប់គ្រងរាជសម្បត្តិ នៅលើបល្ល័ង្ករាជព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័ន មិន
បានមើលមុខកញ្ញាយើងទេ, ព្រោះនាងឱនចុះពុំព្រមងើបទទួលវាសោះ, រាម-
រាជ្យក្តៅនេះឆ្ងល់ក្នុងទ្រូងដូចគេយកភ្លើងមកដុតពេល ក៏ស្រែកតម្រាម កេសរ
រង្សីថា ÷

- នែ ! ស្រីចង្រៃ ! ទីបំផុតនាងបានចូលខ្លួនក្នុងក្រញាំយើង !
នាងងាកមុខមកមើល !

កេសររង្សីហាក់ដូចភ្ញាក់ពីការសន្លប់ នាងងើបមុខមើលមកម្ចាស់
សម្លេងនេះ ដោយឃ្លាន់ខ្មាញ់ ។

រាមរាជ្យយល់ជាក់វង់ភ័ក្ត្រនាង ក៏រំជើបរំជួល ញាប់ញ័រក្នុងដួងចិត្ត
យ៉ាងខ្លាំង ។ ភ្លើងកំហឹងបានរលត់បាត់បង់ទៅមួយរំពេច ដោយសារឥទ្ធិពលនៃ
ទឹកមន្តស្នេហា ដែលព្រះកាមទេពជាម្ចាស់បានស្រោចស្រពព្រោះព្រំទៅលើដួង
ចិត្តបុរសនេះ ។ គាត់នេះ ប្រែទឹកមុខពីក្រញាំមកជាញញឹម ហើយប្រឹងសម្លឹង
មើល ស្រីអភ័ព្វជាប់ចំណងនេះដោយការចូលចិត្តយ៉ាងចម្លែក ។

- ស្រស់ណាស់នាងកញ្ញា ! ពេលនេះបើនាងញញឹមបន្តិច ជាជំនួសទឹក
មុខមាំកាច ខ្ញុំប្រហែលជាស្លាប់នៅលើត្រែមាសនេះហើយ ! នាងឈ្មោះអ្វីទៅ !

- យើងឈ្មោះកេសររង្សី ! គាត់ឯងសួរមានការអី !

កេសររង្សីឆ្លើយកំបុតៗ ។

- ហាំ ! ហាំ ! សម្លេងគម្រោចគម្រើយប៉ុណ្ណេះ ក៏នៅតែមានសភាពជា
តន្ត្រីទិព្វដែរ ! យើងសួរឈ្មោះនាង គ្មានប្រាថ្នាអ្វីក្រៅពីចង់ស្គាល់ទេ !
ទាហាន (រាមរាជ្យបែរទៅនិយាយអោយសេនាមាត្យ) កាត់ស្រាយចំណងឱ្យ
នាងភ្លាម ហើយនាំនាងយកទៅអោយយាមអករៀបចំផ្ចិតទឹក តាក់តែងកាយ
អោយភ្លាមៗ ទៅ !

ទាហានដែលនាំនាងមកពីផ្ទះក្រឡាសូ យកមកកាន់ទីនេះ គឺជាអ្នក
ដែលបានវាយធ្វើបាបនាង ។ លុះឮរាមរាជ្យសំដែងអាការៈទន់ភ្លន់ ខុសប្លែកពី
អ្នកទោសទូទៅ ដែលចាប់បានយកមកអោយសំរេចទោស វាងឿងឆ្ងល់ហើយ
នាំគ្នាស្ទើររត់ស្រេកក្នុងខ្លួនយ៉ាងខ្លាំង ។

គេនាំគ្នាកាត់ចំណងដៃអោយនាង ហើយក៏នាំនាងយកទៅប្រគល់ឱ្យ
យាមអកភ្លាម ដើម្បីប្រញាប់ប្រញាល់នាំគ្នាភៀសខ្លួន ចេញពីកន្លែងនេះទៅ
វិញដោយខ្លាចកើតហេតុមិនស្រួល ។

ចំណែកយាមអក ការដែលផ្ចិតទឹកតាក់តែងកាយអោយនាងកេសរ-
រង្សីហើយ ក៏នាំនាងយកមកកាន់កន្លែងរបស់រាមរាជ្យ ។

ប្រមុខពួកក្បត់ ឃើញនារីអភ័ព្វមានរូបឆោមស្រស់បំរវរមកដល់ ក៏
ស្ទុះក្រោកឡើង ដោយទឹកមុខញញឹមរីករាយ ។

ភ្លើងស្នេហ៍បានដុតរោលទងបេះដូងគាត់យ៉ាងខ្លាំង ។

- អង្គុយលើគ្រែនេះមកនាង !

រាមរាជ្យនិយាយដោយកិរិយាទន់ភ្លន់ ។ កេសររង្សី ស្គាល់អាកប្បកិ-

រិយាលាក់ក្រចកយ៉ាងក្រខក់នេះ ក៏តបដូចឥតដឹងខ្លួនអ្វីសោះថា ៖

- ចាំ ! អរគុណណាស់ ! តែកន្លែងនេះមិនសមហ៊ានខ្ញុំមកអង្គុយទេ !

- ទេ ! នាងគ្មានទាល់អ្វីទេ ! អង្គុយមក !

កេសររង្សីធ្វើអេះអុញដូចជាខ្លាចចិត្តរាមរាជ្យ ដើម្បីស្តង់ជំរោចិត្តមេជនក្បត់នេះតទៅទៀត ។ រាមរាជ្យឃើញអាកប្បកិរិយានាងដូច្នេះ ក៏សរសេរចូលជិតចាប់ដៃនាងគ្មានរំអែង ។

- អង្គុយលេងជាមួយបងមកអូន !

បុត្រីខ្មោចអ្នកឧកញ៉ាភក្សាខ័ណ្ឌជិនិតភក្តី បុកពោះនឹកខឹងមួយរំពេច តុលីរលាស់ដៃចេញពីចោរព្រាននេះ ទើបទះកំភ្លៀងវាមួយដៃយ៉ាងខ្លាំង ។

- ហ៊ុះ ! អាចង្រៃ ! ឯងចង់ប្លន់ព្រហ្មចារិយ៍គេឬ ? ឈ្លើយកុំសង្ឃឹមអញសុខចិត្តស្លាប់ល្អជាង អាចង្រៃ ! ឯងកុំស្មានថាអញស្រលាញ់ខ្លួនអោយសោះ !

ត្រូវមួយកំភ្លៀង មហាចោរភ្នក់ចិត្តនឹកក្តៅឈូលមួយរំពេច ។ ទឹកមុខធ្លាប់ញញឹមក៏ក្លាយជាកាចសាហាវមួយខណៈ ។

ពេលនេះ វាវង់សំលេងដូចជាផ្កាចាន់ដើមឆ្នាំសន្លាប់ទៅនាងថា ៖

- យើ ! មេស្រីចង្រៃ ! ឃើញអញស្រលាញ់បានចិត្តផងឬ ? ឥឡូវ
អញសូមសួរថា : ស្លាប់ និងព្រមទទួលអញជាប្តីហង់ឯងទទួលយក ! មុខណា ?

- ព្រមទទួលធ្វើជាប្តី ? ឆ្លើយ ! (នាងពោលដោយស្មោះទឹកមាត់)
មនុស្សក្បត់ជាតិជិះជាន់ពន្លឺជាតិ អោយប្រទះនូវការបែកបាក់សាមគ្គី អញមិន
ព្រមស្រលាញ់ឡើយ អញសុខចិត្តស្លាប់ប្រសើរជាង !

- សុខចិត្តស្លាប់ ! ហាំ ! ហាំ ! ស្លាប់វាងាយទេ

- អើ ! សម្លាប់អញមក ! ឯងចង់ទុកអញធ្វើជាប្រពន្ធធ្វើអ្វី ! សូមកុំ
ភ្លេចអោយសោះថា : កងបដិវត្តន៍គ្រប់រូបមិនខ្លាចស្លាប់ដើម្បីជាតិទេ ! ការ
ស្លាប់ដោយបំរើជាតិ គឺជាករណីយកិច្ចមួយដែលយើងគ្មានរុញរា !

រាមរាជ្យហួសចិត្តមិនដឹងគិតដូចម្តេច ព្រោះទឹកចិត្តនៅតែជំពាក់ចង់
បាននាងធ្វើជាភរិយា ក៏ត្រឡប់ជានៅស្ងៀមរិះគិតក្នុងចិត្តទៅវិញ ។ កេសររង្ស៊ី
យល់ថាឱកាសនេះ នាងមិនអាចគេចខ្លួនទៅណាឬចពីក្រញាំសេចក្តីស្លាប់ឡើយ
ក៏ងាកមើលទៅជុំវិញខ្លួន ប្រុងរាវរករបស់អ្វីមួយមកសងសឹកចំពោះមេក្បត់នេះ
ដើម្បីអោយបានអស់ចិត្ត បំណាច់មុននឹងគេប្រហារបង់ ។

នុ៎ះ ! កាំបិតមួយនៅលើក្បាលត្រែយ៉ាងសង្ហា ។ ត្រេកអរណាស់មិត្ត
នារីបដិវត្តន៍យើងក៏រំលៀកខ្លួនមករកអាវុធនេះ ។

មកដល់ដូចប្រាថ្នាហើយ នាងកន្ត្រាក់យកមកក្តាប់យ៉ាងណែន ហើយ
លើកឡើងចាក់រាមរាជ្យពេញទំហឹងបំណងផ្តាច់ជីវិតន្ត្រីយ៍របស់វាតែម្តង ។ តែ

ឥតប្រយោជន៍ ចោរហនេយ្យនេះដឹងខ្លួនទាន់ក៏គេចផុត ហើយចាប់ដៃនាង
ច្របាច់យ៉ាងខ្លាំង លុះត្រាតែធ្លាក់កាំបិតមួយវិញ ។

ពេលនេះរាមរាជ្យខឹងច្រឡោតលើសត្រាមុនៗ ទាំងអស់ ។ សេចក្តី
ស្នេហាដែលគេបានបណ្តុះអោយកើតឡើង ក្នុងបេះដូងគេក៏ត្រឡប់ក្លាយទៅជា
ភ្លើងសងសឹកមួយយ៉ាងសាហាវ ។

ប្រតិកម្មគ្រប់យ៉ាងបានកើតឡើងហើយ ។ រាមរាជ្យទះតប់នាងឥត
ត្រាប្រណី លុះត្រាតែគេសង្កេតឃើញតំណក់លោហិតពណ៌ក្រហម ចេញមក
តាមច្រមុះ និងតាមមាត់ ។

- ទាហាន ! ចាប់មេចោរស្រីផ្លាស់នេះយកទៅឃុំឃាំងភ្លាម ខាន
ស្តែកត្រូវយកវាទៅសម្លាប់ចោលជាមួយអារិសេសសេនា

- យកអញទៅសម្លាប់ ! ហាំ ! ហាំ ! អញសប្បាយចិត្តណាស់ ព្រោះ
ងាប់បានកើតដើម្បីបន្តការសងសឹកជាមួយអាងឯទៀត !

កេសររង្សី ពោលដោយក្លាហាន ។

ខណៈនេះទាហានជាច្រើនរូបបានចូលមកដល់ ក៏នាំគ្នាចាប់ចងកញ្ឆា
រងគ្រោះ នាំបណ្តើរចេញពីតំណក់របស់រាមរាជ្យយកមកមន្ទីរឃុំឃាំងវិញ ។

មិត្តអ្នកអានជាទីគោរព អ្នកនិពន្ធសូមស្វែងទុករឿងរ៉ាវរបស់កញ្ញា
កេសររង្សីមួយអន្លើសិន ដើម្បីសូមអញ្ជើញអារម្មណ៍មិត្តអ្នកអាន ទៅជួប
ដំណើរការផ្សេងៗ ស្វែងរកដាវមរកតរបស់នាយឆន្ទោ ជាបងរបស់នាងម្តង

ក្រោយពីធ្វើដំណើរអស់រយៈពេលជាច្រើនថ្ងៃ ដោយគិតទាំងការ
រង្វេងជាច្រើនលើក នៅក្នុងពន្លាជ័យដ៏ស្ងាត់ជ្រងំគួរអោយព្រឺព្រួចតក់ស្លុត នៅ
ក៏បានមកដល់ជើងភ្នំមាសដូចប្រាថ្នា ។

ព្រះអាទិត្យរះផុតចុងព្រឹក្សាធំៗ ទៅហើយ គេជាធាតុកំពុងបញ្ចេញ
ឥទ្ធិពលដុតរោលធម្មជាតិ ។ នៅឆ្នេរចតសេះទុកនឹងជើងភ្នំស្រួលបូលហើយក៏ម្នី-
ម្នាឡើងទៅលើកំពូលភ្នំ ដើម្បីយកដាវដែលកប់នៅក្រោមព្រះបាទព្រះរូបសំ-
ណាក តាមបណ្តាំខ្លោចឪពុក ។

ពេលនេះ គឺពេលដែលចៅមាណពកំពុងធ្វើដំណើរយ៉ាងស្នាហាប់មក
កាន់គោលដៅនៃដែនអរញ្ញនេះ ដែលបានបន្តិបទចម្រៀងធម្មជាតិយ៉ាងស្រាល
បំពេរសោតាគេ គេពុំបានផ្តោតគំនិតគិតលន្លងលន្លោច ទៅតាមសង្វាក់តន្ត្រី
ធម្មជាតិ ឡើយអារម្មណ៍គេចាក់ស្រែះគួរមកតែដាវមរតកមួយមុខប៉ុណ្ណោះ ។

ពេលវេលាកន្លងទៅអស់មួយស្របក់ធំហើយ កំសួលថ្ងៃបានរះមកកំ-
ឡោចសារពាង្គកាយគេយ៉ាងខ្លាំង, តែពេលនេះគេក៏បានមកដល់កំពូលភ្នំដោយ
សន្តត់ ។ នៅសែនត្រេកអរ, គេក្រឡេកទៅយល់ព្រះរូបសំណាកដ៏ធំមហិមា
ឈរបែរភ័ក្ត្រទៅកាន់ទិសបូព៌ាប្រកបដោយឫកពារយ៉ាងអង់អាច ។ នរៈបោល
យ៉ាងលឿនសំដៅព្រះបាទខាងឆ្វេងដែលមានទំហំធំខ្ពស់ ។

គេបង្វិលខ្លួនមួយជុំនៅទីនេះ ដោយប្រើចក្ខុពិនិត្យរកកន្លែងខ្វះក-
កាយលូកយកដាវមរតក ។ តែគ្មានឃើញចំណុចត្រង់ណាថាជាស្នាមល្អមិន

បើកខ្លះទៅកើតសោះ ។ មាណពទាល់គំនិតគេយកដៃអែក្បាលដោយអាការៈ
ខ្ពស់ចិត្ត ។ គួរអោយចាប់អារម្មណ៍ណាស់ ជាប់នឹងព្រះបាទព្រះរូបសំណាកនេះ
មានសិលាចារិកមួយផ្ទាំងនៅក៏គិតថា បើថ្មមួយផ្ទាំងនេះមិនមែនជាគំរូដែល
គេគ្របបង្កប់ដាវនោះទេ ! គេពិតជាមិនដឹងរកដាវនេះយ៉ាងដូចម្តេចឡើយ !

នរក៏ចាប់បង្ហើបលើកថ្មនេះពេញទំហឹង ថ្មក៏រលើកឡើងបញ្ចេញរូប
ដាវមួយយ៉ាងស្អាតមានក្បាច់ក្បូរយ៉ាងប្រណិត ។ គេរំភើបចិត្តជាភិយ្យោភាព
ក៏ចាប់ដាវនេះបានហើយក្តាប់យ៉ាងណែន លើកត្រូវកាប់យ៉ាងពេញចិត្ត

ដាវនេះល្អណាស់ ! ចាប់ពីពេលនេះទៅពួកក្បត់ដែលកំពុងបង្កបង្កើត
ក្លែងអសន្តិសុខពេញនគរនឹងត្រូវវិនាស ដោយសារដាវនេះជាមិនខាន

នៅពេលហើយក៏ទើបយុទ្ធភណ្ឌដោយក្តីរីករាយ តែខណៈនេះរឿង
មួយបានផុសឡើង ទាញស្នាមគំនូសទឹកមុខនរក៏អោយរិលទៅជួបសេចក្តីទុក្ខ
មួយជំពូក ដែលបានទ្រុតទ្រោមបាត់បង់ចេញពីខ្សែអារម្មណ៍គេអស់មួយរយៈ
មកហើយ ។ គេឈររស់លឹងកន្លែងដក់ដាវ ដោយទឹកមុខស្ងួតទើបបន្តិវាចាថា÷

- កេសររង្សី ! កេសររង្សីប្អូនស្រីរបស់ខ្ញុំស្លាប់ហួស ! តែគួរឱ្យ
ឆ្ងល់ បើនាងស្លាប់ម្តេចក៏បាត់ដាវមួយគ្រឿង ពីកន្លែងនេះទៅណា ! ឱ ! ប្រ-
ហែលជាប្អូនខ្ញុំនៅរស់រានមានជីវិតនៅក្នុងផែនដី ដែលប្រកបដោយកលិយុគ
អាប៌អូរនេះនៅឡើយទេ !

មេឃស្រទំទោរទន់លេបបាត់កាំរស្មីព្រះអាទិត្យ ពិភពសន្តិវាស, ព្រះ

ពាយត្រជាក់ធ្លាក់មករំភើយៗ សត្វទោចស្រែកដង្ហោយយំៗ គួរសោកស្រណោះ
ឆន្ទោលើកថ្មដាក់ដូចដើមវិញក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះរូប លាចុះមកពីលើកំពូលភ្នំ
មកដី ប្រញាប់ស្រូតរូតដំណើរទៅស្វែងរកជួបព្រះប្រិយមហាក្សត្រ តាមបណ្តាំ
ខ្មោចបិតា ។

ព្រះអាទិត្យហៀបអស្តង្គត ផុតកំណត់នឹងបំភ្លឺពិភពលោកទៅហើយ
ឆន្ទាក៏ចេញពីភ្នំមាសមកវិញ ។ ដោយអាការៈត្រេកអរណាស់ ។ ទៅតាមដង
ផ្លូវគេគិតថា ដោយសារដាវមរតកដ៏ប្រកបដោយវិទ្ធិបារមីយ៉ាងសក្តិសិទ្ធិនេះ គេ
នឹងក្លាយជាមនុស្សពូកែមួយរូបជាប្រាកដ ។

សេះបោលទៅមុខឆាន់ពួកប ! កុប ! នាំម្ចាស់របស់វាទៅកាន់គោល
ដៅរឹងស្រមោលភាគីក៏ធ្លាក់សន្ធិមៗ ចូលមកដណ្តប់មហាប្រថី ។

មកដល់ភូមិមួយ មិត្តយើងក៏សុំផ្ទះអ្នកស្រុកម្នាក់សំរាកមួយយប់សិន
ព្រោះខ្លាចក្រែងវង្វេងផ្លូវរកចូលទៅរាជធានីសុរិយោភូមិមិនឃើញ ។

ឥទ្ធិពលជាវច័យសិទ្ធិ

ការបាត់បង់រូបកញ្ជកេសររង្សី បានធ្វើឱ្យកងទ័ពបដិវត្តន៍ទាំងមូលនេះ មានការរំជើបរំជួលយ៉ាងខ្លាំង ចំពោះព្រះនរេន្ទ្រវរ្ម័នទី១ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះវិយោគ លើសលែងអ្វីទាំងអស់ ។

ពីរថ្ងៃកន្លងមក នៅក្នុងរាជធានីសុវណ្ណភូមិ ព្រឹកនេះប្រជារាស្ត្រភ្ញាក់ ឡើងមកជួបជុំគ្នាកកកុញនាមុខព្រះបរមរាជវាំង ជាទីមួយដែលនឹងសំរេចទោស ប្រហារជីវិតអ្នកទោសពីររូប គឺកញ្ជកេសររង្សី ដែលជាប់ចោទពីបទចូលរួមក្នុង ចលនាបដិវត្តន៍ ប្រឆាំងតបនឹងរបបគ្រប់គ្រងរដ្ឋថ្មី និងលោកវិសេសសេនាពិបទ សមគំនិតនឹងព្រះបាទសាយណ្ហាវរ្ម័ន ។

មកដល់ត្រង់នេះ យើងសូមមិត្តអ្នកអានអភ័យទោស អោយយើង បរិយាយពីលោកវិសេសសេនានៅក្នុងតុកបន្តិច ។ កាលដែលកងទ័ពរបស់រាម- រាជ្យ បានសំរេចការប្លន់ដណ្តើមយកបល្ល័ង្ករាជ្យ ព្រះបាទសាយណ្ហាវរ្ម័នបាន ហើយ ហើយឡើងគ្រប់គ្រងរាជ្យភ្លាមនោះ មន្ត្រីក្បត់ដែលមានក្រឡាសូជាមេ ព្យុះព្យួងបានយកលោកវិសេសសេនាមកធ្វើទារុណកម្មយ៉ាងធ្ងន់ ។ វរជនក្លាហាន ពុំបានជ្រាបថារាជ្យប្រហារកើតឡើងទេ, តាំងពីពេលនោះមកទល់នឹងពេលនេះ លោកស្មានថាតែព្រះបាទសាយណ្ហាវរ្ម័ន ទ្រង់គង់នៅលើព្រះបល្ល័ង្ករាជ្យនាព្រះ-

បរមរាជវាំងសុវណ្ណភូមិដែរ ។

ពួកក្បត់គិតថា បើទុកវិសេសសេនា អោយរស់រានមានជីវិតទៅ
ទៀតនោះ ប្រាកដជាមានគ្រោះអាសន្នជាយថាហេតុមិនខាន ។ ដូច្នេះតុលាការ
ទីងមោងពោរពេញដោយអយុត្តិធម៌ ក៏បានកាត់ទោសដាច់ណាត់ថា : វិសេស-
សេនាត្រូវកាត់ទោសប្រហារជីវិត ។

ថ្ងៃរះបន្តិចហើយ, មុខព្រះបរមរាជវាំង គេសង្កេតឃើញប្រជាជន
គ្រប់ប្រភេទមកជួបជុំគ្នាកកកុញ រង់ចាំមើលការប្រហារអ្នកទោសទាំងពីររូប
នេះ ។

នៅលើកន្លែងមួយ ដែលគេប្រារព្ធធ្វើអំពីឈើជារបៀបរានមួយ ភ្នែក
ប្រជាពលរដ្ឋបានផ្ដោតទៅលើមនុស្សពីររូប ដែលមានពេជ្យឃាតម្នាក់រាងឆាត់
ក្រអាញសម្បុរខ្មៅគួរអោយខ្លាចនៅជិតនោះ ។

ទស្សនិកជនជ្រួលជ្រើមចំពោះការកាត់ទោស ប្រហារអ្នកទោសអភ័ព្វ
ទាំងពីរនាក់នេះណាស់ ! ដង្ហើមយើងដកស្ទើរមិនដល់គ្នា តែពេលនោះគេបាន
សាកសួរគ្នាថា តើអ្នកទោសទាំងពីរនាក់នេះប្រព្រឹត្តខុសរឿងអ្វី ក៏កាត់ទោស
ប្រហារជីវិតយ៉ាងនេះ ?

សំលេងសាកសួរដែលទស្សនិកជនកំពុងខ្សឹបខ្សាវគ្នា បានប្រាកដឡើង
ជាសំលេងមួយគួររំភើប តែរំពេចនោះ គេទាំងអស់ក៏បិទមាត់ឈប់ស្ងៀមទៅ

- ថ្ងៃនេះយើងសំរេចកាត់ទោសប្រហារជីវិត អ្នកទោសពីរនាក់ ដែល

បានប្រព្រឹត្តផ្ទុយនឹងរបបគ្រប់គ្រងរដ្ឋនៃព្រះចៅរាមរាជ្យ ព្រះមហាវិរក្សត្រី
នៃព្រះរាជអាណាចក្រសុវណ្ណភូមិយើងនេះ ។

អ្នកទាំងពីរនាក់នេះ គឺឈ្មោះវិសេសសេនា ដែលជាអតីតមេទ័ពរង
របស់ព្រះបាទសាយណ្ហាវរ្ម័ន និងនាងកញ្ញាម្នាក់នេះទៀតឈ្មោះកេសររង្សី ដែល
ជាសមាជិកមួយរូបនៃកងទ័ពបដិវត្តន៍ តែងតែធ្វើការប្រឆាំងយ៉ាងសាហាវ
ចំពោះកងទ័ពជាតិយើង ដែលកំពុងស្វែងរកសេចក្តីសុខ, ការចម្រើនលូតលាស់
ជូនចំពោះជាតិ ។

ប្រជាពលរដ្ឋស្តាប់ឮសេចក្តីប្រកាសនេះ ក៏កេះគ្នាខ្សឹបខ្សៀវរអ៊ូរទាំ
ថា ÷

- រឿងនេះមិនពិតទេ ! កងទ័ពបដិវត្តន៍ទេ ដែលស្វែងរកសុខសន្តិ-
ភាពជូនជាតិ ! ចំពោះពួកវានេះគឺជាពួកក្បត់ !

ការជ្រួលច្របល់រំពើករំពើន កំពុងតែផ្ទុះឡើងប្រៀបបាននឹងសកម្ម-
ភាពនៃរលកទឹកសមុទ្រ ស្រាប់តែគេឃើញយុវជនមួយរូប ដែលក្រោយពីបាន
ជិះសេះយ៉ាងលឿនជ្រែកហូរមនុស្សដឹកកស្រទាប់ ឡើងមកលើវេទិការកាប់
អ្នកសូត្រសេចក្តីប្រកាសនេះមួយដាវស្លាប់នៅកន្លែង ទើបប្រកាសឡើងថា ÷

- ឯងចោទលោកវិសេសសេនា និងនាងកេសររង្សីជាមនុស្សប្រឆាំង
នឹងរបបគ្រប់គ្រងរបស់ឯង ត្រូវហើយ ព្រោះអ្នកឯងជាអ្នកប្រព្រឹត្តអំពើពុក
រលួយជិះជាន់រាស្ត្រ កើបយកអំណាចចែកជូនតែបក្សពួកឯង !

កញ្ញាកេសររង្សី ដែលត្រូវគេចង់ផ្តោតជាប់នឹងសរសរមួយ លុះ
ឃើញឆន្ទាជាប់របស់នាងមកដល់ ក៏នឹកត្រេកអរពន់ប្រមាណ ។ នាងហា

មាត់ស្រែកឡើងថា ÷

- បង ! បងឆន្ទា !

ចំណែកទាហានដែលបានមកនៅយាមឃ្លាំចាំការពារប្រតិកម្ម ដែលខ្លាចកើតមានឡើងប្រឆាំងចំពោះដំណើរ នៃការពិឃាតអ្នកទោសទាំងពីររូបនេះ លុះឃើញកំលោះយើងឡើងមកអុកឡុក ព្រមទាំងប្រហារអ្នកសូត្រសេចក្តីប្រកាសឱ្យស្លាប់បាត់បង់ជីវិតនៅកន្លែង ក៏នាំគ្នារត់ឡើងមកចោមរោមចាប់មិត្តយើង ។

តែខណៈនោះដាវជ័យសិទ្ធិដ៏ជាដាវព្រះព្រំ ទៅដោយវិទ្យុបារមីយ៉ាងមហាស្មារ្យ ក៏បានបញ្ចេញថ្វីដៃឡើង ។ មើលចុះទាហាន ១០ នាក់ ដែលឡើងមកអម្បាញមិញ ព្រមទាំងពេជ្ឈឃាតដែលសុទ្ធសឹងតែបំបែករំលាយជីវិតឆន្ទាបានត្រូវឆន្ទាកាប់ស្លាប់គេរងើរលើគ្នាគួរឱ្យស្លេច ។ ទស្សនិកជនឃើញដូច្នេះក៏រំភើបក្នុងចិត្ត កោតសរសើរថ្វីដៃយុវជនដ៏អស្ចារ្យនេះយ៉ាងខ្លាំង ។

ឆន្ទាយល់ថាឱកាសប្រសើរសំរាប់រូបគេ ក្នុងការរំដោះអ្នកទោសទាំងពីរនាក់នេះនៅតិចណាស់ ក៏ប្រញាប់កាត់ចំណងដែលចងរិតរួតខ្លួនអ្នកទាំងពីរភ្ជាប់ទៅសសរចេញ ហើយនាំរត់ចុះចេញពីវិទិកាពិឃាតនេះមក ។

- បងប្អូនទាំងអស់ ! យើងត្រូវរួបរួមកំលាំងគ្នា កំចាត់ពួកអាចោរក្បត់ជាតិអោយបាន !

ឆន្ទាពោលតែប៉ុណ្ណេះ ក៏នាំប្អូនស្រីឡើងទៅលើខ្នងសេះ ចំណែកលោកវិសេសសេនា ក៏បានឡើងជិះលើខ្នងសេះមួយទៀតចេញពីនេះភ្លាម ។

យើងគ្រាន់តែបណ្តោះគ្នាចេញផុតពីហ្វូងប្រជាជន ដែលកំពុងផ្អើល

នោឡោតតសណ្តាប់ធ្នាប់ ក៏ស្រាប់តែជួបកងទ័ពក្បត់ ៥ នាក់ជិះសេះចូលមក
ស្តាប់ផ្លូវយើង ។

នន្ទោតតបង្អង់គិតគូរអោយខាតពេលឡើយ ។ យើងញញឹមខាំមាត់
ទៅរកបច្ចាមិត្ត ហើយលើកដាវឡើងចូលកាប់ឆ្ការប្រហារវាឥតត្រាប្រណី ។
បរបក្សដូចចាញ់បារមីដាវដ៏អស្ចារ្យនេះណាស់ ។ ម្នាក់ៗ គ្រាន់តែឃើញនេះ
ភ្លាម ក៏ត្រលប់ជាភ័ន្តកាំងបាត់បង់វិញ្ញាណអស់ ។ ហេតុដូច្នេះហើយបានជាមិត្ត
យើង អាចសំរេចកិច្ចការដោះខ្លួនបានយ៉ាងឆាប់ណាស់នោះ ។

ខ្សែរបងរាំងរាងណើរយើងបានរលាយខ្សរ ក្លាយទៅជាសាកសពទៅ
ហើយ ម្ល៉ោះហើយយើងក៏នាំគ្នាដាក់មេឆាយចេញពីរាជធានីភ្លាម ។

.....

ដូងព្រះនរកណិយាងទៅមុខជាលំដាប់ តាមដំណើរធម្មតានៃព្រះ
សុរិយាគតិ ។ នៅក្រោមកំដៅដ៏ក្តៅស្ទើរខ្លោច អស្សុរពាហ៍មួយតូចបោល ព្រិប !
ព្រិប ! កាត់វាលស្មៅដ៏ធំលឿងលើយទៅកាន់ទីដៅមួយ ដែលគេពុំអាចដឹងបាន
កាត់ស្មានត្រូវ ។

លុះមកដល់ស្រះមួយដ៏មានទឹកថ្លាដូចកញ្ចក់ ជីវិតទាំងបីនេះក៏នាំគ្នា
ឈប់សម្រាកនៅក្រោមម្លប់ពោធិ៍មួយដើម ។

សេះទាំងគូដើរត្រឹកៗ រកស៊ីស្មៅយ៉ាងក្សេមក្សាន្ត ចំណែកម្ចាស់របស់
វាទាំងបីនាក់វិញ កំពុងជជែកមើលមុខគ្នាយ៉ាងរីករាយ ។

- បងខ្ញុំដូចជាឆ្ងល់ដល់ហើយ ! ចុះបងម្តេចក៏បានជាពូកែម្ល៉េះ (កេសរ
រង្សីពោល)

- អូនអើយ ! តាមពិតបើនិយាយពិតម្រេះវិជ្ជាបងក្នុងផ្នែកភ្លេងអាវុធ
បងប្រហែលជាមិនអាចសំដែងឱ្យឃើញថា មានថ្វីដៃពូកែយ៉ាងនេះទៅបានទេ
តែនេះក៏អាស្រ័យទៅលើដាវមរតករបស់ជីតាយើង ដែលទុកអោយបងនៅ
ក្រោមព្រះបាទព្រះរូបសំណាកព្រះបាទសុនិទ្ទ្រាវរ្ម័ន ឯភ្នំមាស ។

- បងមានដាវជ័យសិទ្ធិ ? ចំណែកខ្ញុំ ដាវជ័យសិទ្ធិខ្ញុំ ដែលខ្ញុំបាន
ឡើងទៅយកពីក្រោមព្រះបាទព្រះរូបសំណាក នៅលើកំពូលភ្នំមាសដែរនោះ
ឥឡូវមិនដឹងជានរណាចូលយកទៅណាបាត់ទៅហើយ ! ខ្ញុំព្រួយចិត្តណាស់ ។

- ដាវអូនបាត់ ? បងកាលពីទៅរកអូននៅឯផ្ទះមិនឃើញ បងនឹកថា
អូនប្រាកដជាស្លាប់ ឬត្រូវពួកក្បត់ចាប់យកមកធ្វើបាបមិនខាន តែលុះបងមក
រកដាវមរតក ដល់ឃើញបាត់មួយ បងនឹកសង្ឃឹមថាអូនពិតជាវាស់នៅឡើយទេ

លោកវិសេសសេនាអង្គុយស្តាប់ ឮយុវជនទាំងពីរជជែកគ្នាពីរឿងនេះ
លោកក៏នឹកគិតក្នុងចិត្តថា នគរសុវណ្ណភូមិនឹងត្រូវបានឆ្លងកាត់ពីគ្រោះមហន្ត-
រាយ ដោយសារដាវជ័យសិទ្ធិមិនខាន ព្រោះត្បិតថាដាវនេះធ្លាប់បានចូល
ខ្លួនមករំដោះជាតិក្នុងរាជ្យព្រះបាទសុនិទ្ទ្រាវរ្ម័ន កាលពីសម័យចាមចូលមក
ឈ្លានពានម្តងហើយ ។

សេចក្តីសង្ឃឹមបានក្លាយទៅជាព្យុះ នៃសេចក្តីរីករាយមួយបក់បោក
ទៅលើដួងចិត្តមេទ័ពនេះយ៉ាងខ្លាំង ។ ក្លិនផ្កាសប្បាយបានរីកឡើងស្រស់បំព្រង
ពេញក្នុងបេះដូងលោកវិសេសសេនា ។

កេសររង្សីនៅស្ងៀមមួយរយៈ ទើបបន្តសំនួរថ្មីទៅឆន្ទោជាបងថា ÷

- បង ! ហេតុដូចម្តេចបានជាបងចូលមករំដោះខ្ញុំទាន់ ?

- ហ៊ី ! អូន ! នេះចាត់ទុកជាសំណាងថ្ងៃរបស់អូនហើយ ! កាលពីបង
យកដាវបានមក ពេលនោះជាពេលព្រលប់ធំណាស់ទៅហើយ បងក៏សុំផ្ទះអ្នក
ស្រុកចូលទៅសំរាកមួយយប់ ជាកុសល ក្រោយពីបានដឹងរឿងនេះ បងជ្រួល
ច្របល់ក្នុងចិត្តពន់ប្រមាណ ។

លុះដល់ភ្លឺបងក៏មករាជធានី ។ ពេលមកដល់ភ្លាម បងឃើញគេយក
អ្នកទោសមកប្រហារ ដូចពាក្យអ្នកស្រុកប្រាប់មែន ។ បងឥតស្ម័គ្រចិត្តណាស់ដោយ
ឮថាអ្នកទោសនោះ ជាអ្នកបដិវត្តន៍ហើយឈ្មោះកេសររង្សីជារូបអូនទៅទៀត ។
ពុំអាចទ្រាំបាន បងក៏សំរេចចិត្តថា ត្រូវតែចូលមករំដោះអោយបាន

វាថាមាណពរលត់បាត់ទៅក្នុងភពដ៏ត្រជាក់ ដែលព្រះពាយនាពេល
ព្រឹកបានសាងឡើង ។

ខណៈនោះ សន្លឹកជើងសេះក៏សន្លាប់ចូលមកគគ្រឹកគគ្រេង ទាញអា-
រម្មណ៍មិត្តយើងទាំងបីអោយភ្ញាក់ចាកពីក្ដីរីករាយ ។

- យី ! ចុះសម្លេងជើងសេះទ័ពខាងណាក៏គគ្រឹកគគ្រេងម្ល៉េះ !

លោកវិសេសសេនាពោល ។ ឆន្ទោ និងកញ្ឆោកេសររង្សីធ្លាក់ថ្លើមក្អក
ងាកក្រឡេកមកកាន់ទីដែលស្ងួតគគ្រឹកគគ្រេងកំពុងតែផ្ទុះទ្វេឡើង ។

- អូនកេសររង្សី លោកអី ទ័ពសត្រូវលើកមកតាមចាប់យើងហើយ
ពេលនេះយើងត្រូវគិតយ៉ាងណា ?

ឆន្ទោបញ្ចេញវាចាដោយហូតដាវមកកាន់ក្ដាប់យ៉ាងណែន ។ លោក
វិសេសសេនា ក្រោកឈររងបន្ទឹងគល់ឈើ និយាយដាច់ៗ ថា ÷

- យើងគ្មានអ្វីដោះស្រាយក្រៅពីតស៊ូ អោយឃើញសខ្មៅមុននឹងស្លាប់

ទេក្នុង !

- មែនលោកតា ! យើងទាំងបីនាក់ត្រូវតែតស៊ូ ! តែគួរអោយស្តាយខ្ញុំ
នឹងលោកតា បើគ្មានអាវុធយ៉ាងនេះ តើបានអ្វីជួយច្បាំងបងឆន្ទោ ?

- បើគ្មានដាវ យើងរកដំបងមួយម្នាក់មក ក៏ជាការគ្រាន់បើជាជាង
នៅដៃទេដៃវា ! មែនទេលោកក្មួយឆន្ទោ

- បាទ ! មែនហើយ !

ឆ្លើយដូច្នោះហើយ នាយកំលោះក៏ស្ទុះទៅកាប់មែកឈើសន្លួនត្រង់
មួយគូ ប្រវែងមួយព្យាមយកមកអោយកេសររង្សី និងលោកវិសេសសេនា ធ្វើ
ជាដំបងកាន់ការពារខ្លួន ។

សន្លឹកជើងសេះចូលកៀកណាស់មកហើយ ខណៈនេះគ្រាប់ភ្នែកទាំង
៦ របស់មិត្តយើង ក៏បានក្រឡេកមើលទៅយល់រូបឆោមកងទ័ពសេះ ដែលកំ-
ពុងតែបោះពួយយ៉ាងស្រួតរួចនេះ ។

កេសររង្សី ក្រឡេកយល់ឯកសណ្ឋានពួកទ័ពនេះភ្លាម ក៏បោះដំបង
ចោលទៅដី លើកដៃស្រែកពេញសំលេងថា ÷

- កនយើង ! កនយើង ! ចាំខ្ញុំផង ! ចាំផង !

ឆន្ទោ និងលោកវិសេសសេនា ឆ្ងល់នឹងអាកប្បកិរិយារបស់តុល្លា
ណាស់ ។ កម្លោះសួរថា ÷

- អូនកេសររង្សី ម៉េចក៏អូនហៅគេទៅវិញ ! អូនស្គាល់គេឬ ?

- ចាំ ! បងនេះគឺកងទ័ពបដិវត្តន៍ ។

សេចក្តីរីករាយបានប្រសូត្រឡើង កំចាត់ការភិតភ័យចេញអស់ពីដួង

ចិត្តយើង ។

ពេលនេះទាហានមគ្គុទេសក៍ ៥ នាក់ នៃកងបដិវត្តន៍ បានមកដល់
ចំពោះមុខមិត្តយើងទាំងបីហើយ ក៏ហាក់ចុះមកដីសួរកេសររង្សីថា ៖

- យី ! អ្នកនាងមកនៅកន្លែងនេះទេ !

- ចាំ ! លោក ! ចុះលោកនាំគ្នាទៅណាហ្នឹង !

យើងនាំគ្នាទៅរាជធានី ដើម្បីស៊ើបសួររកអ្នកនាងហ្នឹងឯង ! នេះចាត់
ជាសំណាងហើយអ្នកនាង ! ព្រះករុណាកាលពីទ្រង់ជ្រាបថាអ្នកនាងត្រូវខ្មាំង
ចាប់បាន ទ្រង់ព្រួយព្រះទ័យយ៉ាងខ្លាំង ឥឡូវនេះព្រះអង្គនាំកងទ័ពបដិវត្តន៍មួយ
ចំនួនយ៉ាងធំលើកមកកំទេចក្រុងសុវណ្ណភូមិដើម្បីដណ្តើមយកអ្នកនាង ! ឆ្លុះ
ទ័ពព្រះអង្គលើកមកហើយ !

នាយទាហានមគ្គុទេសក៍ ក៏ពោលដោយលើកដៃចង្អុលទៅកងទ័ពដ៏
ច្រើនមហិមា ដែលកំពុងលើកសម្រុកចូលមកយ៉ាងក្លៀវក្លា ។

បើដូច្នេះបងឆន្ទា, លោកអី និងអស់លោក យើងឡើងសេះវិលទៅ
ក្រោយជួបព្រះករុណាសិន !

ខណៈនេះយើងក៏នាំគ្នា ឡើងជិះសេះត្រឡប់មករកកងទ័ពដែលកំពុង
លើកចូលមក

កាលមកដល់ ព្រះបាទសាយណ្ណវរ្ម័ន ដែលទ្រង់គង់នៅពីមុខព្យូហ៍-
យាត្រាទ្រង់ទតទៅឃើញ នារីកំពូលស្នេហារបស់ទ្រង់ បិតលើខ្នងសេះជាមួយ
បុរសកម្លោះរូបស្អាត ដែលទ្រង់ពុំដែលស្គាល់ ព្រះទ័យទ្រង់ក៏អាក់អន់ស្រពន់
មួយរំពេច ។ ព្រះអង្គមានព្រះភ័ក្ត្រក្រៀមស្រពោន ព្រះសិតការតបទៅតុណ្ហី

យ៉ាងស្អាត ។

កេសររង្សី ឥតយល់ន័យដ៏អាថ៌កំបាំង ដែលដក់នៅក្នុងលង្វែកព្រះឱរា ក្សត្រាឡើយ ។ នាងញាក់សេះចូលមកទន្ទឹមព្រះទីនាំងព្រះអង្គហើយក៏បន្តន់ កាយថ្វាយបង្គំ ទើបទូលថា ៖

- ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ ! នេះជាបងប្រុសបង្កើតរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ គាត់ ឈ្មោះឆន្ទា

ព្រះចមពល លុះទ្រង់ជ្រាបថាបុរសកម្លោះរូបស្អាតនេះ ត្រូវជាបង ប្រុសបង្កើតរបស់នាងទៅវិញទេ ក៏ទ្រង់បានធូរស្បើយក្នុងព្រះទ័យវិញ ។ ពេល នេះទ្រង់ត្រាស់ទៅកាន់នាងថា ៖

- កេសររង្សី ! រួចចុះយ៉ាងម៉េចក៏បានជានាំគ្នាវត់ចេញពីកណ្តាប់ដៃ ខ្មាំងបាន ! អូ ! លោកវិសេសសេនាបានរត់រួចមកជាមួយដែរ !

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ទៅកាន់វិសេសសេនា ។

កេសររង្សីញញឹមបន្តិច ទើបទូលព្រះករុណាថា ៖

- ព្រះពរ ! ខ្ញុំម្ចាស់ និងលោកអ៊ឹងណោះ បានចេញផុតពីកណ្តាប់ដៃខ្មាំង ក្នុងពេលនេះ ក៏អាស្រ័យលើឥទ្ធិពលរបស់បងឆន្ទាទាំងស្រុងក្រាបទូល ! បើកុំ តែបានគាត់ចូលទៅជួយទាន់ពេលវេលា ខ្ញុំម្ចាស់ និងលោកអ៊ឹងណោះត្រូវពេជ្ជ- ឃាតប្រហារបាត់ទៅហើយ !

- ជីវិតនាង និងជីវិតលោកវិសេសសេនាថ្លៃណាស់ !

ស្តេចទ្រង់ត្រាស់ដល់ត្រឹមនេះ ក៏ទ្រង់បែរទៅស្នើលោកតេជោក្លាហាន

ថា ៖

- លោកមេទ័ព ! កាលពីយើងនាំគ្នាលើកទ័ពម្តងនេះ គឺមានបំណង
នឹងចូលមកដណ្តើមនាងកេសររង្សី ឥឡូវនាងបានរត់រួចមកហើយ ពេលនេះ
យើងត្រូវត្រឡប់ទៅបន្ទាយរបស់យើងវិញ
- ក្រាបទូល ! សូមទទួលតាមព្រះរាជឱង្ការដ៏កល់លើត្បូង !

កងទ័ពបដិវត្តន៍ បង្វែរព្យូហ៍យាត្រាត្រឡប់ក្រោយវិញហើយ ។ ពេល
នេះ យើងងាកមកជួបរាមរាជ្យវិញ ។

កាលដែលបានទទួលដំណឹងថា នាងកេសររង្សី និងលោកវិសេសសេ-
នា ត្រូវបានជនមិនស្គាល់ឈ្មោះម្នាក់ ចូលមករំដោះយកទៅបានវិញហើយនោះ
រាមរាជ្យក្តៅឈូលក្នុងទ្រូងយ៉ាងខ្លាំង ។

- ហ៊ុះ ពួកយើងក៏កំសាកម្ល៉េះ ! អោយអាក្នុងចូលមកចាក់សំលាប់
រំដោះយកអ្នកទោសទៅវិញបាន ! នេះចំណាយអាម៉ាស់ខ្លាំងណាស់ !

រាមរាជ្យពោលម្តេចនៅក្នុងតំណក់ ធ្វើអោយមេទ័ពទាំងអស់ភិត
ភ័យយ៉ាងខ្លាំង ។

នៅក្នុងបរិយាកាសកំពុងតែចង្អៀតចង្អល់នេះ មានអ្នកនាំសារម្នាក់
ជាតិចាម បានចូលយកសារមួយច្បាប់មកអោយរាមរាជ្យៗ ទទួលហើយក៏សួរ
ថា ÷

- នរណាធ្វើសារនេះមកខ្ញុំ !

- ក្រាបទូល ! លោកមេទ័ពនេះស្អាត !

មិនស្តីដូចតទៅទៀតទេ, រាមរាជ្យលាសារនេះ អានដោយទឹកមុខ
ស្រពាប់ស្រពោនអស់មួយរយៈតូចទើបបត់ទុកវិញ ហើយលាន់មាត់ដោយ

ដង្ហើមធំថា ៖

- ហ៊ុន ! អស់លោកសូមជួយគិតខ្ញុំផង ! ឥឡូវនេះលោកមេទ័ពវេរេ-
ស្លាត ជាព្រះរាជតំណាងព្រះចៅមហាម៉ាត់អស្ស័យ ដែលបានផ្តល់កងទ័ពយ៉ាង
ច្រើនមកជួយយើងក្នុងរឿងរដ្ឋប្រហារនេះ ចង់ដកទ័ពទៅនគរចម្បារវិញហើយ។
ទារអោយយើងសងបណ្តាការទៅគេជាមាស ៥ ហាប ដូចដែលយើងបានសន្យា
នឹងគេនោះ ! តើយើងត្រូវគិតដូចម្តេច !

ក្រឡាសូក្រោយពីពិចារណាបន្តិច ក៏តបទៅរាមរាជ្យថា ៖

- រឿងនេះ យើងត្រូវតែប្រគល់ជូនទៅគាត់អោយសមតាមពាក្យ
សន្យា តែចំពោះរឿងដែលលោកចង់ដកទ័ពទៅនគរចម្បារវិញនោះ គួរអោយ
សូមអង្វរអោយលោកផ្អាកបានមួយខែពីរសិនទៅ ព្រោះសព្វថ្ងៃនេះ យើងនៅ
ព្រួយបារម្ភចំពោះកងទ័ពបដិវត្តន៍នៅឡើយ !

- មែនលោកក្រឡាសូ លោកមានយោបល់នេះត្រឹមត្រូវណាស់ !
នែ ! អ្នកនាំសារ (រាមរាជ្យនិយាយទៅអ្នកនាំសាររបស់វេរេស្លាត) ចូរអ្នកទៅ
ប្រាប់លោកវេរេស្លាតថា យើងឥតបំភ្លេចគុណដ៏ធំរបស់កងទ័ពចាម ដែលបាន
ចូលមកជួយជ្រោមជ្រែងផែនការយើង ឱ្យបានទទួលជោគជ័យនោះទេ !
មាស ៥ ហាបយើងយកទៅប្រគល់ជូនលោកមេទ័ពនៅថ្ងៃស្អែកនេះមិនខាន !
ចំណែកខាងយើងវិញដោយសព្វថ្ងៃកងទ័ពបដិវត្តន៍កំពុងតែរៀបចំគំរោងការណ៍
ច្បាំងតបនឹងយើង ហើយនឹងការបះបោររបស់អ្នកស្រុកគ្រប់ទីកន្លែង យើងមិន
ទាន់ដោះស្រាយអោយជ្រះស្រឡះនៅឡើយ ដូច្នេះយើងសូមឱ្យលោកវេរេស្លាត
កុំប្រញាប់ត្រឡប់ទៅនគរចម្បារវិញណា លោក !

- ក្រាបទូល !

ពេលអ្នកនាំសារនេះត្រលប់ទៅវិញ រាមរាជ្យក៏ប្រមូលមេទ័ពធំៗ មានក្រឡាសូជាដើម ធ្វើដំណើរមកកាន់ភ្នំមាស ដើម្បីចូលទៅយកមាសអោយ បាន ៥ ហាប ជូនចំពោះកងទ័ពចាម ដែលបានមកជួយច្បាំងដំណើរមបល្ល័ង្ករាជ្យ ពីព្រះបាទសាយណ្ហវរ្ម័ន កាលពីព្រឹត្តិប្រហារនោះ ។

មកដល់ភ្នំមាសត្រង់តំបន់ ដែលគេធ្លាប់ចូលទៅយកមាសហើយ កង ទ័ពទាំងអស់ព្រមទាំងរាមរាជ្យ និងមេទ័ពទាំងឡាយបានពើបប្រទះនឹងឧបសគ្គ ដ៏ចម្លែកមួយ ដែលតាំងពីដើមមកពុំដែលកើតមានទាល់តែសោះ ។

មើលចុះនៅគ្រប់មាត់ច្រកចូលទៅយកមាស គឺត្រង់ដើមពោធិព្រឹក្ស ដែលព្រះបាទសាយណ្ហវរ្ម័នទ្រង់តំកល់ព្រះរូបព្រះគោមាស គេឃើញសិង្ហធំៗ ជាច្រើន ឈររបព្មេញចង្កូមដ៏ស្រួចមុតមករកពួកក្បត់ ។

ឆ្ងល់ណាស់រាមរាជ្យងាកទៅសួរក្រឡាសូថា ៖

- លោកក្រឡាសូ ! ម្តេចក៏ត្រង់កន្លែងនេះ មានសិង្ហអ្វីក៏ច្រើនម្ល៉េះ !

ក្រឡាសូ ក៏ឆ្ងល់ចំពោះហេតុដ៏ប្លែកនេះដែរ គេក៏ឆ្លើយថា ៖

- ទេ ! ខ្ញុំក៏មិនដឹងដែរ ! តែពីដើមគ្មានសត្វសិង្ហមកនៅនេះទេ !

- បើអីចឹង ! ទាហាននាំគ្នាបាញ់អាវត្រចៀននេះសម្លាប់ចោលភ្លាម ទៅ !

ផ្អែមល្ហែងជាច្រើនក៏រហូតចេញពីដៃទាហាន នៅជួរខាងមុខហើរទៅ ដោតលើរាងកាយពាឡម្រិតៗ ក៏ក្លាយទៅជាដុំថ្មអស់រលីង ។

- យី ! ចុះវាម៉េចក៏ក្លាយទៅជាថ្មអស់ទៅហើយអីចឹង ! តែពួកយើង

ត្រូវតែទៅក្នុងភ្នំភ្លាម ! (រាមរាជ្យពោល) ។

ទាហានប្រដាប់ដោយអាវុធក៏រត់ចូលទៅក្នុងគុហា ដើម្បីកើបប្រមូល
យកមាសតាមបញ្ជារបស់ចៅហ្វាយនាយ ។

តែអនិច្ចា ! គ្រាន់តែវាមកដល់មាត់រូងភ្លាម សិង្ហទាំងឡាយដែលបាន
ក្លាយខ្លួនជាថ្មក៏ប្រែជារស់ឡើងវិញ មកខាំហែកហូរទាហានទាំងនោះគ្មានប្រណី

រាមរាជ្យឃើញដូច្នេះ ក៏បញ្ជាទាហានដែលមកជាមួយទាំងប៉ុន្មានឱ្យ
ចូលទៅជួយទាហាន ដែលកំពុងរងគ្រោះដោយសារសត្វសាហាវនេះ តែគ្មាន
សង្ឃឹមសោះ ទាហានរាំងអស់នេះក៏បានក្លាយទៅជាចំណីដ៏ឆ្ងាញ់របស់សត្វព្រៃ ។

យល់ហេតុមិនស្រួល ក្រឡាសូប្រាប់រាមរាជ្យថា ÷

- លោកបើមិនប្រញាប់ថយខ្លួនចេញពីកន្លែងនេះភ្លាមទេ សត្វនឹងមក
ខាំយើងស៊ីមិនខាន !

រាមរាជ្យ ពុំអាចប្រកែកនឹងយោបល់របស់ក្រឡាសូ គាត់ញាក់សេះ
បកថយក្រោយប្រញាប់ដោយពោលថា : យី ! ចំជាចម្លែកមែន ! បើយ៉ាងនេះ
យើងបានមាសពីណាទៅអោយទ័ពចាម វីវរហើយ ! ទាហានទាំង
ឡាយដែលមានអាយុថ្លៃ បានគេចផុតពីចង្កូមសត្វសិង្ហ ក៏ដាក់មេផាយតាម
ក្រោយប្រញាប់ ។

ឆ្ងល់ណាស់មកដល់ដំណាក់វិញ រាមរាជ្យបានបញ្ជានាំបង្អួចទៅក៏
បានដឹងថា សិង្ហទាំងឡាយនេះកើតឡើងពីបារមីនៃព្រះគោមាស ដែលថែរក្សា
មាសនៅភ្នំនេះ ។

រះស្លាត កាលបើពុំបានទទួលនូវរង្វាន់ពីរាមរាជ្យជាមាស ដូចពាក្យ

សន្យាទេ ក៏កើតសេចក្តីតូចចិត្តចំពោះរាមរាជ្យយ៉ាងខ្លាំង ដោយគិតថាមិនគួរ
ចាញ់បោកមហាថោរក្បត់ជាតិឯងនេះសោះ ។

រេស្ម័តឈឺចិត្តណាស់ ! យប់មួយជាឱកាសដ៏ប្រសើរសំរាប់គេ រេ-
ស្ម័តបានលួចនាំរបាំពលសាកលយោធារបស់គេទាំងអស់ឡើងសំពៅ ត្រឡប់
មកនគរចម្បាំងវិញ តែមិនដឹងជាអកុសលអ្វី នៅរាត្រីដែលរេស្ម័តកំពុងនាំរបាំ
ពលលួចបើកសំពៅរត់ចេញពីដែររាជធានីសុវណ្ណភូមិ ព្រះប្រមុខនៃកងទ័ពបដិ-
វត្តន៍បានទ្រង់យល់សុបិន្តឃើញព្រះសុនិទ្រាវ្យ័ន ព្រះអយ្យកោព្រះអង្គយាងមក
ពន្យល់សប្តិថា ៖

- ម្ចាស់ ! សាយណ្ហាវ្យ័ន ! ចៅភ្លេចហើយឬនៅពាក្យរបស់តាដែល
បានផ្តាំបិទចៅ និងចៅ មុននឹងតាចូលទីវង្គតថា ៖

“បើរស់នៅលើលោកក្នុងមួយថ្ងៃដូចសត្វស៊ីង ប្រសើរជាងរស់នៅ
លើលោកអស់មួយជីវិតដូចសត្វច្រៀម !” ចៅត្រូវកុំភ្លេចទៅយកព្រះខ័នរបស់
តានៅភ្នំមាស ដែលកប់ក្រោមជើងតាខាងស្តាំ ទៅកាត់ក្បាលពួកក្បត់ជាតិ
មានរាមរាជ្យជាមេហើយដេញកំចាត់ទ័ពចម្បាំងស្រែ ដែលបានលបលួកដៃដី
ក្រខក់ផ្សំគំនិតជាមួយអាចារ្យក្បត់រាមរាជ្យ ឬនព្រះបល្លង្ករាជ្យរបស់ចៅ !

ពេលនោះ ស្រាប់តែលេចរូបនាងកេសររង្សីមកលុតជង្គង់សំពះអង្វរ
ព្រះរូបសំណាកទូលសួរថា : តើដាវរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ទៅណាដែរព្រះអង្គ ?

- ចំណែកដាវរបស់នាងក៏មិនទាន់បាត់ទៅណាទេ ! សព្វថ្ងៃនៅត្រង់
ជើងភ្នំមាសឯណោះ ! ចូរនាងចងចាំបណ្តាំខ្ញុំ ជួយគាំទ្រប្រទេសជាតិ និងព្រះ
មហាក្សត្រនាងផង ។

ឆាកសុបិន្តនិម្មិតមានដំណើរតែប៉ុណ្ណេះ ក៏រលត់បាត់ទៅវិញ ព្រះបាទ
សាយណ្ហាវ័រ្ម័ន ក៏ទ្រង់តើនចាកព្រះក្រឡាបន្តនាពេលនេះដែរ ។ ព្រះភូធរទ្រង់
ញាប់ញ័រក្នុងព្រះទ័យណាស់ ក៏យាងទៅដាស់លោកតាហោរាធិបតីត្រាស់ពីរឿង
យល់សប្តិនេះ ។

លោកតាហោរាធិបតីត្រេកអរ ចំពោះសុបិន្តនិម្មិតដ៏ល្អនេះណាស់ ក៏
តឿនព្រះអង្គថា ៖

- ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ព្រះសុបិន្តនិម្មិតនេះជាមង្គលដ៏ប្រសើរក្រៃ-
លែង ហេតុនេះសូមព្រះអង្គស្តេចយាងទៅរកដាវភ្លាមឡើង ក្រាបទូល !

- ចាំ ! ខ្ញុំត្រេកអរណាស់ អីចឹងលោកតាដាស់គ្នាយើងអោយក្រោក
ទាំងអស់គ្នាឡើង ហៅលោកមេទ័ពតេជោក្លាហាន, លោកវិសេសសេនា, ឆន្ទោ
នាងកេសររង្សី, លោកពិជ័យរចនា អោយចូលមកជួបខ្ញុំនៅទីនេះជាបន្ទាន់

- ក្រាបទូល ! សូមទទួលតាមព្រះរាជឱង្ការដ៏កល់លើត្បូង !

កងទ័ពបដិវត្តន៍ទាំងអស់ ក្នុងរាត្រីនេះ បានភ្ញាក់ពីដំណេកប្រមូលគ្នា
កាន់អាវុធគ្រប់ដៃ រង់ចាំស្តាប់បញ្ជាពីមេកងរៀងៗ ក្រុម ។

ចំណែកនៅក្នុងព្រះពន្លាពិសេស ព្រះករុណាទ្រង់ត្រាស់ទៅមេទ័ពដ៏
ចំណានរបស់ព្រះអង្គថា ៖

- ពេលនេះប្រាកដជាពេលដ៏ប្រកបដោយឫកពារវេលាល្អរបស់យើង
ហើយ ខ្ញុំសូមចាត់លោកវិសេសសេនា លោកតាហោរាធិបតី អោយនៅការពារ
បន្ទាយគោកឆ្នកនេះជាមួយទាហាន ១០. ០០០ នាក់ ចំណែកលោកតេជោ
ក្លាហាន, លោកពិជ័យរចនា និងលោកឆន្ទោ ត្រូវនាំទ័ព ៥០០០ នាក់ ចេញទៅ

ឃ្លាំចាំទទួលកងទ័ពចម្បាំងនៅតាមផ្លូវជើងទឹក រីឯខ្លួនខ្ញុំពេលនេះសុំយកទាហាន ៥០០ នាក់ ជូនខ្ញុំ និងនាងកេសររង្សី ទៅកាន់ភ្នំមាស ដើម្បីទៅយកព្រះខ័នកេរ្តិ៍ ពីព្រះអយ្យកោខ្ញុំ និងទៅរកដាវជ័យសិទ្ធិរបស់នាងកេសររង្សី ដែលត្រូវចោរ លួចទៅ ដូច្នេះខ្ញុំសូមផ្តាំថា បើប្រសិនជាខ្ញុំត្រឡប់មកពីភ្នំមាសមិនទាន់ ហើយស្រាប់តែកងទ័ពចាមមកដល់ ពួកយើងត្រូវវាយស្តាត់ឲ្យចាប់វាអោយ បាន កុំអោយទៅណាឬចអោយសោះ ! ទៅ ! ពេលវេលាមកដល់ហើយ យើងនាំគ្នាចាប់ធ្វើការរៀងខ្លួនទៅ !

មេទ័ពទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំលាព្រះករុណាជាអម្ចាស់ ចាប់បំពេញ ទានិក្ខេបៗ ខ្លួន ។ ចំណែកព្រះបាទសាយណ្ហាវ្យ័ន ដោយមាននាងកញ្ញាកេសររង្សី និងទាហាន ៥០០ នាក់ហែផង ក៏បានយាងទៅកាន់ភ្នំមាសទាំងរាត្រីស្ងាត់ ! ...

យើងបែរមកនិយាយពីដំណើរភៀសខ្លួនរបស់កងទ័ពចម្បាំងវិញ ។

ជំនោររាត្រីបក់មកត្រសៀកៗ ហាក់ខិតខំជួយបំប៉ងក្តោងភេត្រា ទាំងឡាយ អោយលូនចេញពីផែនរាជធានីបានយ៉ាងស្រួល ។

នៅក្នុងដំណើរនេះរេស្ទាតគិតថា បើសិនជាកងទ័ពរាមរាជ្យដឹងហើយ ចេញមកដេញតាមនោះ គេនឹងធ្វើការប្រយុទ្ធតតស្តាយជីវិតបងឡើយ ។

រាត្រីកាលហៀបនឹងផុតកំណត់ត្រួតត្រាភពផែនដីទៅហើយ រស្មីក្រហមព្រឿងៗ ក៏ផ្ដើមផុសឡើងជាមួយគ្នានឹងសំលេងមាន់ព្រៃដែលរងារវែងក្នុង ដងអាធ្នា ។ ក្បួនទ័ពរបស់រេស្ទាតចេះតែខិតចូលមកជិតដល់កន្លែងពួនស្នាក់ របស់កងទ័ពបដិវត្តន៍ហើយ ។ ពេលនេះបើយើងត្រឡប់មកមើល ព្រះបាទ សាយណ្ហាវ្យ័ន ឃើញថាទ្រង់យកព្រះខ័នមរតកបានហើយ ចំណែកដាវជ័យសិទ្ធិ

របស់នាងកេសររង្សី ក៏ត្រូវរកឃើញដែរ ដោយនៅពេលដែលមិត្តយើងមកដល់
ភ្នំមាស នាយឃ្លីល និងស្មោញដែលរង្វង់ផ្លូវក្នុងដងពនាស់យអស់ពេលបីបួនថ្ងៃ
ទើបតែបានមកដល់ទីនោះ ។ ជាគ្រោះអាសន្នរបស់នាយចារបុរសកំហូចនេះ វា
ក៏បានជួបវ៉ាក់នឹងកងទ័ពមិត្តយើងៗ ក៏ឥតប្រណី ទុកអោយវាវល់ឃើញពន្លឺព្រះ
អាទិត្យតទៅទៀតឡើយ !

ក្រោមលំអបោមវាតុ ព្រះបាទសាយណ្ហវ្មែន, នាងកេសររង្សីព្រម
ទាំងពលបរិពារទាំង ៥០០ នាក់ បានបំផ្លាញព្រះទីនាំងអស្សុតរ និងសេះរបស់
ខ្លួនត្រលប់មកគោកធ្នូកវិញ អោយទាន់ពេលមុនព្រះអាទុណរះ ។ ការស្រុតរូត
របស់យើងក៏បានដូចបំណង យើងបានមកដល់គោកធ្នូនៅពេលដែលសំណាញ់
នៃអន្ទការ កំពុងប្រែពណ៌ពីខ្មៅទៅជាក្រហមព្រឿងៗ លាយលឿង និងស ។

លោកតេជោក្លាហាន, លោកពិជ័យរចនា, នាយឆន្ទោ ព្រមទាំងកង
ទ័ពបដិវត្តន៍ទាំងអស់ កាលឃើញព្រះនរេន្ទ្របតីយាងត្រឡប់មកដល់វិញហើយ
ដោយបានទាំងព្រះខ័នជ័យសិទ្ធិមកផង កេសររង្សីក៏រកឃើញដាវជ័យសិទ្ធិរបស់
នាងទៀត ក៏នាំគ្នាហើកព្រៀវទ្រហឹងអីងអាបំ បណ្តាលអោយកងទ័ពចាម
ដែលកំពុងតែបើកសំពៅមក កាន់កៀកណាស់ហើយ ឮហើយនឹកស្មានថាតែ
រាមរាជ្យលើកទ័ពដេញតាមទាន់ ក៏តក់ស្លុតយ៉ាងខ្លាំង ។ មេកងទាំងអស់នាំគ្នា
រត់មកប្រាប់រះស្លាតជាមេទ័ពដោយស្មើថា ៖

- តាមសំលេងហើកព្រៀវនេះ ពិតជាកងទ័ពរបស់រាមរាជ្យលើក
មកតាមទាន់យើងជាប្រាកដ ! តើលោកមេទ័ពគិតយ៉ាងណា ? ចំណែក
ពួកយើងទាំងអស់គ្នាគិតថា សំពៅដែលយើងនាំគ្នាជិះភៀសខ្លួនមកនេះ មិន-

មែនជាសំពៅចម្បាំងទេ ! នេះជាសំពៅជំនួញ !

រះស្លាតដោយតឹងទ្រូងញាប់ញ័រពេក ក៏សួរទៅមេកងទាំងនោះថា ÷

- មែន ! សំពៅយើងជាសំពៅជំនួញ គ្មានកន្លែងសំរាប់បាញ់ប្រយោល ឬកន្លែងធ្វើសមយុទ្ធដូចជាសំពៅចម្បាំងទេ បើដូច្នេះយើងត្រូវបត់ក្បាលចត ឡើងគោកភ្លាមទើបបាន ព្រោះថាទោះបីយ៉ាងណាក៏យើងអាចបានឈរជើង លើផ្ទៃដីជាជាងក្នុងទឹក ។ មេកងឯក់ក្បាល ព្រមទាំងសំរេចយកតាមយោបល់ នេះជាឯកច្ឆន្ទ ហើយរះស្លាតក៏បញ្ឆោតអោយរកគ្រាបស់ខ្លួនបត់ក្បាលចូលច្រាំង មួយវិញទេ ។

ចំណែកនៅលើគោកឯណោះ ក្រោយពីឮដំណឹងពីនាយទាហានម្នាក់ឱ្យ ការណ៍មក កេសរវង្សប្រញាប់ទៅបង្គំទូលព្រះករុណាថា ÷

- ព្រះករុណា ! ព្រះករុណា ! ទ័ពចាមបើកសំពៅចូលមកច្រើនណាស់ ក្រាបទូល !

- ហ្ន៎ ! ទ័ពចាមចូលមកទៀត ! ចុះអាផែ និងក្រុមរបស់អាងងដែល នៅប្រចាំឆ្នេរសមុទ្រខាងជើង ចាំអីទៀតនឹងលើកអាវុធឡើង !

- ក្រាបទូល ! ក្រុមកងសម្ងាត់របស់ទូលព្រះបង្គំ ដែលប្រចាំឆ្នេរ សមុទ្រខាងជើង កំពុងរង់ចាំប្រយុទ្ធជាមួយពួកអាវក្សទឹក ដែលវាតម្រង់មក រកជ្រោយសុវណ្ណភូមិនេះដែរ ក្រាបទូល !

- ពុទ្ធោ ! សត្រូវចូលមកពីគ្រប់ទិសទី ពួកឯងទាំងអស់គ្នាត្រូវទៅ ប្រកាសប្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងស្រីប្រុស អោយក្រោកឡើងកាន់អាវុធគ្រប់ដៃ តស៊ូលុះត្រាជីវិតក្ស័យគ្រប់ៗ គ្នា ! ឯចំណែកនាងកេសរវង្ស និងអស់

លោកមេទ័ពត្រូវទៅជាមួយខ្ញុំ វាយកំចាត់ទ័ពចាមកុំអោយវាចូលមកបាន ។

ព្រះសូរសីហនាទរលត់បាត់ភ្លាម កងទ័ពបដិវត្តន៍យើងមួយផ្នែកនេះ
ក៏រៀបចំខ្លួនតាមល្បិចយុទ្ធសាស្ត្រភ្លាមៗ ឥតបង្អង់ក្រោមព្រះរាជាធិបតីភាពនៃ
ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង ។

តាមពិតសំពៅទាំងនេះជាសំពៅខ្មាំងហើយ យើងមិនបាច់សង្ស័យអ្វី
ទៀតទេ ! អស់លោកសូមរិលទៅកាន់កន្លែងរៀងខ្លួន ពេលណាជួបសំលេង
ស្ទែង យើងត្រូវចាប់ផ្តើមចូលវាយស្ទាក់ចាប់ពួកវាអោយបាន !

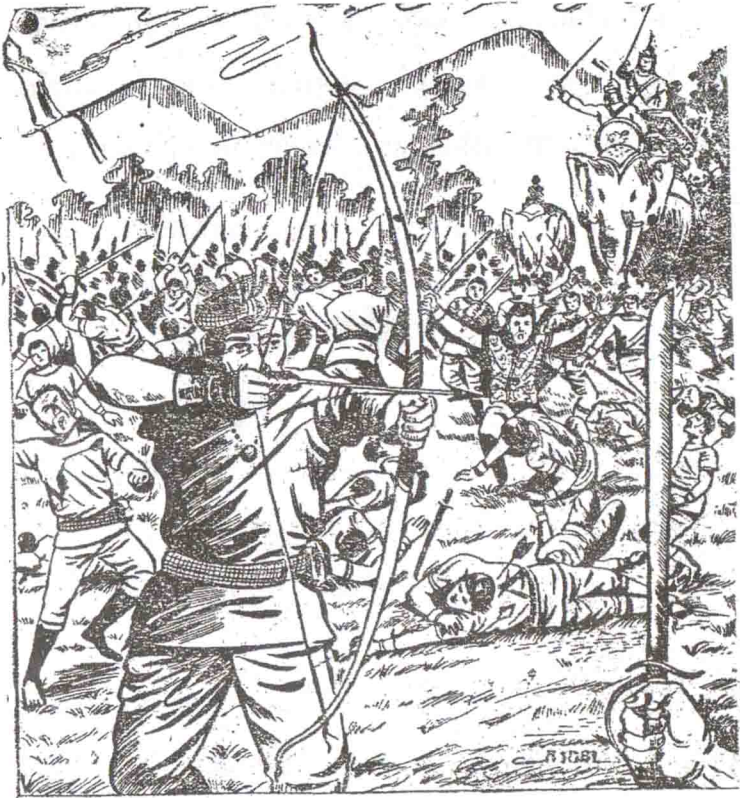
លោកតេជោក្លាហាន, លោកពិជ័យរចនា, និងនាយឆន្ទានុបាតក្រាប
បង្គំលាព្រះករុណា មកកាន់កាប់កងទ័ពរបស់ខ្លួនវិញ ហើយរង់ចាំតែសួរស្ទែង
ដែលបញ្ឆោតអោយចូលទៅប្រយុទ្ធប៉ុណ្ណោះ ។

សំពៅដ៏ច្រើនរបស់រេស្ទាតបានចូលមកចត នៅមាត់ច្រាំងជាលំដាប់
លំដោយហើយ ។ ជាមួយគ្នានោះទាហានចាមប្រដាប់ដោយអាវុធគ្រប់ដៃ បាន
ចេញពីសំពៅនាំគ្នាឡើងមកលើគោកយ៉ាងស្ងៀមស្ងាត់ ។

ព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័ន និងកញ្ញាកេសររង្សីលបទតនឹងមើលឃើញ
ដូច្នេះហើយ ក៏ដកខ្លួនចេញពីទីបំបាំងកាយមកវិញ ។

ខណៈនេះរេស្ទាត កាលដែលឃើញកងទ័ពរបស់ខ្លួន ចេញពីសំពៅ
អស់ហើយ ក៏នាំដើរឡើងពីច្រាំងមកចំកន្លែងដែលកងទ័ពបដិវត្តន៍បានត្រៀម
ខ្លួនរង់ចាំវាជាយូរហើយ ។

ព្រះប្រមុខនៃកងទ័ពបដិវត្តន៍របស់យើង ពេលព័ទ្ធចាប់ពួកចោរ
បរទេស ឈ្លានពានមកដល់ហើយ ទ្រង់ក៏បន្តិសំលេងស្ទែងឡើង កងទ័ពរបស់

ព្រះអង្គក៏ចាកពីជម្រក ចូលមកចោមរោមកាប់សម្លាប់ទ័ពរបស់វេរេស្លាត អោយ
វាផ្ដើលភិតភ័យ រត់ទិសទាសច្របូកច្របល់យ៉ាងកោលាហល ។

វេរេស្លាត ឃើញកងទ័ពម្ចាស់ស្រុកដ៏ច្រើនលើសលប់ពេក យល់ថាពុំ
អាចតស៊ូជាមួយបាន ក៏បញ្ជាអោយកងទ័ពម្នាក់អាវុធចុះចាញ់ភ្លាម ។

- ហ៊ីះ ! វេរេស្លាត ! លោកសោះតើដែលបានរួមគំនិតក្បត់ជាមួយរាម
រាជ្យមកកូរកកាយផ្ទៃក្នុងនគររបស់ខ្ញុំ ព្រមទាំងប្លន់រំលំបល្លង្ករាជ្យខ្ញុំ ចំណែក

ព្រះចៅមហាម៉ាត់អស្ស័យ ក៏មិនគួរព្រះអង្គក្បត់នឹងចំណងមិត្តភាពរបស់យើង
ជាម្ចាស់នគរសុវណ្ណភូមិសោះ ! ឥឡូវនេះ យើងមិនធ្វើទោសព្រៃវង់
លោក និងកូនទាហានរបស់លោកទេ តែយើងសូមលោកទៅបន្ទាយរបស់
យើង!

១១

ព្យុះបដិវត្តន៍

ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង កាលទ្រង់នាំរេស្មាត និងកងទ័ព ឆ្លើយរបស់វាមកដល់បន្ទាយគោកឆ្នកហើយ ទ្រង់ក៏បញ្ជាឱ្យឃុំឃាំងពួកវាទុក មួយអន្លើសិន រួចហើយទើបព្រះអង្គទ្រង់នាំរេហ៍ពលដែលបានចេញទៅបំពេញ បេសកកម្ម ចាប់រេស្មាតតម្រង់ទៅជ្រោយសុវណ្ណភូមិឯទិសខាងជើង ដើម្បី កំចាត់ពួកអារក្សទឹក ជាមួយប្រជាពលរដ្ឋរបស់ទ្រង់ ដែលរង់ចាំនៅទីនោះ ។

ចម្លែកណាស់ ពន្លឺព្រះសូរ្យសែងនៃព្រះអាទិត្យ ដែលបញ្ចេញចំហាយ ដ៏ក្ដៅពិនាទីមុន ឥឡូវប្រែទៅជាស្រទុំស្រគត់ស្រគំបោសអង្អែលដោយព្រះពាយ រំភើយៗ ។

ព្យូហ៍យាត្រារបស់ព្រះរាជា ជិតដល់ឆ្នេរសមុទ្រខាងជើងហើយ ព្រះ ចមពលគង់លើខ្នងពាជីបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងស្ទាហាប់ តែរំពេចនោះ នាយ ផែដែលជាទាហានសម្ងាត់របស់ទ្រង់រត់យ៉ាងលឿនតម្រង់មក ហើយក្រាបបង្គំ ទូលថា ÷

- ព្រះករុណា ! អ្នកស្រុកកំពុងជ្រួលច្របល់ណាស់ក្រាបទូល !

- ចុះពួកអារក្សទឹកវាមកដល់ហើយឬនៅទេ ?

- ព្រះករុណាថ្ងៃរសេស ! ពួកអារក្សទឹកដែលប្រជារាស្ត្រភ្នាក់ផ្អើល នោះមិនទាន់មកដល់ទេ តែគួរឱ្យប្លែកណាស់សំពៅនោះមានតែពីរគត់ ហើយ

មានដោតទង់ជ័យសជាប់ជាមួយផង ។

- យី ! សមានន័យថា សន្តិភាព ចុះអ្នកដែលនៅក្នុងសំពៅនោះ ឯង
មានដឹងថាជាសាសន៍ណាទេ ?

- ក្រាបទូល ទូលព្រះបង្គំឥតស្គាល់ដែរ តែអ្នកដែលនៅក្នុងសំពៅនោះ
ទូលព្រះបង្គំឃើញស្លៀកពាក់ជាល្បឿងទាំងអស់ !

- ចម្លែកណាស់នំ ! តើជាតិសាសន៍អ្វីទៅ ? បើអញ្ចឹងអស់លោកទាំង
អស់ (ព្រះអង្គងាកមកនិយាយនឹងកងទ័ព) ខ្ញុំសុំទៅមុនហើយ ព្រោះបើដូច
ពាក្យនាយថាមែន គេមិនមកជាសត្រូវនឹងយើងទេ គឺមកជាសន្តិភាព បើយើង
ប្រថុយអោយឆ្កោយទៅតាមកំហឹងអ្នកស្រុក ច្បាស់ជាខូចអស់សេចក្តីរៀបរយ
នៃប្រទេសយើង ។

ទ្រង់ព្រះចិន្តាដូច្នោះ ព្រះបាទសាយណ្ហាវ័រ្ម័ន ញាក់សេះបោះពួយទៅ
មុខតម្រង់ជ្រោយ ដោយព្រះវិតក្កជាយ៉ាងខ្លាំង ។

ដល់ហើយព្រះចមពល បញ្ជាឱ្យអ្នកស្រុក រម្ងាប់នូវក្តីកំហឹងក្រេវ-
ក្រោធទាំងប៉ុន្មាន ចាំស្តាប់ពាក្យបញ្ជារបស់ព្រះអង្គជាខាងក្រោយ ។

សំពៅចូលចតដល់មាត់ច្រាំងហើយ បុរសម្នាក់ហាក់លោតមកលើច្រាំង
កាន់ក្បាកសារមួយនូវដៃ ចូលមកក្រាបបង្គំព្រះមហាក្សត្រយើង ! ហើយក្រាប
ទូលថា ÷

- បពិត្រព្រះសម្មតិទេពនៃដែនសុវណ្ណភូមិ ព្រះករុណារបស់ទូលព្រះ
បង្គំព្រះនាមធម្មាសោក ប្រើទូលបង្គំអោយយកព្រះរាជសារមកថ្វាយព្រះអង្គ !
ក្រាបទូល !

- អូ ព្រះធម្មាលោក ព្រះករុណាប្រទេសឥណ្ឌានោះឬ ?

- ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស !

ព្រះនរបតី ទទួលសារពីរាជបម្រើនោះមក ទើបលាទតអស់មួយខណៈ ហើយលាន់ព្រះសួរសៀងឡើងថា ៖

- ខ្ញុំសប្បាយចិត្តណាស់ ! ដែលព្រះធម្មាលោកមានហឫទ័យជ្រះថ្លា អោយព្រះឧត្តរត្ថេរ និងព្រះសោណត្ថេរ មកផ្សាយព្រះពុទ្ធសាសនាដែលជា សាសនាដ៏មានទស្សនៈនិយមល្អបរិសុទ្ធត្រឹមត្រូវ សូមអ្នកនិមន្តព្រះថេរៈទាំងពីរ អង្គនោះមក យើងអនុញ្ញាតអោយមកផ្សព្វផ្សាយលើដែនដីយើងហើយ ។

ត្រេកអរណាស់ នាមីនរូបនេះក៏ទៅនិមន្តព្រះថេរៈពីរអង្គនោះឡើង មក ។ ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ ឃើញព្រះមហាក្សត្រារបស់ខ្លួនក្រាបថ្វាយបង្គំ ដូច្នោះ យើងទាំងអស់គ្នាក៏ធ្វើការវិក័ច្ឆត្រប់ៗ គ្នា ។

ពេលជាបន្ទាប់មក ព្រះមហាវិរក្សត្រយើងពុំបាននៅស្ងៀមស្ងាត់ព្រះ ឧត្តរត្ថេរ និងសោណត្ថេរបានយូរទេ ព្រោះប្រទេសកំពុងកើតកលិយុគខ្លោចផ្សា ។ ព្រះអង្គគ្រាន់តែនិមន្តព្រះសង្ឃពីរអង្គនោះ អោយគង់តាមកន្លែងដ៏សមគួរមួយ អន្លើសិន ទើបយាងប្រមូលកងទ័ពទៅវាយកំទេច ពួកក្បត់ដែលដណ្តើមរាជ្យពី ព្រះអង្គ ។

ចំណែករាមរាជ្យវិញ ព្រឹកឡើងកាលបើដឹងថាទ័ពចាមទាំងអស់ស្ថិត ក្រោមការដឹកនាំរបស់វេរេស្លាត ដែលបានចូលមកជួយគេក្នុងការប្តូរប្រល័ងរាជ្យ ព្រះបាទសាយណ្ណាវរ្ម័នដរាបបានទទួលជោគជ័យ ឥឡូវបានគេចេញទៅសករ ចម្បាំងវិញ ដោយការអាក់អន់ស្រពន់ចិត្តនោះ គេព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំង ។

ចំពោះហេតុការណ៍ដ៏អាក្រក់នេះចមជនក្បត់ជាតិ គិតយល់ថា បើ
ព្រះបាទសាយណ្ណាវ័ន្តទ្រង់ជ្រាប ព្រះអង្គមុខជានឹងលើកទ័ពមកច្បាំងដណ្តើម
យកបល្លង្ករាជ្យ របស់ព្រះអង្គវិញមិនខាន ។

កំពុងតែគិតយ៉ាងពិបាកនៅក្នុងចិត្តពីរឿងនេះ សួរសព្ទសន្លឹកកងទ័ព
លើកចូលមក ព្រមដោយសម្រែកហៅកញ្ជ្រៀវដ៏ខ្លាំងក្លា បានកន្ត្រាក់ស្មារតី
រាមរាជ្យអោយតក់ស្លុតរន្ធត់ចិត្តរកអ្វីប្រៀបពុំបាន ។

ទាហានម្នាក់រត់ត្រហែបត្រហែបចូលមករាយការណ៍ថា ÷

- ព្រះអង្គ ! កងទ័ពបដិវត្តន៍លើកចូលមកព័ទ្ធព្រះបរមរាជវាំងហើយ
ក្រាបទូល !

- ស្តី ! កងទ័ពបដិវត្តន៍ព័ទ្ធរាំងយើងជាប់អស់ទៅហើយ ចុះក្រឡាសូ
និងមេងទៀតទៅណាអស់ហើយ ។

រាមរាជ្យពោលដោយញ័រមាត់ ។

- ក្រាបទូលចក្រពត្រក្រឡាសូកំពុងចាត់ចែងទ័ព ទប់ទល់នឹងខ្មាំងជា
មួយមេកងទាំងអស់ កុំអោយសត្រូវចូលលុកក្នុងរាំងបាន ។

រាមរាជ្យបែកញើសជោគខ្លួន គេស្ទុះទៅកន្ត្រាក់យកដាវមកកាន់ទើប
រត់ឡើងជិះសេះមកដឹកមុខទ័ពយ៉ាងរួសរាន់ ។

ទ្វារទាំងឡាយបិទជិតទាំងអស់ រាមរាជ្យខាំធ្មេញបញ្ចេញទឹកមុខមាំ
កាចឃោរឃៅ និយាយលើកទឹកចិត្តកងទ័ពដោយសំដីថា ÷

- ជ័យជំនះ នឹងធ្លាក់មកក្នុងកណ្តាប់ដៃពួកយើងជាដាច់ខាត ! កងទ័ព

បដិវត្តន៍ ជាកងទ័ពក្រឡាត់សម្ភារៈ ពុំអាចវាយលុកយើងបានឡើយ ! បន្តិច
ទៀត វានឹងស្លាប់ដោយសារថ្វីដៃកងទ័ពដែលនៅខាងក្រៅរាំងរបស់យើងមិន
ខាន !

- ទាហានល្ងង់ខ្លៅរបស់រាមរាជ្យពូជ្វោះ ក៏នឹកត្រេកអរនាំគ្នាហើរ
កញ្ជ្រៀវយ៉ាងខួរខួរព្រមទាំងស្រែកថា ៖

- ជយោ ! ជយោ ! ព្រះអង្គរាមរាជ្យ ! បរាជ័យកងទ័ពបដិវត្តន៍ !

តែគួរអោយអស់សំណើច កន្ទុយសំលេងហៅដឹកក្រើកញ័រព្រះធរណី
នេះ មិនទាន់រលត់ផុតពីរលកអាកាសធាតុផង ទ្វារព្រះបរមរាជវាំងគ្រប់ច្រក
បានរើកឃ្លាំងឡើង លេចកងទ័ពបដិវត្តន៍រត់ស្រួចលមកដូចកម្លាំងទឹកដែល
ហូរទម្លាយទំនប់បាន ។

កងទ័ពរាមរាជ្យកាប់ពួកយើងយ៉ាងក្លាហាន រុញច្រានយើងមិនអោយ
ជម្រុលចូលក្នុងរាំងបាន អត់អំពើព្យុះបដិវត្តន៍ដ៏ខ្លាំងក្លាដែលបក់បោកលើកងទ័ព
ក្បត់លើកនេះ ពុំអាចឱ្យវារកមធ្យោបាយអ្វីឃាត់យ៉ាងទប់ទល់រាំងវាបានឡើយ

ដាវជ័យសិទ្ធិទាំងពីរ និងព្រះខ័នជ័យសិទ្ធិរបស់ព្រះប្រមុខកងទ័ពយើង
បានបញ្ចេញឥទ្ធិពលយ៉ាងមហន្តរាយ ។

រាមរាជ្យឃើញរស្មីដ៏ភ្លឺផ្អែកយ៉ាងប្លែកចេញពីដាវទាំងបី ក៏ភិតភ័យ
យ៉ាងខ្លាំង ។ គេយល់ថា ជនាអាក្រក់កំពុងសង្កត់រូបកាយគេអោយវិលទៅកាន់
បរាជ័យយ៉ាងអាម៉ាស់ ហើយក៏រៀបចំខ្លួនដើម្បីនឹងគេចយករួចអោយ ។

ពុទ្ធា ! រាមរាជ្យលើកនេះ ផ្អែកគំនិតគិតអ្វីមិនបានដូចបំណងសោះ
ពេលនេះស្រាប់តែព្រះបាទសាយណ្ណាវ័រ្ម័នទ្រង់យាងចូលមកដល់ ។

- ម៉េចរាមរាជ្យ ! យើងជួបគ្នាហើយ ! ឱកាសនេះល្អណាស់ !

រាមរាជ្យមិនតបនឹងព្រះឱង្ការមួយឃ្លានេះទេ វាត្រឡប់ជាលបឆ្នេរតែ ក្នុងពេលយ៉ាងតូចនេះកាប់ព្រះអង្គមួយដាវ បំណងអោយព្រះអង្គក្ស័យតែម្តង តែអស្ចារ្យណាស់ ព្រះនរតីទ្រង់លើកព្រះខ័នជ័យសិទ្ធិរងដាវរបស់រាមរាជ្យ បណ្តាលអោយបាក់ជាពីរ ។ ឥតបង្អង់អោយខាតពេល ព្រះអង្គក៏ទ្រង់បណ្តាច់ ក្បាលវាអោយរហូតចេញពីក ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់យ៉ាងថោកទាប ។

ក្រឡាសូឃើញរាមរាជ្យកំបុតក្បាលស្លាប់ទៅហើយ ក៏រត់រកច្រក ចេញ តែមិនដឹងជាចែដន្យដ៏ថោកទាបអ្វី វារត់ទៅជួបនាងកេសររង្សីទៅវិញ ។ តរុណីយកដាវចុចខ្នងវាជាប់ពីក្រោយហើយប្រាប់ថា ÷

- លោកតា ! កុំអាលរត់ ! ឥឡូវបែរមុខមក យើងប្រឡងដាវនឹងគ្នា ម្តងទៀត !

ក្រឡាសូបុកពោះភឹប ! ងាកផាំងមកក៏ឃើញកេសររង្សី ។

- អូ ! នាងឯងទេ ! ល្អហើយពេលនេះនាងភាវនាធមិអោយហើយ ទៅ អញមិនទុកជីវិតនាងឯងអោយរស់តទៅទៀតទេ !

ពោលចប់ក្រឡាសូក៏យារដាវកាប់នាងផាំង តែនាងគេចផុតទើប ពោលកំប្លែងថា : លោកតាកាប់ខ្យល់ហើយ ។

ក្តៅណាស់ ក្រឡាសូក៏កាប់នាងទៀត តែតរុណីមិនទុកវាអោយខាត ពេល ក៏យកដាវរបស់នាងរង ទើបចាក់បណ្តោយទៅត្រូវចំទ្រូងវាៗ ក៏រហូតដាវ ស្លាប់មួយរំពេច ។

កូនទាហានឃើញមេទ័ពស្លាប់បាត់បង់អស់ហើយ ក៏ទម្លាក់អាវុធសំចុះ

ចាញ់គ្រប់ៗ គ្នា ។

ក្នុងពេលនេះកងទ័ពបដិវត្តន៍ ក៏ប្រកាសមហាជោគជ័យដោយស្ម័គ្រសម្រេចជ័យយោសន៍យ៉ាងខ្លាំង ។

ក្រោមរស្មីព្រះសុរិយា ក្នុងឱកាសដែលបំណងរបស់យើងបានត្រូវចំលងយើងមកដល់កោះត្រើយហើយនោះ យើងមិនដឹងជារកពាក្យអ្វី មកលាតត្រដាងអោយឃើញប្រសូត្រដាច់យើងសប្បាយ ! សែនសប្បាយឡើយ ។

ថ្ងៃពិប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ ក្នុងព្រះរាជអាណាចក្រសុវណ្ណភូមិ កាលបើដឹងថា រាមរាជ្យ និងបរិវារបានស្លាប់បាត់បង់ទៅហើយៗ បើនៅសល់ខ្លះបានត្រូវធ្លាក់ខ្លួនក្នុងពន្ធនាគារទៅដែរនោះ ក៏រីករាយយ៉ាងខ្លាំង ។

ព្រលឹងសន្តិភាព ដ៏ក្រអូបបានបោះព្រំព្រះរាជអាណាចក្រសុវណ្ណភូមិទាំងមូល ជាមួយគ្នានឹងបរាជ័យជាស្ថាពររបស់រាមរាជ្យ ។ ព្រះបាទសាយណ្ណវរ្ម័ន ក៏ទ្រង់បានយាងគ្រប់គ្រងរាជសម្បត្តិឡើងវិញ ក្នុងព្រះបរមរាជវាំង ដែលតាំងនៅឯរាជធានីសុវណ្ណភូមិ ។

ជាមួយគ្នានឹងទិវាប្រកាសជោគជ័យ របស់កងទ័ពបដិវត្តន៍នេះ រះ-ស្ពាត និងកងទ័ពចាមទាំងប៉ុន្មាន ដែលយើងចាប់បានជាលើយត្រូវព្រះប្រិយមហាក្សត្រ ដោះលែងអោយវិលត្រឡប់ទៅកាន់មាតុភូមិវិញ ។

កិច្ចការរាជការបានចាប់ផ្តើមបំពេញសកម្មភាព ដូចដើមវិញហើយ តែវរជនទាំងឡាយ ដែលមានគុណបំណាច់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការដឹកនាំកងទ័ពបដិវត្តន៍ ត្រូវបានទទួលឋានន្តរសក្តិបន្ថែមទៀត ។

ចំពោះកញ្ញាកេសរវង្សវិញ ដែលព្រះរាជាដ៏ជាកំពូលភពទ្រង់បានតូច

ព្រះទ័យប្រតិព័ទ្ធស្នេហាយូរមកនោះ ក៏ត្រូវព្រះអង្គស្តីដណ្តឹងនាង រៀបចំអភិ-
សេក ទៅតាមព្រះរាជប្រពៃណីជាព្រះអគ្គមហេសីរបស់ព្រះអង្គ ។

ក្រោយពីរៀបចំក្រុងសុវណ្ណភូមិ អោយបានដូចដើមវិញហើយព្រះបាទ
សាយណ្ហាវ្យ័ន ស្តេចនឹកទៅដល់ព្រះសោណត្ថេរ និងព្រះឧត្តរត្ថេរ ដែលទ្រង់
និមន្តមកផ្សព្វផ្សាយព្រះពុទ្ធសាសនា ព្រមទាំងព្រះអង្គជឿជាក់ថា ឥទ្ធិពលនៃ
សុវណ្ណភូមិដែលបានរួចចាកផុតពីហាយនភាពនេះ ក៏ដោយសារវិទ្យុបារមីនៃព្រះ
ពុទ្ធជាម្ចាស់ ដែលចូលមកបោះព្រំដែនដីដ៏ធំទូលាយនេះ ។ ទ្រង់ព្រះចិន្តាដូច្នោះ
ព្រះប្រមុខសុវណ្ណភូមិ ក៏ប្រកាសប្រាប់ប្រជានុរាស្ត្រគ្រប់ជនបទឆ្ងាយជិតទាំង
អស់ អោយមូលមកស្តាប់ព្រះធម្មទេសនាដែលព្រះថេរៈទាំងពីរអង្គនេះសំដែង
នៅក្នុងព្រះពន្លា នៃព្រះបរមរាជវាំង ។

តាំងពីថ្ងៃនោះមក ដោយប្រព្រឹត្តទៅតាមគន្លងពុទ្ធនាវាទប្រជានុរាស្ត្រ
សុវណ្ណភូមិទាំងមូល រីឯវិតតែមានអំណាចឡើងឥតមានប្រទេសណា ហ៊ាន
ប្រកាសសង្គ្រាមជាមួយឡើយ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៦៦
អ្នកនិពន្ធ
លូ ហេង

ចេញលក់ហើយ !

មានលក់ដុំ និង លក់រាយ

នៅតូបលេខ ២៣-២៤ និង ១០២ (ផ្ទះឆ្មារត្នី)

ផ្សារអូរឫស្សី ភ្នំពេញ